

Zoper zakotne sestanke (str. 4) — Novo leto zelenega kontinenta (str. 5) — Radijska in televizijska priloga

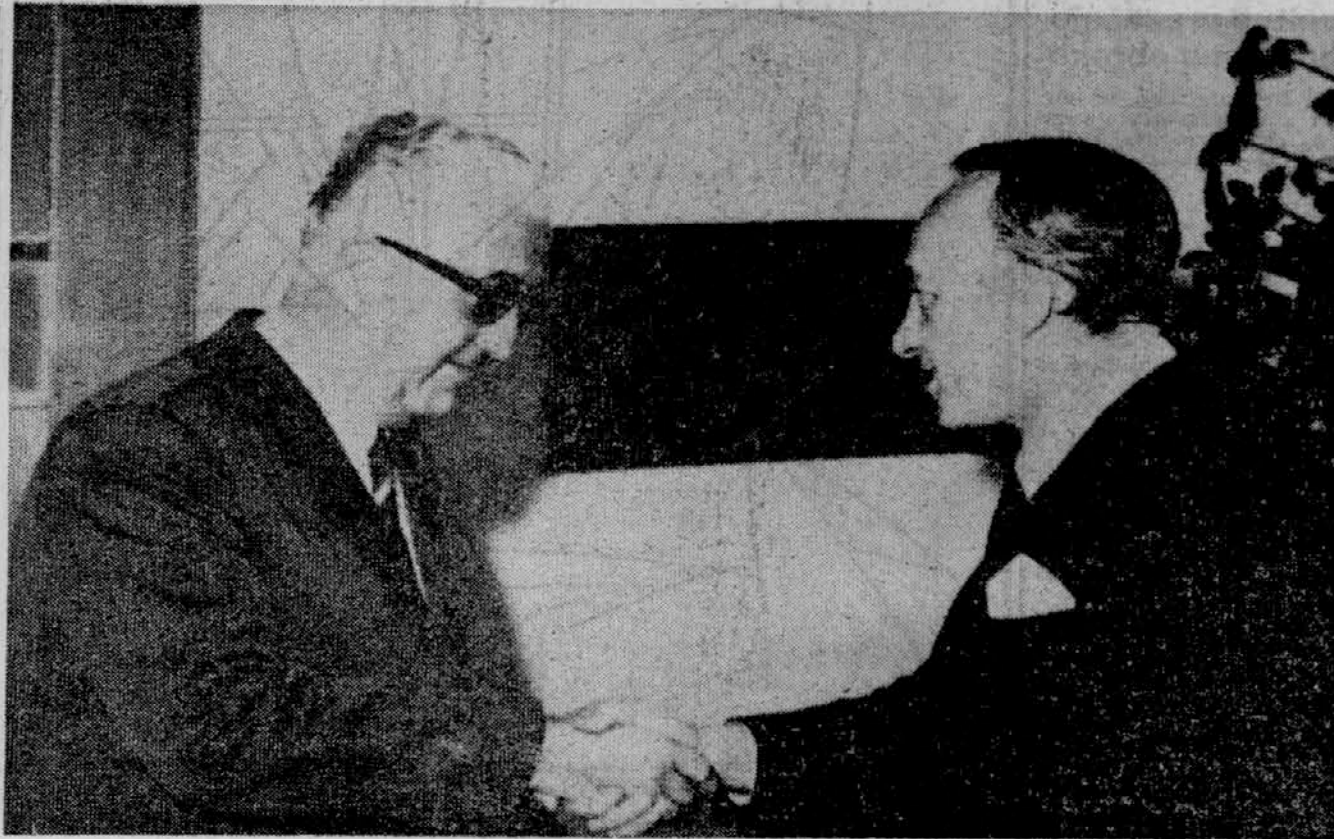
Jarring znova v akciji

Z Izraelom in Egiptom
se je že dogovoril za
nadaljevanje pogajanj

NEW YORK, 13. jan. (AP). — Posebni predstavnik OZN na Bliznjem vzhodu Gunnar Jarring se je z Izraelci in Arabci dogovoril, da bodo nadaljevali pogajanja o miru na Bliznjem vzhodu.

Jozef Tekeah ga bo v prostorih OZN obiskal še danes, ni pa še znano, kako se je Jarring dogovoril z egiptovskim veleposlanikom Mohamedom Zajatom.

Svedski diplomat se je v New York vrnil v ponedeljek, že v torek pa je s Kurtom Waldheimom razpravljaj o svojih novih nalogah.

BLJEDIC SPREJEL DE LIPKOWSKEGA — Predsednik ZIS Džemal Bljedić je včeraj sprejel Jeana de Lipkowskega, podsekretarja v francoskem zunanjem ministrstvu, ki je sodeloval na zasedanju mešanega jugoslovansko-francoskega odbora za gospodarsko sodelovanje. Telefoto: Tanjug.

Tokio povabil Gromika

Moskovskih političnih
krogov ta novica nika-
kor ni presenetila

MOSKVA, 13. jan. (TASS, Tanjug). — V Moskvi so objavili, da bo sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko na povabilo japonske vlade v drugi polovici januarja uradno obiskal Japonsko. Moskviski politični krogi ta novica ni presenetila, pač pa jim, narobe, pomeni še enega od dokazov za sovjetsko sovjetske diplomacije. Menijo, da se bo Gromiko pogovarjal o gospodarski menjavi in morda tudi o odprtih vprašanjih.

Ameriški predlog zavrnilen

Četverna pogajanja o
Vietnamu v Parizu obti-
čala na mrtvi točki

PARIZ, 13. jan. (Tanjug). — Ameriški delegat na pariški konferenci o Vietnamu William Porter je danes predlagal, naj bi politične probleme Vietnamu urejali Vietnamci samiki. Zato ni imel običajnega dolgega govora, ampak je to prepuštil saigonskemu delegatu Lamu. Delegaciji DR Vietnam in začasne južnovietnamske vlade pa sta ameriški predlog zavrnila. Ameriški predlog je bil namenjen pogajanjem gladko zavrniti.

Egipt po novem

Sadat razpustil egiptovsko vlado — Kandidat za novega
premiera dr. Aziz Sidki — Riad vodja delegacije v OZN

AZIZ SIDKI:
stopnica višje?

KAIRO, 13. jan. (AFP, UPI, Tanjug). — Egiptovski predsednik Sadat bo v dnevni govori po radiu in televiziji objavil sestavo nove vlade (staro je sinoči razpustil). Zunanega ministra Riada je nenadoma poklical s turneje po Šejkati, prvi podpredsednik vlade dr. Aziz Sidki pa je moral odločiti obisk v Libiji. Odpovedana je bila tudi vladna seja, da bi se Sadat lahko na samem pogovoril s premijerom Favzijem.

Novi predsednik vlade bo baje dr. Aziz Sidki, dosednji državni minister za zunanje zadeve Murad Galeb pa zunanji minister; dosednji premier Mahmud Fawzi naj bi bil glavni svetovalec za predsedniška vprašanja, zunanji minister Riad pa vodja egiptovske delegacije v OZN.

Predsednik Sadat bo drevi

najbrž govoril o nekaterih notranjih vprašanjih federacije arabskih republik, ki so se v zadnjem času pojavila v zvezi z iransko okupacijo treh otokov v Parzijskem zalivu, o libijski nacionalizaciji britanske petrolejske družbe in po novem poslanstvu dr. Gunnarja Jarringa, kar je uradno Kairo podprl. Tripoli pa zavrnili »kot izgubljanje časa«.

Ganska vojska je izvedla udar

Vodja pučistov je podpolkovnik Ačampong - Odstavljeni
premiera dr. Busia v Londonu - Predsednik je »odstopil«

LAGOS, ABIDJAN, 13. jan. (Reuter, AFP). — Podpolkovnik ganske vojske Mike Ačampong, svojčas guverner ene od ganskih provinc, je danes prebral po radiu Akra proglaš, v katerem je povedal, da je skupina ganskih oficirjev izvedla državni udar in odstavila premiera dr. Kofi Busia, ki je dva dni pred tem odšel na specialistični pregled v London.

Vse telefonske in druge zveze z ganskim glavnim mestom so pretrgane. Tuje agencije lovijo oddaje radija Akra, ki med vojaškimi koalicirami prenaša ukaze nove oblasti. Predsednik oficirjev je povedal, da bo imel poslej oblast »odbor nacionalne obnove«, da je skupščina razpuščena in da se morajo vsi bivši ministri in poslanci prijaviti na najbližji policijski postaji. Voditelji

KOFI BUSIA: strmoglavljeni ganski premier

udara nameravajo osnovati novo vlado »nacionalne enotnosti«, v kateri bi bili predstavniki vojske, delavcev, kmetov, političnih strank in verskih organizacij.

Kot je po radiu izjavil voditelj skupine oficirjev Ačampong, je predsednik Gane sodnik Adufo Adu »odstopil«. Imenovali so že novega inspektora policije. Podrobnosti berite na 5. strani.

Sudan še ne k federaciji

Nimeiri rekel, da Sudan
še ni pripravljen pristopiti
k trojni zvezi

BEJRUT, 13. jan. (Tanjug). — Sudan ostane zvest tripartitski listini, ki je temeljni kamen federacije arabskih držav, vendar pa niče ne more reči, kdaj bo pristopil k federaciji, je danes izjavil predsednik Nimeiri. S tem je po pravil svojega namestnika, podpredsednika Babikerja, ki je napovedal, da bo Sudan pristopil k zvezi že maja. Iz tega sklepa, da Sudan še ni pripravljen za vstop v federacijo arabskih republik.

Saigon pričakuje ofenzivo

Osvobodilne sile okre-
pile napade na vasi po
vsem Južnem Vietnamu

SAIGON, 13. jan. (Reuter). — Osvobodilne sile so danes okrepile napade po vsem Južnem Vietnamu. V Saigonu trdijo, da so to najhujši napadi v zadnjih treh mesecih in da so uvod v široko ofenzivo, ki jo pričakujejo sredi februarja. Zaradi tega so iz Kambože poklicali 15.000 saigonskih vojakov. Glavni točki so se razporedili na severozahodni strani Saigona za obrambo glavnega mesta pred morebitno ofenzivo FNO.

Dr. Busia se ne bo vrnil

Vest o državnem udaru
je močno presenetila
ganskega premiera

LONDON, 13. jan. (AF). — Dr. Kofi Busia, strmogavljen ganski premier, je bil zelo presenečen ob novici, da je skupina oficirjev izvedla državni udar. Busia se je premislil in se jutri ne bo vrnil v Akro. Čeprav ni hotel komentirati tega dogodka, njegovi sodelavci trdijo, da je bil močno presenečen ob vojaškem udaru. Novico je prvi slišal po britanskem radiu. Busia je v Londonu na zdravljenju.

Sestava vlade v Daki

Rahman prevzame še
obrambo, notranje, vlad-
ne zadeve, informacije

DAKA, 13. jan. (Reuter). — Premier Bangla deša Mujibur Rahman bo prevzel tudi področje obrambe, notranjih zadev, informacij in vladnih zadev; tako so danes sporočili v Daki. Dosedanji vršilec dolžnosti predsednika Nazrul Islam je minister za industrijo, Tadžudina Ahmeda so imenovali za ministra za finance, Abdus Samad Azad je zunanji minister, Kamar Husein pa pravosodni minister.

Milijon beguncev domov

Indijski predstavnik upa,
da se bodo v dveh me-
slih vrnil v domove vsi

NEW YORK, 13. januarja (AFP). — Več kot milijon bengalskih beguncov, ki so pribežali v Indijo iz Vzhodne Pakistane, se je zadnje tedne vrnilo na svoje domove. Indijski predstavnik v OZN je o tem pisмено obvestil generalnega sekretarja svetovne organizacije Kurta Waldheima in v pismu izrazil upanje, da se bodo v prihodnjih dveh mesecih vsi begunci vrnil v Bangla deš.

Ogenj na izraelske vasi

Palestinski komandosi
že osmi dan obstrelje-
vali izraelsko ozemlje

TEL AVIV, 13. januarja (AFP). — Izraelski vojaški predstavniki trdijo, da so palestinski komandosi ponoči, že osmi dan zapored, obstreljevali izraelsko ozemlje. Iz istih virov se je tudi zvedelo, da so komandosi streljali na izraelski naselji Kfar Giladi in Misgav Am, ki ležita v bližini izraelsko-libanonske meje. Komandosi baje napadajo z libanonskega ozemlja.

Podpora predlogu Arabcev

Na afroazijski konferen-
ci sprejeli resolucijo o
Bliznjem vzhodu

KAIRO, 13. januarja (AFP). — Na konferenci afro-azijske solidarnosti, ki se je začela v ponedeljek v Kairu, so sprejeli resolucijo o Bliznjem vzhodu; v tej resoluciji so potrdili konstruktivne predloge Egipta in nekaterih drugih arabskih držav, upoštevaje politično pot za rešitev spopadov z Izraelom. Ta resolucija se sklicuje na resolucijo VS iz leta 1967.

Cene za 5 odst.

Cilji razvoja v 1972: umiriti gospodarstvo, zmanjšati
bilančni primanjkljaj, pospešiti pa razvoj nerazvitih

BEOGRAD, 13. jan. (Tanjug). — Poglavitni cilji razvoja v letošnjem letu so: umiriti gospodarstvo, bistveno zmanjšati primanjkljaj v tekoči plačilni bilanci ter pospešiti razvoj gospodarsko nerazvitih republik, zlasti pa še pokrajine Kosovo.

To je vsekakor najpomembnejši del osnutka resolucije o temeljnih družbenogospodarskih politiki za leto 1972. Avtorji te listine, ki je bila danes odposlana zvezni skupščini, poudarjajo, da so te cilje formulirali na podlagi ugotovljenega stanja ter težnj in problemov razvoja v prejšnjem obdobju. Upoštevati so tudi naloge, ki nas čakajo v naslednjih petih letih.

Izvolili Bratka Krefta

Prihodnji odločitve o
merilih za sofinanciranje
je kulturnih akcij

LJUBLJANA, 13. jan. — Na seji skupščine kulturne skupnosti Slovenije so izvolili za predsednika dr. Bratka Krefta, sicer pa razpravljali o merilih za sofinanciranje kulturnih akcij na različnih področjih kulturnega življenja. Ker po vseh odborih teh meril še niso izoblikovali, bodo o njih odločali na prihodnji seji. Več na 3. strani.

Mraz tare Indijo

Veliko ljudi je zmrznilo na pločnikih — Tudi iz Moskve
poročajo o hudih nepravilnostih, ki jih povzroča ostra zima

NEW DELHI, 13. jan. (AP). Zaradi mraza, ki je prejšnji teden zajel severno Indijo, je izdihnilo 150 ljudi. Med njimi je bilo veliko beračev, ki so kar zaspali po pločnikih. Podatkov o žrtvah mraza na podeželju še nimajo, predvidevajo pa, da je mraz presenetil še veliko Indijcev, ki so mu izčrpani podlegli.

Iz Moskve poročajo, da je bilo sinoči v moskovskem okrožju ponekod tudi do 38 stopinj pod ničlo. Zato ni čudno, da so avtobusi in trolejbusi v glavnem sovjetskem mestu skoraj prazni in da se vsi ljudje želijo prevažati predvsem s podzemeljsko železnico. Tudi osebnih avtomobilov skoraj ni videti, ker marsikdo jutraj motorja sploh ni mogel vzgati. Sovjetski meteorologi, ki danes slavijo stoletnico svoje prve službe, napovedujejo, da bo topleje šele konec meseca.

Kenijec živel 147 let

Stari Jacob Aravo je za-
pustil tri žene, 30 sinov
in 237 vnukov

NAIROBI, 13. jan. (Tanjug). — V Keniji, kjer znaša povprečna življenjska doba 40 let, je umrl najstarejši prebivalec, 147-letni Jacob Mboja Aravo, ki je zapustil tri žene, 30 sinov in 237 vnukov.

BOMBNI ATENTAT NA NAŠE PREDSTAVNIŠTVO — Dva mlada Jugoslavana, ki ju je zahodnonemška policija že prišla, sta odvrkla predstavništvo ter predstavništvo JAT-a v Frankfurtu. Na sliki: pomočnik direktorja prof. Miloš Ribarić. Poročilo na 20. str. Telefoto: UPI.

Domača vozila dražja?

Predlog: avtomobili
dražji za 5 %, prometni
davek nižji 2 %

BEOGRAD, 13. jan. — Domači proizvajalci avtomobilov predlagajo, naj bi se avtomobili po razvrstitveni dinarja podražili za 5 %, nekdanji zvezni prometni davek naj bi znižali z 12 na 10 %, progresivna davčna lestevica za odobavljanje avtomobilov pa naj bi se pomaknila s 35.000 na 40.000 dinarjev.

Kupci, ki so avtomobile že vplačali z devizami, bodo vozila dobili po ceni, po katerih so jih vplačali, se pravi, da jim proizvajalci razlike zaradi razvrstitvene dinarja ne bodo vrnili.

JOK odločil o Sapporu

Na olimpijske igre poj-
de sedem smučarjev in
hokejska reprezentanca

BEOGRAD, 13. januarja — Poleg 20 hokejistov bo Jugoslavijo na zimskih olimpijskih igrah na Japonskem zastopalo še sedem smučarjev. Strokovni svet JOK je na današnji seji odločil, da bodo v Sapporu nastopili skakalci Danilo in Drago Pudgar, Me. sec, Stefančić in Zajc, kombinatore Gorjane in alpski smučar Marko Kavčič. Jugoslovanska olimpijska odprava bo štela skupaj 35 ljudi, vodila pa jo bo bosnijski Po-povod in Jozo Malnarč. Več o sestanku strokovnega sveta JOK berite na športni strani.

Kolesa se že vrte

Doseženih je že kar nekaj medrepubliških dogovorov. Prav te dni sta bila v koordinacijski komisiji zveznega izvršnega sveta dosežena še dva: dogovor glede resolucije o osnovah družbeno-ekonomske politike v letošnjem letu in drugi o sistemu in politiki cen, glede česar so se načelno sporazumeli.

Četudi se ob resoluciji glede ekonomske politike v letošnjem letu niso sporazumeli prav glede vseh potankosti — odprta so še tri dokaj težavna vprašanja (stopnja omejitve splošne porabe, financiranje proge Beograd-Bar in ukrepi za pospešitev gospodarskega razvoja Kosova) — je ta sporazum vendarle zelo pomemben, namreč v sklopu splošne politične konsolidacije pri nas. Pri tem pa bo treba še precej potrpljenja in spoznavanja današnje realnosti — zlasti gospodarske — da obstajajo meje, preko katerih ni mogoče, če naj resnično dosežemo stabilizacijo tudi gospodarskih razmer. Vendar je tudi ta dogovor, četudi ni optimalen, prispevek k ustalosti razmer in k jasnosti v gospodarstvu, saj je skoraj sleherni začetek leta tekel v negotovosti, kakšne instrumente bomo imeli.

Z načelnim sporazumom glede sistema in politike cen pa je rešeno eno izmed temeljnih vprašanj graditve gospodarskega sistema. Tako sta dosežena zdaj že dva »sistem-ska« sporazuma. Ta o sistemu in politiki cen ter oni o deviznem sistemu, katerega pomena se najbrž niti nismo še povsem zavedli.

Naletel pa je na velik odmev v tujini, kjer ga ocenjujejo kot močan element gospodarske in politične stabilizacije v Jugoslaviji in mu prav zato pripisujejo velik pomen ter mu dajejo tudi temu ustrezno publiciteto.

K temu dodajmo še nekaj drugih sklenjenih sporazumov. Vzemimo tistega o odpravi nepravilnosti bilance federacije, ali pa tistega o zveznem proračunu, oziroma o financiranju skupnih zadev v federaciji, dodajmo še dokajšno odločnost pri omejevanju porabe kot nujnega elementa za graditev gospodarske in politične stabilnosti, kar vse skupaj je dajalo rezultate. V drugem polletju lanskega leta smo npr. dosegli pozitivno zunanjetrgovinsko bilanco, kar ne pomni-mo že nekaj let. Tako lanski devizni primanjkljaj ne bo tolikšen kot so nekateri predvidevali in črnogledo napovedovali. In spričo tega se bomo trdo bojevali za pozitivno bilanco.

Kolesa se torej že vrte.

VLADO JARG

Pisma bralcev

»Beograd ponudil največ«

K temu pismu me je vzpodbudila vest v »Delu« z dne 5. januarja 1972 z naslovom »Beograd ponudil največ«. Gre namreč za vest, da je Beograd ponudil nagrado za šahovski dvoboj Spasski — Fischer 152.000 dolarjev in tako najpogostejši svetovni šahovski dvojec, ki bi šelel organizirati ta dvojni. Po podatkih iste vesti si je Sarajevo »pristušilo« 4. mesto, medtem ko si Bled deli 5.—6. mesto. S tem v zvezi se mi postavlja naslednja vprašanja:

— Kako je mogoče, da v obdobju stabilizacijskih ukrepov v celotnem našem gospodarstvu in pri tako neugodnem stanju glede obveznosti zunajetrgovinske bilance daje neko mesto v Jugoslaviji najvišjo ponudbo, ki je niso sposobne dati veliko bogatejše države na svetu?

— Kako je mogoče, da se za Jugoslavijo dajejo tri različne ponudbe, ne da bi zagotovili enoten nastop?

— Čigava so sredstva, ki so namenjena v nagradni sklad? — Ali učinek propagande za tovrstne dvojni odtehta vložena sredstva za nagradni sklad, posebno se če računamo, da razen tega nastanejo še znatno visoki dodatni stroški celotne organizacije takšne prireditve?

— Ali smo kdaj doslej ob podobnih prireditvah raznih prvenstev — evropskih ali svetovnih — analizirali in izračunali učinek takih prireditve?

— Do kje gre odgovornost organizatorjev za trošenje tako visokih družbenih sredstev?

Se bi lahko naštevati različna vprašanja, ki se s tem v zvezi pojavljajo. Zelen pa bi slišati tudi mnenje politično-družbenih organizacij v republiki, da bi dale konkreten odgovor brez zaviranja in nabele. Osebnostno namreč menim, da je tako dejanje v sedanjih pogojih naše družbe blago rešeno neumešno.

MARKO RAINER, Ljubljana, Okiškega 31

Aluminijske hvale in graje

Televizijski gledalci smo nedavno imeli priložnost slišati veliko hvale o novem titografskem aluminijskem velikanu. Ko pa sem skoraj hkrati prebiral v Delu tudi sestanke o tem, kako imajo po svetu že preveč aluminijske in so zaradi tega njegove cene zadnje čase nerazumno nizke, ne zadržim neverjetno nizko, in o tem, kako bomo do leta 1975 skoraj podstrelili jugoslovanskega proizvajalca aluminijskega, zares nisem vedel, ali naj bom zaradi naših napovednih industrijskih podvigov zadovoljen, ali pa naj bom zaradi problematične finančne perspektive vseh naših proizvajalcev aluminijskega zaskrbljen.

Se posebno katastrofalno bo za našo razvojno Crno goro, če draga investicija ne bo dejala pričakovanih finančnih rezultatov. Saj bodo, kot je mogoče povzeti iz članka v Delu, investiciji kar štiri milijarde novih dinarjev. Pri tem se človek tudi vpraša, če so na manj razvitih območjih sploh smotne takšne investicije, za katere pravimo, da so kapitalno intenzivne. V vsem titografskem aluminijskem kombinatu, ki bo koreliral štiri milijarde investicijske denarje, se bo zaposlilo le 1000 ljudi. Prav manj razvita območja pa imajo seveda največ obolevne delovne sile in zato še prav posebno velike probleme z ustvarjanjem novih delovnih mest.

Prav bi bilo sicer, da bi se v tujini uveljavili tudi kot pomembnejši proizvajalci aluminija in da se ne bi ponasjali samo s tem, da dajemo na trg kar 32 odstotkov evropske proizvodnje boksita. Vseeno pa je človek nekoliko strah, če ugotovimo, da v tujini, ki nameravajo v prihodnjih letih začeti s proizvodnjo glinice in aluminija, le niso v svojih investicijskih računih precejšnje tržnih možnosti. Če se računali, da bodo prodajali aluminij po

takšnih cenah, kot so bile v tujini še pred dobrim letom, potem se bodo glede rentabilnosti investicij močno smotili.

Če drži podatek iz članka v Delu, potem so zdaj vev v inozemstvu kar za več kot 30 odstotkov nižje! Seveda pa sem utemeljeno zaskrbljen tudi ob tem, da se kot država lahko ponosa s tretjino evropske proizvodnje boksita, vendar pa uvažamo to surovino za potrebe naše industrije iz daleč ne Avstralije. Tudi v tem primeru se vidi, da ravnamo z devizami, kot da bi jih imeli dosti, dosti preveč.

JOŽE PODLESNIK, Ljubljana

Pripomba k TV oddaji »Ljudje v soseski«

V ponedeljek, dne 13. 12. 1971 ob 18.30 uri, je ljubljanska televizija posvetila polurno oddajo v ciklusu oddaj pod naslovom »Ljudje v soseski« tudi Lucam. V tej oddaji je bilo govora tudi o pokojnem skladatelju Blažu Arničarju ter o obnovi njegove domačije v Luceh. Na sešanku krajevne skupnosti, ki ga je snemala televizija, je prišlo do nepravilne informacije o obnovi Arničarjeve domačije. Javnosti je bilo povedano, da njegova domačija obnavlja KS Luce, vendar je ta izjava napačna, kajti njegovo rojstno hišo obnavlja Arničarji sami. Prosim da upoštevate popravek napačne izjave, domačin pa se opravičuje za nastalo napako.

ANTON VENEK, Luce

Lep popoldan

Uprava socialnega zavoda dr. Franca Berglja je pripravila nam, oskrbovanecem, pred novim letom zares lep popoldan. Ob okrašenem nočnem letu nas je najprej obiskal dedek Mraz s svojim spremstvom. Sledil je kulturni program, meg katerim je skupna dečka in dedek zapela nekaj pesmi in nam zabelela srečno novo leto. Po programu sta spregovorila upravniki zavoda tovarš Dolar in predsednik je-seniškega društva upokojence tovarš Toman, nam voščila in nam obdarila.

Organizatorjem tepega popoldneva iskrena hvala!

JELICA BOLCAK

Odgovori na vprašanja

Obračunavanje osebnega dohodka za nadurno delo v pokojninsko osnovo

C. F. P. — Ali se v osnovno za izračun pokojnine upoštevajo tudi osebni dohodki za nadurno delo?

ODGOVOR: Po 2. odstavku 1. člena temeljnega zakona o osebnem dohodku, ki je podlaga za izračun pokojninske osnove, se osebni dohodek, ki ga je delavec dobil s delom v času, daljšem od polnega delovnega časa (nadurno delo), vsteva v pokojninsko osnovo samo, če je tako delo opravljalo v primerih in ob pogojih iz členov 45 do 48 temeljnega zakona o delovnih razmerjih (TZDR). Delo, daljše od polnega delovnega časa, pa sme delovna skupnost prejeti samo v skladu s statutom, ki se mora ujemati z republiškim predpisom, ki navedeno določa primere, v katerih je mogoče vpeljati in odrediti tako delo. Tako sme delovna skupnost vpeljati tako delo za primere, če zadevna delovna organizacija ne sreča ali se takšna nesreča neposredno pričakuje, vendar samo toliko časa, kolikor je njuno, da se rešijo človeške življenja in obvarujejo materialna sredstva (tj. odstavke 45 člena TZDR), ter v primerih, ko je njuno, da se začeto delo nadaljuje, da bi se končal delovni proces, katerega ustavitelj ali prekinitev bi povzročila precejšnja materialna škoda ali pravila v nevarnost življenj in zdravja občanov, ali da se s delom prepreči kvarjenje surovih ali materiala, ali pa odvrača na delovnih sredstvih — vendar samo za toliko časa, kolikor je potrebno, da se odvrnejo ali preprečijo škodljive posledice (2. odstavek 45 člena TZDR). Končno lahko delovna organizacija v skladu s svojim statutom izjemno uvede delo preko rednega delovnega časa poleg navedenih primerov tudi v primerih, ko se pojavijo dela, ki morajo biti po svoji naravi dokončana brez prekinitve, da se odvrača škoda ali da se zagotovi nemoten potek rednega dela, ni pa bilo mogoče vnaprejšnje vedeti, koliko časa bodo takšna dela trajala in kdaj bi morala biti opravljena (4. člen zakona o zaposlovanju delavcev z neopolnima delovnim časom, o uvedbi dela preko polnega delovnega časa in o opravljanju dela, ki se ne šteje za delovno razmerje — Uradni list SRS št. 39/70).

Poslej mesečni davčni predujmi

Po tezah za nov davčni sistem se obdavčitve prenašajo na dohodek - Prispevek iz skupnega dohodka na obroke

LJUBLJANA, 13. jan. Odbor republiškega zbora za družbenoekonomske odnose je razpravljal o predlogu zakona o družbenem načrtovanju. Zvezni skupščini bo predlagal, naj v podrobnostih uresniči načelo skupnega jugoslovanskega načrtovanja, pri čemer naj spoštuje medrepubliški dogovor tako pri zbiranju kot pri končni obdelavi planskih stališč.

Obsežnejša kot o načrtovanju je bila razprava o predlogu za izdajo zakona o prispevih, davkih in takсах občanov ter organizaciji združenega dela. Čeprav teze kot osnova za zakonsko pobudo niso zajele vseh davčnih področij, predvsem ne premoženjskega dela, so vendar sestavljene tako, da obdavčitve prenašajo na dohodek. Večja davčna reforma naj bi vsaj deloma zaživelja letos julija, najkasneje pa v celoti prihodnjega januarja.

Obdavčitev po dohodku je slovenska skupščina vztrajno zahtevala kot modernizacijo zbiranja sredstev, ki zajema tudi poslovne rezultate podjetij, vse dohodke občanov in prometne davke s carinami vred.

Kot so povedali predstavniki IS, bodo šele analize lanskih zaključnih računov in samoupravnih sporazumov dale tiste potrebne podatke, po katerih bodo odmerjene davčne stopnje in določena razmerja med viri. Saj je jasno, da se more z davki usmerjati delitev in razvoj celih proizvodnih panog, po novem pa bi nastala nevarna delitev na tista podjetja, ki zaposlujejo več delovne sile in tista, ki imajo v proizvodnji malo delovnih mest.

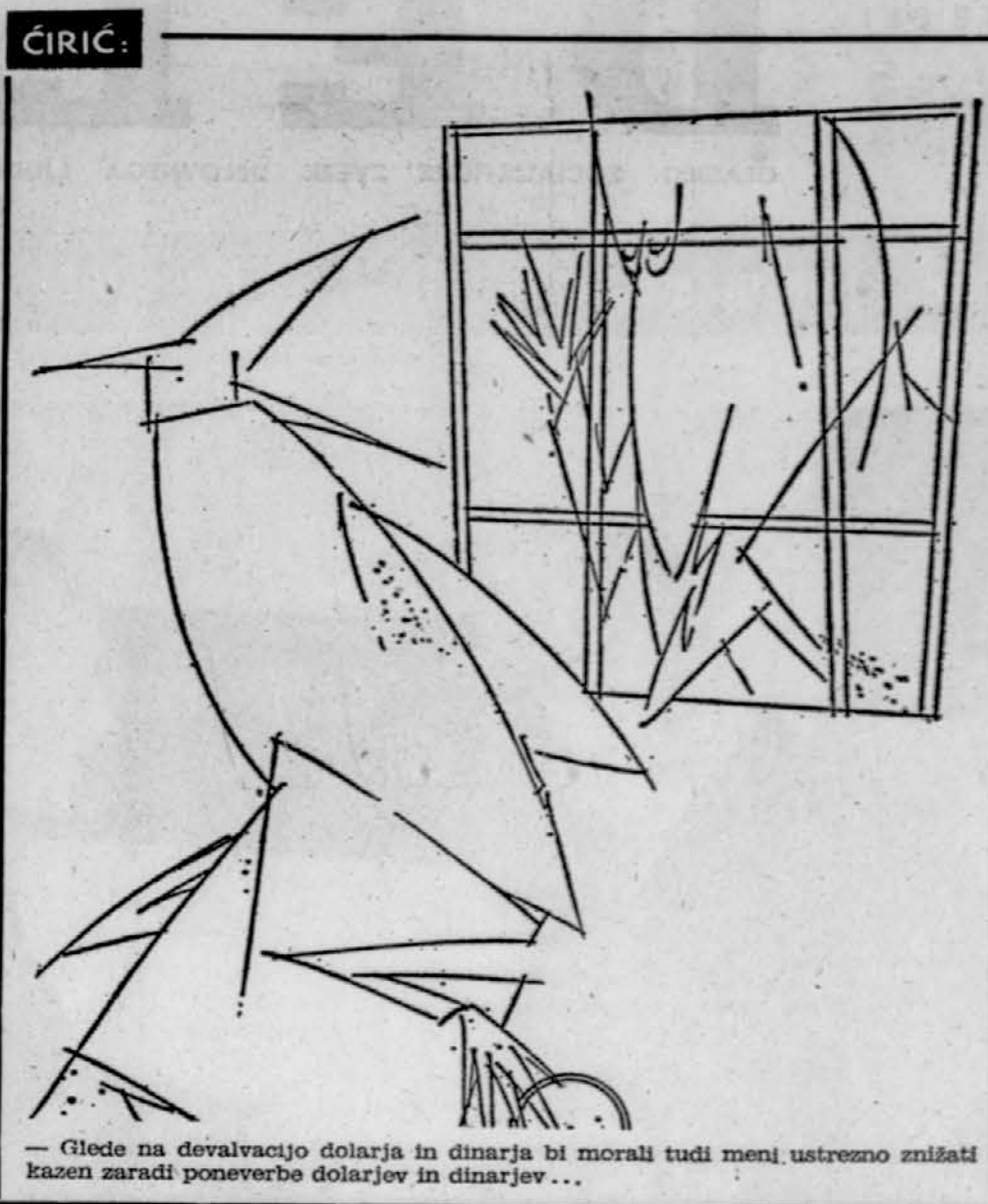
Ker je predvidena obdavčitev poslovnega uspeha, so seveda nastale pobore po drugih sestavnih delih poslovnih bilanc. Dohodek z različno prikazanimi zalagami, na primer, ne more biti os-

nov za obdavčitev, opozarjajo sindikati. Spremenjene bodo davčne prijave, spoje ni bodo prispevi in davki, akontacije na skupni dohodek pa razbite na mesečne obroke in prenesene v evidenco podjetij.

Bistveno za spremljanje dejanskih delitvenih gibov pa bo prikazovanje bruto osebnih dohodkov, od katerih bodo odšteti samoupravno določeni prispevi za socialno zavarovanje, otroško varstvo in šolstvo. Doslej so se ti prispevi krili v proizvodnih stroških, delovni ljudje so neprizadeto spremljali dodatne obremenitve.

Davčni sistem po zadnjih ustavnih amandmajih republike samostojno sestavlja in usklajuje z zvezo, dogovarja se z občinskimi skupščinami. Prehod bo previdno začet, da bi se mogla spreminiti miselnost in se bo med tem časom okrepila strokovna preiskovalna služba.

ALENKA MISIC

— Glede na devalvacijo dolarja in dinarja bi morali tudi meni ustrezno znižati kazen zaradi poverbe dolarjev in dinarjev...

„Ne“ za Šentijo in Periša

9 poslancev hrvaškega OPZ proti listi, ki jo predlaga dr. Perišin

ZAGREB, 13. jan. — Predsednik hrvaškega IS dr. Ivo Perišin je na včerajšnji seji koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja SZDL Hrvatske pojasnil, da se je po posvetu z republiškim vodstvom družbenopolitičnih organizacij odločil za enako sestavo vlade, kakršna je bila imenovana pred tremi meseci. Naknadno bo treba imenovati samo še podpredsednika IS.

Kakor Edo Cencič včeraj, tako se je danes devet poslancev organizacijsko-političnega zbora izreklo soper to, da bi v vladi ostala Josip Šentija in Paško Periša. Inš. Boris Bakrad je predlagal, naj bi vlada delala do nadaljnjega v 18-članski sestavi, medtem pa naj bi presodili odgovornosti Šentije in Periša ter imenoval še podpredsednika vlade. Gospodarski zbor je danes sprejel vladno listo, kakršno je predlagal dr. Perišin.

MARJAN KUNEJ

Nevarni so vsi šovinizmi

Akcijski program ZKM nalaga članom odločno zatiranje teh pojavov

SKOPJE, 13. januarja (Tanjug) — Centralni komite ZKM Makedonije je danes razpravljal o akcijskem programu idejnopolitične dejavnosti Zveze komunistov Makedonije pri uresničevanju sklepov 21. seje predsedstva ZKM. V dokumentu, pripravljenem za to sejo, so odločno obsodili pojave makedonskega nacionalizma, šovinizma in separatizma, nadalje pojave albanškega nacionalizma, šovinizma in iredentizma kakor tudi turškega nacionalizma in šovinizma. Akcijski program nalaga komunistom v Makedoniji, da so nenehno čuđeli in dejavni pri odkrivanju in zatiranju teh negativnih pojavov.

Poslanec sprašuje o jeziku

Ali novosadski dogovor o jeziku še velja ali pa ne velja več?

ZAGREB, 13. jan. (Tanjug) — Na današnji ločeni seji organizacijsko-političnega zbora hrvaškega sabora je Ivan Mrković iz Slavonjskega Broda zahteval, naj republiški izvršni svet sporoči svoje stališče do vprašanja, ali novosadski dogovor o jeziku sploh še velja ali ne. Kolikor je Markoviću znano, se je novosadskemu dogovoru javno odpovedala samo skupina okrog Matice hrvatske.

IS - neobveščen

Hrvaški sekretar za pravosodje: vlada ni dobivala od organov notranjih zadev poročil o sovražni dejavnosti

ZAGREB, 13. jan. »Tudi hrvaški izvršni svet ocenjuje, da bo potrebna v boju zoper vse sovražnike in kontrarevolucije nenehna previdnost in pripravljenost. Sedanje precej naglo razbijanje glavnih sovražnikovih oporišč je dejal republiški sekretar za pravosodje in splošno upravo Paško Periša v uvodni besedi na današnji skupni seji treh saborskih zborov — republiškega, gospodarskega in organizacijskopoličnega.

Paško Periša je nato povedal, da so vsi organi (za notranje zadeve, tožilstvo in sodišča) tudi prej preprečevali sovražno aktivnost. Res pa je, da niso zajeli tudi najnevarnejšega političnega kriminala in njegovih glavnih nosilcev ter storilcev. Glede hrvaškega IS je Periša dejal, da od organov notranjih zadev ni dobival poročil o ilegalno organizirani sovražni, kontrarevolucionarni dejavnosti, na svojih sejah pa tudi ni zahteval od republiškega sekretariata za notranje zadeve, naj mu to poroča. Določene podatke je od

Kakšne odbitne postavke

O inatich glede osnov in odbitnih postavk še ni pravih izračunov

LJUBLJANA, 13. jan. — V razpravi o predlogu za izdajo zakona o prispevih, davkih in takсах občanov je odbor republiškega zbora za družbenoekonomske odnose poudaril, da bo treba uskladiati davčne obremenitve iz raznih virov. Kakšne pa naj bi bile osnove in odbitne postavke za obdavčitev (skupni ali družinski dohodek občanov, samoupravni sporazumi ali družbeni dogovori o delitvi OD), za take inatice pa še ni pravih izračunov. Odbor je opozoril, da bo treba pazorno sestavljati te predpise, zlasti še, ker je po fiskalni plati zanimivo ravno linearno zbiranje sredstev.

A. M.

Kmalu nedimno kurivo?

Bosenski premogovniki se pogajajo s Poljaki o nakupu opreme za to

SARAJEVO, 13. januarja — Sarajevčani se nikoli niso bili tako vzemirjeni zaradi smoga (megle, pomešane z izpušnimi plini, prahom in tovarniškimi dimom) kot letos. Osmesnaženost zraka je marsikdaj tudi za dvajsetkrat večja od dovoljene. Zato so zlasti astmatiki in srčni bolniki prisiljeni ostajati v ahišnem priporu, ker bi bila zanje vsaka pot v mesto lahko usodna. Kot piše »Politika ekspres«, se pristojni resno ukvarjajo z možnostmi za uporabo nedimnega kuriva in se o tem pogajajo s Poljaki. Pri njih naj bi bosenski rudniki kupili opremo za samostojno proizvodnjo nedimnega kuriva.

Pepel — gradivo za ceste

Možnost za takšno uporabo pepela raziskuje beograjski inštitut

PRISTINA, 13. januarja — Beograjski inštitut za ceste, ki sodeluje pri gradnji cestnega omrežja na Kosovu, raziskuje možnost za uporabo »elektrolitne pepela« iz termoelektrarne Kosovo iz Obilica. Ta pepel bi namreč lahko zelo koristno uporabili pri gradnji cest. Koristi bi bile dvojne: kombinat Kosovo bi bil rešen skrb, kam z gorami pepela, ki nastaja pri izogrevanju lignita, vodni sistem Ibar—Lepenac, ki potrebuje 800 km nestranskih gradbenih materiala. Namesto gramoza bi namreč v ceste vgradili okrog 200.000 kubčnih metrov pepela.

Jasen odgovor

Vsak dinar je treba zaslužiti - Samoupravni sporazumi ne morejo ničesar podariti ali avtomatično zagotoviti

LJUBLJANA, 13. jan. Sindikati in nekateri drugi organi zadnje čase večkrat dobivajo takšno vprašanje: »Ali lahko iztožim tolikšen osebni dohodek, kot je za našo dejavnost določen s samoupravnim sporazumom?« Odgovor pa je povsem jasen, so danes dejali na posebnem posvetu, ki ga je izvajalju samoupravnih sporazumov pripravila pogodbeni skupnost slovenskih občin.

Tisti, ki postavljajo takšna vprašanja, se očitno ne zavedajo, da je sleherni dinar treba — tako v gospodarstvu, kot v negospodarstvu — prislužiti; s samoupravnim sporazumom torej ne more družba ničesar podariti ali pa zagotoviti vnaprejšnjega. Sicer pa so s samoupravnimi sporazumi določeni samo okviri, v katerih naj bi se gibala celotna masa sredstev, ki jo posamezni kolektivni uporabljajo za delitev na osebne dohodke po svojih internih pravilih.

Seveda pa to ne pomeni, da se družbenih dejavnikov sploh ne tiče notranja delitev v kolektivih. Po republiškem zakonu o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju so namreč podpisane sporazuma dolžne tudi svoje interne delitvene akte vskladiti z določili samoupravnih sporazumov. Po zakonu je treba v primeru, če interni akt nasprotuje samoupravnemu sporazumu, uporabiti določila samoupravnega sporazuma.

Seveda je aktualno vprašanje, kaj je v nasprotju in kaj v skladu s samoupravnimi sporazumi. V nasprotju bi bil prav gotovo vsak takšen in terni akt, so menili na današnjem posvetu, ki bi doleščal manj, kot znašajo nekateri s samoupravnim sporazumom določeni minimumi, ali pa, če bi doleščal več, kot s samoupravnim sporazumom določeni maksimumi.

Udeleženci posveta so ugotovili, da bi bilo treba letos v družbenih dejavnostih 100-odstotno uresničiti samoupravne sporazume; razen tega pa naj bi pri postavljanju finančnih okvirov računali še z nekaj rezerve, ki naj bi omogočila kasnejšo revalorizacijo osebnih dohodkov. Nasprotno pa v tistih krogih, ki imajo na skrbi republiške finančne mese, naj bi v okviru samoupravnih sporazumov v družbenih dejavnostih izplačevali le 95 odstotkov tiste denarne mase, ki jo določajo sedanje nerealizirane postavke samoupravnih sporazumov.

FRANCE JERAS

Badnjak le za izgovor

Na regionalnih posvetih komunisti obsodili božične izpade

BEOGRAD, 13. jan. — Na posvetovalnih v južni in vzhodni Srbiji so komunisti odkrito opozarjali na nevarnost velikosrbskega šovinizma. Omenili so množične primere, ko so med božičnimi prazniki v nekaterih krajih južne Srbije, kot na primer v Leskovcu, krasili avtomobile in prostore za božičnimi hrasti (badnjaki), tako da je moral intervenirati milica. Morsamezniki so se upirali ukazom, da odstranijo božične hraste s svojih avtomobilov.

CVETKOVIC

Polypex: zaupnica vodstvu

Na referendumu je okrog 57% zaposlenih glasovalo za zaupnico

SOSTANJ, 13. januarja — Včeraj je bil v industriji plastike Polypex Soštanj referendum; zaposleni naj bi s glasovanjem povedali, če je bilo dosedanje delo samoupravnih organov in vodstva podjetja pravilno in če podpirajo sedanjo politiko samoupravnih organov in vodstva. Od 202 zaplenjenih, vpisanih v volilne imenike, jih je prišlo na volišč 196 oziroma 97 odstotkov, od tega je 111 zaposlenih oziroma 56,69 odstotka glasovalo za zaupnico, 83 zaposlenih pa je doseganje delo samoupravnih organov in vodstva podjetja ocenilo kot nepravilno.

M. LIPOVSEK

Razen cene še -kruh

Živilski strokovnjaki predlagajo, naj bi poslej razlagovali še kruh

NOVI SAD, 13. jan. — Strokovnjaki Jugoslovanskega inštituta za živilsko industrijo še dalj časa raziskujejo, kaj storiti, da bi kruh ostal čimdlje svež, zlasti se za potrebo med prazniki. Pišejo Večernji Novosti.

Dognali so, da se kruh pri zelo nizkih temperaturah (okrog 30 stopinj pod ničlo) sploh ne stara več ter da je čed tesne in mesec, ko ga edeskonviriramo, se zmeraj enako dober kot pred zamrzitvijo. Zlasti pomembno pa je to, da ohrani tudi vse svoje najdragocenejše sestavine, tako hranišne kot rudninske in vitaminske.

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprivc (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo), Miran Šuštar (zunanja politika), Tit Vidmar (kultura), Miro Zakrjšek, Anton Rupnik (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Vojko Černelc (centralna redakcija), Jaka Štular (nedeljska izdaja »Delo«), France Vrečar (sobotna priloga), Božo Sajovic, Olga Rajej, Ivan Kranjc (kronika, reportaža)

Čemu poudarek

Stvarnost v ekonomski politiki - O tem bo spregovorilo predsedstvo zvezne konference SZDL na seji 19. jan.

OD NAŠEGA BEOGRADSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 13. jan. Na dnevnem redu seje predsedstva zvezne konference SZDL, ki bo 19. januarja, bodo tudi temeljni gospodarske politike za leto, informacija o pripravah srednjoročnega načrta razvoja države ter poročilo delegacije, ki je obiskala socialistično partijo Francije.

Podlaga za razpravo o ekonomski politiki je razprava sekcije zvezne konference, ki je opozorila na zamenjavanje dveh pomembnih ciljev, na daljnega razvoja socialističnih samoupravnih družbenih odnosov na podlagi ustavnih dopolnil in sklepov drugega kongresa samoupravljalcev ter politike življenjskega standarda, zaposlovanja in reše-

Premalo dober

V devetih dneh si je v puljskem kinematografu »Beograda« 14.000 ljudi ogledalo film »Ljubljenska zgodba«. Čeprav je dolžina tega filma navadna, so bile vstopnice za tri danje dražje kot navadno. Radovednim gledalcem so na blagajni pojasnili takole: »Vstopnice so dražje, ker je film dober!« Tržni inšpekciji pa se film vendarle ni zdel tako dober, da bi upravi kinematografa dopustila kršenje odloka ZIS o cenzurizaciji cen. Upravi, da je izredna cena ganila upravo kinematografa vsaj toliko, kot je film ganil gledalce...

VIKTOR SIREC

Obsodba piscev

Aktiv ZK književnikov BiH je obsodil nastopanje in pisanje V. Koromana, V. Lubarde, V. Lukića in N. Markića

SARAJEVO, 13. jan. (Tanjug). Aktiv ZK društva književnikov BiH je na včerajšnjem sestanku enotno in v celoti podprlo politiko ZK, ki je naperjena proti nacionalističnim, nesamoupravnim pojavom in njihovim nosilcem.

Bosanci in hercegovski pisatelji in njihovo društvo so v skladu s politiko ZK in drugih naprednih sil naše družbe delovali že doslej in nameravajo tako delovati tudi v prihodnje. Na podlagi te odločitve so nekateri člani društva ostro obsodili — Veselka Koromana, Vojislava Lubarde, Vitozira Lukića in Nikola Markića, ki so z nekaterimi svojimi naslopi in s pisanjem izražali nacionalistična in protisamoupravna stališča ter raspiho-

vali ljudstvo BiH do takšne delovanje obsodili, ker čutijo, da je bilo naperjeno proti bratstvu in enotnosti, proti temeljem našega socialističnega

Društvo književnikov BiH bo odslej še bolj budno spremljalo delo svojih članov, temeljitje pa se bo ukvarjalo tudi z družbenim položajem pisateljev in z njihovim vlogo v sistemu samoupravnih odnosov.

Slab odziv zdomcev

Lani je prišlo na novoletni dopust v domovino okoli 300 tisoč naših državljanov, ki delajo v tujini. Letos jih je bilo vsaj tretjino manj. Morda se občutneje se je to zmanjšanje poznalo v Sloveniji.

V Sloveniji so sindikati, služba za zaposlovanje, SZDL in drugi pripravili 27 sestankov z zdomci. Sindikati so pravkar zbrali podatke in ugotovljajo presenetljivo slab obisk (skupaj le 798, lani pa preko 2000). Na štirih sestankih (Slovenska Bistrica, Ormož, Muta in Metlika) ni bilo nikogar; na petih pa manj kot deset zdomcev (Zalec, Kamnik, Maribor, Ptuj in Velenje). Pač pa so zelo dober obisk imeli tam, kjer vsa zadnja leta gojijo redne in pristne stike s svojimi občani na tujem (Murska Sobota — 150, Črnomelj — 120, Ribnica — 70, Brežice — 58).

Splošen vtis s sestankov: prihajajo so tisti, ki imajo v tujini še urejene razmere, želijo pa bi se vrniti. Temu ustrežna so bila tudi njihova vprašanja: kakšne so možnosti za odpiranje obrti, kako je v lokacijah za gradnjo lastnih hiš, ali bodo priznane ne kvalifikacije iz tujine, kako bo s pokojninskimi stanim doma in kakšne bodo carinske olajšave pri vrnitvi.

Del zdomcev je iskalo konkretnih informacij, se v občinskih uradnih službah za zaposlovanje in socialno varovanje, ki so se vse — to je treba posebej poudariti — v celoti pripravile za ta poseben obisk.

Sadbo pa je presenetljivo slab. Analiz o vzrokih sadbe ne bo in bi jih težko tudi napravili, saj so tisti, ki bi jih morali vprašati, ostali v tujini. Lahko torej ugotovimo; upaba tudi na slabost in v drugih.

Način udeleževanja stikov z zdomci preko masovnih stankov se je očito prešlel. Z ene strani je bilo na teh sestankih izrečeno vse preveč neizpolnjenih obljub, po drugi strani pa se v takšnem okolju ne dobijo zadovoljive informacije za lastno odločitev: ostati ali vrniti se. Morda pa zavestno zapiramo oči pred poglavitnimi: tisti, ki bi jih rade volje sprejeli in zaposlili, imajo neke v študiju svoj dober zaslužek in zanj tudi bojijo, primerno stanovanje tam, kjer lajajo otroke, tečejo jim leta in prav kmalu jim bo nekdo pomnil tudi — državljanstvo.

Sedemdeseta leta bodo očito v slovenski zgodovini leta — iseljenstva.

ANTON RUPNIK

Dinarju mesto, ki mu gre

Devalvacija dolarja je prinesla kar precej zmede med naše gostinske delavce. Če prav pričakujejo letos več turistov kot lani, smo se nendar doma znašli pred zelo izrazitim problemom: vsi hoteli cenijo tako kot prejšnja leta objavljene v dolarjih, še več: celo pogodbe s tujimi poslovnimi partnerji so sklenjene v ameriški in ne v nacionalni valuti. Ceniki so že tiskani, razposlani pa jih za zdaj še niso. Mnoge izmed pogodb pa so že sklenjene in podpisane.

Znano je, da je trajala let za v mednarodnem monetarnem sistemu več let. V takih razmerah se največkrat agodi, da ne veš, kaj bi napravil v konkretnem primeru, da bi bilo prav. Mnogi se v svoji odločitvi ravnajo po spekulativni instinktu, za katerega pa se zdalec ne ve, da je vedno pravilen. Posledice je se najboljše, pa tudi, kadar le je, usmerjena v pravo smer. Turistična zveza Jugoslavije je bila dosledna. Ostala je gluha za vsa opozorila in je vtrajala pri ustaljeni praksi ter priporočala gostinskim

podjetjem, naj objavljajo svoje cene v dolarjih. Večina dražaj jih objavlja v svojih nacionalnih valutah. Ali je bila naša doslednost umešana? Glede na to, da je ob enem z dolarjem devalviran tudi dinar, najbrž ne bomo imeli posebno velikih izgub. Imeli pa bomo veliko dela z računanjem in preračunavanjem. Nekateri predlagajo, naj bi dolarje cene v cenikih preračunali z dav v dinarje in po tem spet v marke, šilinge, ti. re. S to operacijo bi nekako prišli do cene, ki bi približno ustrežala tisti, ki smo jo želeli doseči, ko smo pripravljali cenik.

Dolarški ceniki bodo zdaj prav gotovo povzročali glavobole gostinskim in turističnim delavcem. Neseja pa bi se iz sedanjih zmede, ki izvira iz pretrganega časovnega tujih valut, vendarle lahko naučimo cene za tisto, kar plačujejo ljudje pri nas naj bodo dolare, ki so zapisane v dinarjih, ali kljub vsem pretrgovanjem le pri nas plačilo sredstvo, vendar le dinar in ne dolar. Dajmo mu tudi v cenikih mesto, ki mu gre.

NIKO ISAJEVIČ

Previdno s cenami

Priključimo si v spomin leto dni nazaj tisti televizijski dnevniki, v katerih je še pred prvo devalvacijo predstavljen izvirni svet Slovenije na povelj da naša uspeha kar neverjetne številke. Obetale je 16-odstotno zvišanje cen v 71. letu, govoril je o znatnih razlikah med nominalno rastjo družbenega proizvoda in tako imenovano realno rastjo. Neskladje med realnimi in nominalnimi številkami je tedaj zvenelo tudi pri osebnih dohodkih.

Takrat, tik pred devalvacijo so si televizijski gledalci pač polskali razlogo, ki je visela v zraku. Razvedeno tenje dinarja je približno uresničilo predsednikove napovedi, čeprav so bile nekatere tudi porušene. Kljub milijonom dolarjev tekočega zunanjetrgovinskega deficita, kar velja za Jugoslavijo, Slovenija ni dosegla želene rasti v voza in je prav tako pretiravala pri uvozu kot ostale republike. Presegla je predvidevanje, ne zapovedi, ker je s tem povečala obseg industrijske proizvodnje ter posledično dno družbenega proizvoda. Realni osebni dohodki so se le skromno dvignili, zato pa so bili po izplačilih za četrtino namesto za šestino višji, cene življenjskih potrebščin pa so bile v minulem letu nadpovprečne.

Če smo torej po vsem tem dali prednost večjemu spoštovanju trženjskih napovedi, bi morali ob novi devalvaciji in novemu predpisovanju družbenega razvoja napraviti podobne primerjave. Republiški zavod za planiranje je tako napravil, čeprav so že na prvi pogled vse številke za 1972 leto nižje od lanskih, tako realne kot nominalne. Očitno je bilo upeštevano zvezo planiranje gospodarskega razvoja, ki želi stabilizacijo in se zane-

ma zanj, kljub temu pa zahteva dinamično rast gospodarstva ter hitrejši izvoz kot najzadnjaška pokazatelj. Razvedeno tenje dinarja po mnenju zveze ne bo vplivalo na mnenje, da na rast osebnih dohodkov. Nihi ni predvidela, da bo uvoz za Jugoslavijo letos toliko dražji, kot so poskočile vrednosti nekaterih valut in se znižal dinar. Slovenski predlog je v tem oziru doslednejši, celo trenejši od lanskega. Na primer pri cenah življenjskih potrebščin, ki jih je postavil na lanske doseženo višino, ne na lanske planirano raven. Po lanskim izkuščajem je popravi tudi napoved dohodkov v družbenem delu. Bolj je splošno doseženo rast kot predvidevanje, čeprav je zapisal nižjo številko ob nižji planirani zaposlenosti in ob nižjih realnih osebnih dohodkih.

Visoka rast je zapisana realnemu družbenemu proizvodu, tudi njegovim cenam. Odpirna možnost dodatne proizvodnje, vendar opozorja, kako draga bi bila in kolikšna bi bila zaradi nje rast osebnih dohodkov. Upoštevana je torej stabilizacija, vendar z dodatno kaonostjo: s spoštovanjem lanskim izkuščajem kot z odločitvijo, da preneha dinamično na gospodarska rast pospešuje inflacijo. Tej pa naj bi se letos izogibali ravno tako kot nezmernemu domačemu povpraševanju. Torej bi višje cene, s katerimi bi deloma deloma nadoknadili devalvacijo, da ne bi povsem ohromili proizvodnjo in ogradili v razvojni načrti. Deloma in previdno.

Zdaj gre za to, ali je mogoče zadržati tak razvoj in ga usmerjati ob velikem vplivu, ki ga bodo imeli zvezi ukrepi in ob znatnih premikih svetovnih valut ter cen.

ALENKA MISIČ

Komisija za volitve in imenovanja

OBALNEGA SVETA KOPER

razpisuje prsto delovno mesto

načelnika

oddelka za načrtovanje in statistiko

POSEBNI POGOJI: visoka izobrazba ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj.

Pismeno prijavo s kratkim življenjepisom, dokazi o strokovni izobrazbi in praksi, naj kandidati pošljejo priporočeno v 15 dneh na naslov: Obalni svet Koper, Verdijevo 10, komisija za volitve in imenovanja.

283

Za majnne le drobiž?

Pripombe iz Pomurja na nekatera določila dokumentov Ljubljanske banke

Reorganizacijo oziroma »preoblikovanje« bank, kot je povedal na nedavnem zboru ustanoviteljev soboške podružnice Ljubljanske banke v Murski Soboti njen predstavnik, so udeleženci v celoti ocenili za pozitiven ukrep. Gre za uresničevanje ustavnih dopolnil in za uveljavitev novega zakona o bankah, da bi prišla kar najbolj do veljave samoupravnost v bančnem mehanizmu in da bi dobili ustanovitelji večji vpliv na poslovne odločitve banke.

Vendar so ustanovitelji na zboru v Murski Soboti imeli več letnih pripomb o novi pogodbi in o novem statusu tega denarnega zavoda, ki združuje okrog 90 odstotkov slovenskega kapitala. Predvsem se predstavniki pomurskega gospodarstva ne strinjajo z novim določilom o glasovalni pravici, ki jo imajo samo ustanovitelji, katerih vloga znaša nad sto tisoč dinarjev. S tem bi se vpliv ustanoviteljev na tem območju zmanjšal na minimum, ker večina članov nastopa z manjšim deležem.

Po mnenju udeležencev zboru v Pomurju je nesprejemljivo tudi člen v pogodbi, da člani imajo v primeru likvidacije banke s svojim celotnim premoženjem. Ker je vrednost premoženja ustanoviteljev zelo različna, je kajpak zelo različna tudi materialna odgovornost posameznih članov banke.

Veliko pripomb smo slišali tudi o določilih nove pogodbe in statuta glede samostojnih odločitev podružnic o naložbah kapitala v mehanizma delovanja. Ker naj bi po teh določilih razpolagale podružnice samo s svojim kapitalom, bi za prelivanje sredstev iz ene v drugo podružnico obveljal samoupravni sporazum. To pa je po mnenju pomurskih gospodarstvenikov komaj sprejemljivo, ker bi tak sistem pripeljal v počasen in premalo operativen avtomatizem.

Zato je prevladalo stališče, da je slovensko gospodarstvo premajhno, da bi si lahko dovolili razdruževanje kapitala. Zlasti bi s tem onemogočili hitro posredovanje tudi ob najbolj utemeljenih in najhujših zahtevah gospodarstva.

V takih razmerah bi se sprlo različne ekonomske moči posameznih področij in različnih denarnih sposobnosti bančnih podružnic. Je s težavo dokopati tudi do enotne poslovno-kreditne politike pri kratkoročnih in dolgoročnih naložbah, poudarjajo v Pomurju. To pa bi zlasti prizadelo manj razvita področja, kjer se poskušajo iztrgati iz zaostalosti tudi z dodeljevanjem kreditov kmetom, obrtnikom, graditeljem stanovanj itd. Za dokaz navajajo dejstvo, da že sedaj nekatera področja lahko zvišujejo kratkoročne kredite, medtem ko jih druga omejujejo.

Slednje v Pomurju opozarjajo na to, da so se obrestni za najete kredite vedno štele v centralnem skladu banke, zato ne bi smeli pri prihodnjem razporejanju bančnih sredstev prezreti tudi minulega dela.

Ustanovitelji soboške podružnice Ljubljanske banke so sklenili, da bodo s svojimi stališči in zahtevami seznanili vse pristojne republiške organe, predvsem pa bodo zahtevali od izvršilnega odbora Ljubljanske banke, naj ponovno prouči vsa sporna določila v osnutkih svojih temeljnih dokumentov.

BORO BOROVIC

Dvojna nevarnost

V poslovnem združenju »Jugoslavija-films« so opozorili na nevarnost, da utegne devalvacija dinarja, ki je podražila uvoz filmov za približno 40 odstotkov, ogroziti zlasti uvoz kakovostnih filmov. Upajmo, da devalvacija ne bo prizadela tudi izvoza pocunih in zabavnih seksualnih filmov: kajti kdo bo sicer skrbel za seksualno izobraževanje mladine in odraslih?

Možna razlaga

Na konferenci ZK v zenški železarni je devalvacija Debeljak vprašal, zakaj ima švedska želazarna pa kar 40 družbenih osebnih avtomobilov. Odgovor na njegovo vprašanje je bil morda lahko dal podatek, koliko je v švedski vladi ministrov in koliko je v zenški železarni — direktorjev...

Mnenje in kritika

Zoper zakonne sestanke

Osnovni namen živinorejskih društev je bil ustreznejše zavarovanje živine, strokovno delo in pomoč članstvu — Vendar pa so te naloge kmalu začele preraščati politične ambicije

Zaradi težav in nezadostnega upoštevanja in vključevanja v reševanje perečih vprašanj na vasi so se pričele pojavljati težnje, da bi se kmetje ustrezneje organizirali in tako so nastala tudi živinorejska društva, ki so se pozneje preimenovala v Zvezo društev za vzajemno samopomoč. Ta proces se je razvijal v času, ko je bilo jasno, da obstoječe oblike poslovanja in političnega organiziranja in delovanja kmetov ne ustrezajo dejanskim razmeram in potrebam, nove nakazane oblike pa še niso zaživele oziroma dobile vsestranske podpore. Eden od vzrokov organiziranja teh društev je bilo tudi nemogočnost in nevrzdržno stanje v zavarovalstvu, saj so pogoji zavarovalnic za zavarovanje živine za poprečnega slovenskega kmeta tudi sedaj zelo težki, da ne rečemo nemogoči. Osnovni namen delovanja teh društev je bil ustreznejše zavarovanje živine za primere bolezni, epidemij in podobno, ter strokovno delo in pomoč članstvu. Vendar pa so te osnovne naloge društev kmalu pričele preraščati politične ambicije.

Vse več je bilo pojavov, da so na ustanovnih zbiorih društev in na raznih podobnih sestankih grobo in nenacejno kritizirali obstoječo kmetijsko politiko. Glavna naloga — strokovna pomoč in delo zavarovanje (kajti jasno je, da Zveza s svojimi sredstvi ne more zadržati resnejše katastrofe ali epidemij v živinoreji) — se je vse bolj izražala in začela marsikje rabiti kot kritje za politično delovanje in demagogijo.

Pri ustanavljanju in delu teh društev je skoraj redno prihajalo do raznih zapletov, polemik in političnih prozie mov. Zadnja taka polemika, ki je dobila širši obseg v Pomurskem vestniku, so je razveljavila okrog ustanovitve sestanka v Fokovcih pri Murski Soboti, ki je bil organiziran ob sodelovanju predstavnikov Zveze, ne da bi o tem kar koli vedela krajevna organizacija SZDL, ki jo prav gotovo tudi zadeva problematika, zaradi katere je bil sklican sestanek. Sestanek je bil izrazito politično obarvan, zato ni čudno, če sta na tako obliko dela izven okvirov SZDL ostro reagirala sekretariat sekcije za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu,

gospodarstvu in na vasi pri krajevi organizaciji SZDL in tudi občinska konferenca SZDL Murska Sobota. Občinska konferenca je tudi zahtevala, naj o tem sestanku oziroma o delovanju Zveze razpravljajo in zavzame stališče tudi knjiška sekcija pri republiški konferenci SZDL Slovenije.

Bolj ali manj so vsi ustanovni sestanki izvenolično kritizirali obstoječo kmetijsko politiko, čeprav si ustrezni republiški organi odločno prizadajo pomena ne razvijati kmetijstva in ga ustreznejše vključevati v splošne gospodarske tokove. Namesto da bi bilo delovanje teh društev usmerjeno v konkretno reševanje protislovij na posameznih področjih, le-te pripombe na agrarno politiko in njeno izvajanje ljudje, ki govorijo po teh sestankih, se vedejo tako, kot da samo v zadnjem času pripravi ali izvajali že vrsto predpisov in ukrepov, ki bi do dajali kmetijstvu povsem nove dimenzije.

Tako bosta v najkrajšem času sprejeta dva zelo pomembna zakona o združevanju in starostnem zavarovanju kmetov, v novelaciji je

zakon o gospodarstvu z gozdovi, pripravljala se ustanovitev republiške sekretariata za kmetijstvo in republiške zadružne zveze, ki bosta vsak na svojem področju skrbela, da se bodo čim bolje in do slednejše realizirali sprejeti programi, še posebno kmetijski srednjeročni plan, kot prva faza dolgoročnega razvoja kmetijstva v okviru celotnega dolgoročnega razvoja SR Slovenije.

Tak način dela po vaseh, ko je zaradi neobčutnosti vseh ostalih faktorjev, predvsem pa ustreznih strokovnih in političnih naslovov bodočega razvoja kmetijstva tudi onemogočena vsaka polemika, pa je politično zelo škodljiv in nevaren, ker ustvarja nezaupanje dolgoletnega štve la kmetov do načrtane politike in programiranega razvoja ter ga potiska v dvome in stran od sodelovanja v teh procesih. Namesto, da bi se društva povezovala in vključevala ob strokovni plati v delovna področja ustreznih živinorejskih in veterinarskih institucij, prireajo razne sestanke in zborovanja, kjer kmetje žal nasedajo objubam o boljšem zavarovalstvu in podobno.

Taka praksa pa bo postala škodljiva tudi za društva oziroma zvezo samo. Na zadnjih področnih sestankih, ki sta jih vodila republiška konferenca SZDL in iniciativni odbor za ustanovitev zadružne zveze so prisotni kmetje še marsikje kritizirali te metode dela društev in niso pokazali posebnega navdušenja za zvezo. V Slovenjem Gradcu so n.p.r. izrečno zahtevali, da društva oziroma zveza ne o bila članica novostanovljenje republiške zadružne zveze.

Vsi ti pojavi kažejo, da kmetje se teh društev ne sprejemajo kot rešitve, ki naj bi jih hitro popeljala iz objektivnih težav.

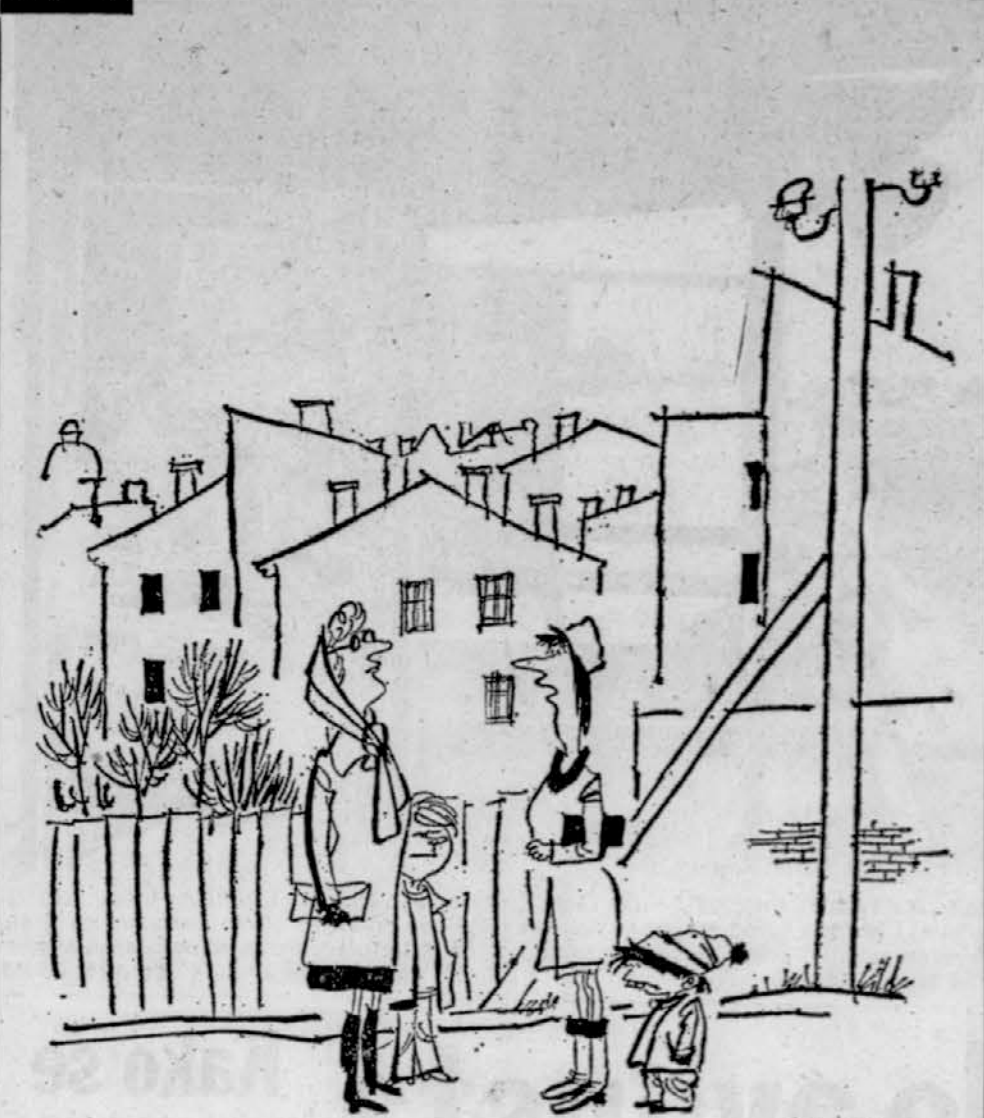
S tem nikakor nimamo namena negirati dvočlenega po mena in vloge, ki bi jo lahko imela ob ustreznem povezovanju z ostalimi strokovnimi institucijami in kmetijskimi delovnimi organizacijami. Najbrž vsaka kmetijska organizacija ali veterinarska postaja na svem svojem območju ne bo mogla opraviti vsega, kar bi si kmetje želeli in potrebovali. V takih in podobnih primerih bo obstoj in dobro strokovno delovanje društev še kako pomembno. Zaradi takih nalog, ki jih društvom in zvezi nihče ne oporeka, bi bilo koristneje, če bi glavno pozornost in težišče dela društev in zveza usmerila na strokovno področje in se skupno z ostalimi zainteresiranimi, predvsem kmeti in političnimi organizacijami zavzemala npr. za boljše pogoje v zavarovalstvu. Tudi kritika obstoječih razmer bi bila bolj dobrodošla in bi dala večje uspehe, če bi bila izrečena na pravi mestu in ob pravem času. Po vaseh kritizirani sedanje agro-

politične koncepte, očititi delna napake in staro politiko, pa je politično zelo ne odgovorno, razbijsko in zlasti nekoristno.

Pri realizaciji programa srednjeročnega razvoja kmetijstva bodo imele v občinah in regionalnih okvirih zelo pomembno in odgovorno nalogo tudi občinske skupščine, ki je pa ne bodo mogle v celoti realizirati, če ne bo prišlo do tesnega sodelovanja med organi skupščin, kmetijskimi delovnimi organizacijami, kmeti in tudi društvami, kjer obstajajo. Te naloge pa bodo uspešno opravljale le, če se bo tvorno razvijalo sodelovanje na vseh nivojih in če se bodo nastali problemi odkrito razreševali z vsemi prizadeti na odprt, argumentiran in demokratičen način. Ustrezno mesto za konfrontacijo interesov in različnih mnenj je vsekakor v smislu ustavnega amandmaja socialistična zveza in njene oblike dela, v tem primeru torej kmetijske sekcije. Menimo, da tam, kjer te sekcije v skladu z akcijskim programom II. konference SZDL delujejo ali jih bodo še ustanovili, ne bo moglo prihajati do neorganiziranega paralelnega razreševanja odprtih problemov, ker se bodo vsa ta vprašanja reševala vedno na uspešnejši način, kot so zakoniti sestanki, ki izvenotno v pocieni demagogijo in tudi ne zagotovijo ustreznih rezultatov. V takih okvirih dela pa smo prepričani, da bi tudi društva lahko bolj razvila svojo strokovno dejavnost in s delovnimi rezultati potrdila osnovni namen delovanja.

PRIMOŽ POHLEVEN

PERO:

— Z dograditvijo tega našega vrta bi morali pa res že pohiteti. Čas hiti, otroci rastejo, požemili se bodo in dobili otroke...

Vsakič 500 din

Narodna banka pravi, da je ne skrbi, da bi kdo prevečkrat nesel na tuje desetkrat po 50 dinarjev v bankovcih

Potem ko je bilo z odlokom ZIS ustavljeno prodajanje po 32 dolarjev letno na potni list za zasebna potovanja v tujino in hkrati dovoljeno iznašanje in vnašanje po 500 din (v bankovcih po 50 din) pri potovanjih v tujino je potniški promet naših občanov na mejnih prehodih vidno popustil. Turistične agencije imajo manjši promet, ker ljudje manj potujejo.

Obseg potovanja je v prihodnje v večji meri kakor doslej, odvisno od tega, po kakšnih tečajih bodo naši potniki lahko zamenjali dinarje. V turističnih sredstvih ob naših mejih doslej v glavnem ni bilo mejni doslej v glavnem ni bilo opažati večjih sprememb razen že doslej običajnih, kar so pa sedaj tudi primeri, da menjalci zelo malo plačajo za dinarje, pri čemer izkoriščajo položaj tistih, ki nimajo občanov, ki nimajo drugih možnosti, kakor vzeti dinarje na pot čez mejo. V drugačem položaju pa so tisti, ki imajo svoje devizne račune pri naših bankah.

Kako bo turistična sezona vplivala na tečaj dinarskih bankovcev pri menjavi v tujini, je še težko reči. Po dosedanjih izkuščajih se tečaj pri menjavi dinarjev ob navalu turistov precej zboljšajo, včasih celo presežejo pariteto. Tuji turisti bodo poslej seveda tudi v večji meri prihajali k nam tudi z dinarji, kupljenimi v tujini. Večje povpraševanje po dinarjih vpliva vsekakor izrazno na oblikovanje prodajnega tečaja za dinarske bankovce.

V javnosti vprašujejo, kakšne omejitve so predvidene, da

ne bi iznašanje dinarjev zavezlo prevelik obseg. V Narodni banki in zvezni upravi carin zatrjujejo, da niso predvidene nobene omejitve. Očitno menijo, da nižji tečaj pri večji ponudbi dinarjev sam po sebi omejuje iznašanje. Zatrjujejo, da je pri vsakem potovanju dovoljeno iznesti (v bankovcih do 50 din) znesek 500 din in da se to ne beleži v potnem listu. Baje tudi ni potrebe, da bi poostrele dosežanje kontrole o tem, koliko dinarjev iznaša potnik v tujino pri prehodu čez mejo.

F. S.

Kaj zanima dr. Bilandžića

»Govorijo o nastopu tako imenovanega srednjega razreda, o nastopu tako imenovane drobne buržoazije, tehnostrukture itd. Čeprav se ne bi mogli strinjati z nekaterimi od omenjenih hipotez, je očitno, da konflikti v naši družbi, v tem kontekstu pa posebno tako imenovane politične afere ne morejo biti samo delo nasprotnikov politike ZKJ. Politične ocene, ki jih zelo pogosto izrekajo na naših političnih forumih pa vtrajajo malone izključno na tej temi. Trdijo namreč, da politične afere in družbene ekscese podpirajo, povzročajo in organizirajo porašeni unitaristi, komformizmi, šovinisti ipd. Takšnih ocen ne spodbijam, a vendar me zanima:

1. Ali tudi sam družbeni sistem zakonito vodi do ekscesov in do nastajanja grup, klik, klanov, frakcij, in kaj bi bilo treba spreminjati v družbenih odnosih, da tako imenovani ekscesi in boji spirit grup ne bi postali normalno stanje naše družbe z nedoglednimi posledicami;

2. Kakšne so posledice tega pojavov za naš demokratični samoupravni sistem?« piše dr. Dušan Bilandžić v tedniku »NTN«.

Možno le postopno uvajanje deviznega trga

»Uvajanje konvertibilnosti in deviznega trga v Jugoslaviji bi bilo treba uresničevati postopoma, tako glede deviznih skladov, ki prek njega prihajajo v promet kar glede obsega liberalizacije. Če imamo pred očmi sedanjo organiziranost in razvitost sistema, materialno stanje in odnose, ki so značilni za sedanji notranji položaj, kakor tudi odnose Jugoslavije s tujino, je treba ugotoviti, da so v sedanjih razmerah resnične možnosti samo za organizacijo omejenega deviznega trga. Zato bi uspostavljanje deviznega trga morali začeti s prometom sredstev iz retencijske kvote. To bi moral biti prvi korak pri uvajanju deviznega trga pri nas. V tej zvezi bi bilo neogibno potrebno, da bi uvedli enotno stopnjo retencijske kvote, vendar ne nižjo od sedanje, piše dr. Mitko Trifunović v Politiki.

Zoper uzurpacijo pravic

»To pomeni, da je treba sedanjo politično akcijo bolj prenesti v vse strukture, se pravi zaostri odgovornost na vseh ravneh slehernega na njegovem delovnem mestu za njegov del dela. Ne smemo izneveriti utrjenega zaupanja v zvezo komunistov in prepričanje delavskih razreda in delovnih ljudi, da bodo uspešneje reševali aktualna družbena, politična, ekonomska in hitrejša uresničevanje ustavnih dopolnil, zlasti 21. našajo na nadaljnji razvoj samoupravljanja, na dosledno in hitrejša uresničevanje ustavnih dopolnil, zlasti 21. in 22. na potrebo po še odločnejšem boju zoper vse poskuse uzurpacije samoupravnih pravic (anomalije pri delitvi osebnih dohodkov, previski prejemki posameznikov, ki niso sad dela, neukinkovost posameznih upravnih organov ob raznih protisamoupravnih in drugih pojavih), zoper vse vrste sovražnega delovanja in drugega.« je izjavil predsednik mestne konference ZK Sarajeva Mumir Mesihović v izjavi »Oslobodjenje«.

Opeharjeno

duhovno ustvarjanje

»Ne glede na to, kaj bi se lahko in kaj se ne more zgoditi, stoji pred našo družbo zelo jasna naloga: nujnost akcije. To pomeni, da bo treba vložiti maksimalne napore za dosego kar najhitrejših in najpopolnejše ureditve budžetskega sistema financiranja in administrativne razdeljevanja sredstev, ki zdaj predstavljata tragično utrujenost možnosti za vsaj malo močnejši razmah duhovnega ustvarjanja; za zagotovitev toliko denarja, kolikor ga kultura, umetnost in znanost približno dajejo družbi; za ustrezno vrednotenje ustvarjalčevega dela; za razširjanje aktivnosti, ki daje dolžnost, da bi se v njej lastno podoba, za tisto, kar zagotavlja napredek in humanizacijo družbe, je v Oslobodjenju zapisal M. Karabeg.

Dim in pijača brez reklame?

Pristojni organi zvezne vlade bodo kmalu — kot se je zanesljivo izvedelo — predlagali sprejem zakonskega predpisa, ki bo prepovedal reklamiranje tobačnih izdelkov in alkoholnih pijač. Predlog zakonskega osnutka, s katerim bi to uredili, je že pripravljen. Pričakujejo, da bo kmalu poslan tudi poslanec zvezne skupščine, poroč. »Politika«.

Manj udobja za ministre v Vojvodini

Pokrajinski funkcionarji Vojvodine — ministri, sekretarji, namestniki sekretarjev in drugih — bodo v prihodnje dobivali manj komfortna stanovanja. S sede pomirajnske vlade bodo namreč za potrebe najvišjih pokrajinskih voditeljev kupovali glavne dvonadstropne in trinnadstropne, a le izjemoma štirnadstropne stanovanja. Doslej so bila slednja v večini. Prav tako so sklenili prodati garaže, ki so jih doslej funkcionarji dobivali hkrati s stanovanjem prodati na javni dražbi. V prihodnje bo moral vsak voditelj garažo plačati sam, poroč. »Politika«.

Za kaj so na svetu botri

»Niti ene resnejše kupčije nimamo, ki bi bila realizirana v zvezi s skupnim vlaganjem kapitala z ameriškim podjetniki. Vedeti je treba, da je tam tudi sistem drugačen kot v zahodni Evropi in da nimamo toliko stikov in skupnih izkušenj, kar je prvi pogoj za skupne naložbe. Toda zmanjšanje za skupne naložbe kapitala v ZDA obstoji, vendar moramo pobudo dati mi. Splošno razpoloženje je bilo vedno ustvarjeno, zdaj pa je treba reševati konkretne primere. Temeljna dejavnost glede skupnih naložb mora priti z naše strani. Zakaj Amerikanci imajo pogoje za plasman svojega kapitala povod, predvsem pa v ZDA. Amerikanci pričakujejo, da bodo naše gospodarske organizacije ponudile več projektov in da bodo podjetneje. Poroč. »Politika«.

Zakaj je sv. Jožef postal delavski svetnik

Ob dejstvu, da se del kiera vseh treh verzopovedi čedalje bolj angažira pri propagiranju nacionalističnih in sovinskih tez, se je sestalo vodstvo ZK v Mostaru. Sekretar Izet Brković je med drugim rekel: »Z razvojem znanstvene misli in tehničnih odkritij je cerkev postala zasledjena kot organizacija, ker gre do ti procesi njej v škodo. Zato so cerkve odprli za kinopredstave, za ples. Zato duhovniki muzicirajo, pojejo bent popevke. Od tod izvira tudi geslo 'proletari vsi dežel, združite se v Kristusa' in zato so tudi sv. Jožeta 'obrnika' proglasili za delavskega svetnika

Novi premier

Včeraj je v Daki slovesno zaprisegal novi premier Bangla deša šefk Mudšibur Rahman in s tem formalno prevzel dolžnosti šefa vladnega kabineta. Politične opazovalce ob tem ni presenetilo dejstvo, da se v cerimonijski prestolnici nista udeležila le konzularna predstavnika ZDA in LR Kitajske.

Medtem ko v Daki postavljajo temelje državne ureditve, pa poskušajo zunanji opazovalci še vedno razkriti ozadje Rahmanovega poleta iz Ravalpindija v London in od ondat v New Delhi. Najbolj razpravljana je domneva, da Rahman zaradi tega ni odstopal direktno v Daku, ker je tako zahteval pakistanski predsednik Ali Buto, da bi tako vsaj nekoliko ublažil zagrenjenost v Islamabadu, ko je vptil odletela. Mi to tega je bilo Rahmanovo londonsko srečanje s premierom Heathom dokaj pomembno za mednarodno afirmacijo Bangla deša. Obstaja tudi domneva, da je Heath posredno sugeriral Rahmanu, naj bi se njegova država priključila Commonwealthu. Kakor je bilo po eni strani za Rahmana pomembno srečanje s Heathom, pa je bil po drugi strani manj razumljivo postopek bengalskega voditelja v New Delhiju, se pravi, da je stopil na tla svoje države. Do tega je vrhovno pristojni tudi zaradi zunanjih faktorjev.

V zadnjih dneh je še nekaj držav de ture priznalo Bangla deš, čemur je sledila ostra reakcija iz Islamabada, kjer kroji tudi glasovi, da se bosta Buto in Rahman še pogovarjala o odnosih med državama. Rahman je pred dnevi dal sicer odločno vedeti, da v prihodnje stik med Daku in Islamabadom ne bo, vendar pa je glasove o nadaljnjih pogovorih s Butom za zdaj pospremlil s zgornjim molkom. Dokaj verjetno je, da si Rahman na ta način ohranja določen maneverski prostor in zmanjšuje odvisnost od New Delhija.

Prve poteze sočeta narodov na domoteh tleh dajejo po drugi strani sicer, da je trdnj odločen na spopad z bengalsko stvarnostjo. Najbrž se premier Rahman zaveda, da bo sedanja navdušenost množic kmalu uplahnela, takrat pa bo treba odgovoriti tudi na taka vprašanja kot: iz nje postaviti na noge novo državo.

A. PUDGAR

Znova Kurdi

Iz viraške trdnjave, ki jo je pred tremi leti in pol general El Bakr po strmoglavljenju generala Kasema osamila, prihajajo iz dnu poročila o pomembnih notranjih dogajanjih. Poročila so si po svoje nasprotujoča: po eni strani se je zvedelo, da je prišlo do spopadov med Kurdi in iraško vojsko in da je izgubilo življenje 86 ljudi, po drugi strani pa poročajo, da se ju tri začno pogajanja s tujnimi najfinimi družbami, združenimi v IPC (viraški petrolejski družbi), ki ima večino iraške nafte v svojih rokah in prinaša v iraški proračun kakih 400 milijonov dolarjev, in da bo v prihodnosti tudi kurdske ministere v bagdaski vladi Ihsan Sirzad.

Se pred tem je general El Bakr objavil svojo izjavo, v kateri je poudaril tri najbolj uplne iraške politične sile, vladajočo stranko Baas, Kurdske demokratsko fronto in Komunistično partijo Iraka, naj se združijo v fronti progressnih sil.

V bistvu je bila ta el Bakrova izjava nacionalna priznava nekakšen odgovor kurdskega voditelja Barzaniju, ki mu je pred tem, sredi decembra, poslal ultimatum: Kurdi naj bi dobili svojo lokalno vlado, sprejeti pa bi jih morali tudi v prave vrhove oblasti, revolucionarni svet in vojsko. El Bakr je obe zahtevi zavrnil.

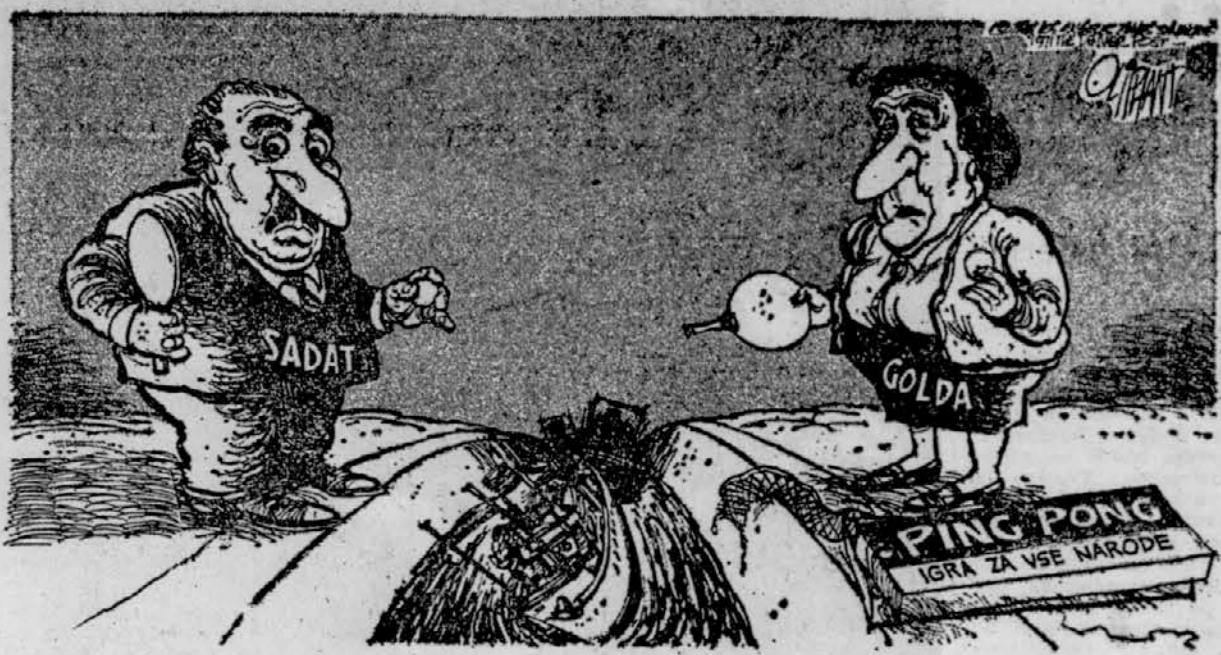
El Bakr namreč meni, da so Kurdi s sporazumom 11. marca 1970 dobili svoj maksimum: po tem sporazumu je Bagdad prvič priznal Kurdom avtonomnost (ki naj se uresniči v roku štirih let), v vlado pa je bilo sprejetih pet kurdskih ministrov (od tega trije člani vladnega kabineta kurdske demokratske stranke).

Kurdi za zahtevajo več mesta v vladi niso dovolj, avtonomijo je treba tudi v resnici priznati (semijošne točno določiti področje iraškega Kurdistanu s lastno vlado), izvesti je treba referendum na področju iraškega naftnega arca, Kirkuka (to področje je Bagdad po letu 1963 načrtno arabiliziral). Kurdi pa bi radi tudi sodelovali pri rezanju bogatega nafnega kolosa.

Bagdad je torej na hip na dveh frontah: naftni (soper tve družbe, od katerih želi 20-odstotno udeležbo pri proizvodnji) in kurdske (v obe se v zadnjem času prepletata).

T. DOBERSEK

OLIPHANT: PING-PONG TUDI OB SUEZU?

»Morda se motim, toda zdi se mi, da nama hoče nekdo nekaj povedati.«
»International Herald Tribune, Pariz

Pšenica in plan Duhovniki sekači trsta

Do leta 1975 naj bi v SZ pridelali 200 milijonov ton žita — Večletni proizvodni načrti kolhozov in sovkhozov

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, januarja. Odkar so Sovjeti na lanskoletnem kongresu partije sprejeli usmeritev za hitrejši dvig življenjske ravni svojih državljanov, se v Sovjetski zvezi kmetijski proizvodnji posveča večja pozornost kot doslej.

Tako naj bi v Sovjetski zvezi leta 1975 pridelali 200 milijonov ton žita (v 1971 leto 180 milijonov ton), 16 milijonov ton mesa in 100 milijonov ton mleka. Po 23. kongresu KPSS, so v kmetijah začeli uvajati elemente ekonomske stimulacije proizvajalcev. Kolhozom in sovkhozom določajo stabilni večletni proizvodni načrti, za pridelavek prek obveznega planiranega pridelka, ki ga morajo oddati po določenih cenah, pa so se posebej materialno stimulirani. Kaže, da največji učinek glede povečanja proizvodnje pričakujejo prav od tega materialnega stimuliranja preko planske proizvodnje; saj naj bi po tej osnovi do 1975. leta pridelali približno kar eno tretjino predvidenega celotnega pridelka žitaric.

Sicer pa se odlični boj bi prav glede proizvodnje žit. Saj leto pomeni ktruh na nje hkrati pa tudi tisto po dročje kmetijske proizvodnje, ki je v Sovjetski zvezi še ves čas deficitarni. Minilo je le kakih pet let, odkar ne uvažajo več pšenice, medtem

Francozi čakajo na druge

Pariz ne želi biti med prvimi, ki bi priznali vlado Bangla deša

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 13. jan. — V Parizu s pozornostjo spremljajo diplomatski vrhovi okoli Bangla deša, vendar za zdaj ni videti, da bi nameravali pohiteti z diplomatskim priznanjem nove države. V zunanjem ministristvu so zanimali novosti, da so imeli neposredne stike z nekaterimi visokimi funkcionarji Bangla deša, pripominjajo pa, da je zunanji minister Schumann še pred več tedni izjavil, da je »Bangla deš realnost, ki jo je treba upoštevati. Funkcionarji ministristva tudi poudarjajo, da Francija za diplomatsko priznanje katerekoli države ne postavlja političnih pogojev, vendar pripominjajo, da je še polozaj v zvezi z Bangla deš se razvija.

Mogli bi torej domnevati, da se v Parizu pripravljajo, da bodo priznali novo oblast v Daki, vendar morda ne žele, biti med prvimi, ki se bodo odločili za ta korak. Francoski komentatorji ugotavljajo, da je vodstvo Bangla deša ugodno reagiralo na francosko glasovanje v varnostnem svetu.

ANDREJ NOVAK

Zelena celina 71

Leto 1971 je v Južni Ameriki minilo mirno — Konec ideološko-političnih mej — Veliko državnih obiskov

OD NASEGA BRAZILSKEGA DOPISNIKA

RIO DE JANEIRO, januarja. Človek lahko prvič, kar se spominjam, mirno piše o minulemu letu na zeleni celini. Vsa zadnja leta so bili krvavi puči, demonstracije, gverile, vojne in ubijanja redna poteza vseh pomembnih dogodkov na političnem prizorišču tega še nemaloizirane naravnimi nesrečami dovolj prizadetega dela sveta. Zame osebno je bil najpomembnejši dogodek v Latinski Ameriki dogodek, ki ni bil nič povezan s političnimi prijetljivi niti z gospodarskimi dosežki. Dogodek, ki je predvsem pomenil mir, spoštovanje do poštenega tekmovanja in do človeka športnika. In navsezadnje dogodek, pri katerem smo Jugoslovani, pa tudi Slovenci, sodelovali dejavno: to je bilo Pelejevo slovo.

To je bil tudi dogodek, ki je najbolj globoko prevzel veliko večino Brazilcev. Pa ne samo Brazilcev, tudi drugih športnih navdušencev. To je bil edini dogodek, ki je povlekel predvsem človeka v njegovem osebnem prizidevanju za uspeh, boju za občinstvo, za poviševanje človeških lastnosti, poudarjenih v tem črnem, skromnem športniku.

Pelejevo slovo je prodrla skozi vse ideološke meje same celine; na njegovem dnu je samo vzporednica tistega, kar je bilo tudi sicer poglavitno za medsebojna razmerja na tej celini. Konec politično-ideoloških mej — pokazal se je predvsem pri srečanju med argentinskim predsednikom, generalom Laussegem in čilskim predsednikom, dr. Allendejem, ter pri obisku Fidela Castra v Čilu — je pravzaprav nov veter, ki veje na tej celini. Nešteto državnih obiskov, ki na prijeljejo do večjega medsebojnega sodelovanja, je očakovalo, da ima Latinska

Amerika enake težave, enake nazore in enake namene. Vse to pa je pripeljalo tudi do zmanjšanja pritiska na Kubo; če vrsta držav gleda nanjo bolj prijazno kot prej, hkrati pa išče nove stike in gospodarske zveze z njo. Medtem, ko se je Kuba odločila za odpravo propagandnega boja za dosega socializma, pa je Allendejeva vlada v Čilu preživela svoj rojstni dan. Leto dni notranjih težav in zunanjeje pritiska ni omajalo trdnje volje Čilencev, da svoj cilj dosežejo po mirni poti. Kot vse kaže, je Peru dokončno postavil svojo lastno politično ureditev. Vojski še naprej vladajo umno in tudi dosega uspehe. Bivši bolivijski predsednik Juan Jose Torres, simpatizer perjskega režima, pa ni imel sreče. V viharu in razburkanosti, za Andski skiti Bolivijci vlada nov predsednik, Hugo Banzer, močnejša vlada skupaj z bivšimi političnimi nasprotniki. Zveza vseh desničarskih in nazadnjaških krogov naj bi Bolivijci poma-

gala »do rešitve«. V Argentini pa so mislili drugače in oblast je nazadnje le prevzela siva eminenca, general Lausseg. Bivši predsednik Levingston ni prešel preizkušnje dobe, Lausseg pa se drži dobro; zadušil je nekaj manjših desničarskih uporov ter enega večjega in popolnoma obrnil krmilo argentinske politike. Na široko je začel pridigati svojo politiko ideološkega pluralizma, hkrati pa je odprl vrata političnemu delovanju doma. Vse to pa se ni bilo dovolj, da je severni sosed Argentine česa naučil ter tako rešili svoje težave. V Urugvaj so gverile cvetele bolj kot rože po parkih. Javno se je govorilo o dveh vladah: o vladni, ki zastopa, in vladni, ki vlada — o Tupamarih. Leto so po izjavah nekaterih časnikanov na zadnji predsednik volitvah doživeli svoj formalni poraz. Z zmago kandidata predsednika Arreca je bila izkazana nezaupnica opozicijskemu kandidatu vseh le-

Duhovniki sekači trsta

Na Kubo bo prišla prostovoljna brigada duhovnikov iz Čila

SANTIAGO, 13. jan. (Tanjug) — Februarja bo v Havano odstopala cela brigada duhovnikov, da bodo Kubancem pomagali pri letošnji sečnji sladkornega trsta. Časniki poročajo, da se na Kubo odpravljajo tudi nekaj levbardskih duhovnikov iz Argentine, Brazilije in Peruja. Čilaska brigada bo morda štela kar 300 članov.

Ta že nekajkrat napovedani odhod katoliških duhovnikov na sečnjo sladkornega trsta na Kubo je po mnenju tukajšnjih opazovalcev eden izmed sadov obiska kubanskega premiera Fidela Castra v Čilu. Peruju in El Salvadorju Fidel Castro je v Santiagu med drugim imel pogovor s kakimi 300 čilskimi duhovniki, pristniki škofanskega socializma. Na pogovor s Castrjem je v Čile baje prišlo tudi več podobno usmerjenih duhovnikov iz nekaterih drugih južnoameriških republik.

Je pa še vprašanje, ali bodo poglavarji rimskokatoliške cerkve v tej in drugih državah takšne neverske počitnice svojih duhovnikov odobrili ali ne, čeprav je res, da tudi nekateri izmed njih javno simpatizirajo s cilji kubanske revolucije.

Avtomobili: Japonci tretji

TOKIO, 13. januarja (Reuters) — Predsednik japonske avtomobilске družbe Toyota, Eldži Tojoda, je dejal, da je njegova družba po številu izdelanih avtomobilov tretja na svetu, za družbama General Motors in Ford.

Tojoda je lani izdelala milijon 955.033 motornih vozil ali 21,5 odstotka več kot leta 1970. Po vrednosti prodanih motornih vozil pa je ta družba na sedmem mestu v svetu.

višarskih strank, generalu Seregniju. Vendar Tupamarji nikoli niso izjavili, da je bil Seregni njihov kandidat. Vsa urugvajska zmešnjavanja pa za celino ni bila tako pomembna kot Nixonova politika uvoznih omejitev. Nixonovi enostranski in mačehovski ukrepi niso samo priznali, ampak celo udarili še tako večino razmajano latinsko-ameriško gospodarstvo. Vse to je pomagalo, da so se latinskoameriške države še bolj združile okoli enotnih rešitev za gospodarske težave.

Brazilija je pri vsem tem korakala naprej, kot da je skoraj nič ne zadeva, kar se dogaja drugje. Najpomembnejši dogodki v Braziliji so bili odlični gospodarski uspehi, zmanjšanje terorističnih akcij ter Medicjev obisk v Washingtonu. Boj Brazilije, da si pridobi glavno vlogo na političnem odru Latinjske Amerike, se še nadaljuje, kajti ni dvoma, da si je Lausseg s svojimi potovanja pri sosedih pridobil več simpatij kot pa Medic s svojim obiskom pri Nixonu.

BOGDAN SALEJ

Vojaški udar v Gani

Dr. Busia je dva dni pred udarom odpotoval na zdravniški pregled v London — Nastopilo je četrto obdobje ganske zgodovine — Vrnitev Nkrumah?

Gana je včeraj stopila v novo, četrto obdobje svoje zgodovine: radio Akra je sporočil, da je oblast prevzela skupina oficirjev. Razglas je prebral podpolkovnik Mike Ačampong, ki je bil svojčas guverner ene ganskih provinc. Domala natanko se je ponovilo tisto februarsko jutro pred šestimi leti, ko je skupina oficirjev odstavila predsednika dr. Kvameja Nkrumaha, medtem ko je bil na obisku v Pekingu. Tudi tokrat je voditelj padele v odsotnosti: premier dr. Kofi Busia je dva dni pred udarom odpotoval na zdravniški pregled v London.

Podobna ni samo osebna usoda dveh odstavljenih ganskih državnikov, ampak tudi položaj, ki je v času njunega udara vladal v deželi. Ko je general Ankrak 24. februarja 1966 na čelu skupine predstavnikov ganske vojske in policije odstavil dolgoletnega predsednika dr. Kvameja Nkrumaha, je bila Gana na robu bankrota. Ni bilo državnega podjetja, ki ne bi imelo v svoji blagajni zijačega pri-manjkljaja, dežela je dolgovala tujini 520 milijonov dolarjev, v zadnjih dveh letih so cene poskočile za 65 odstotkov. Ravno v tistem času je cena kakaa na svetovnem trgu izredno padla: Gana pa je v proizvodnji kakaa na prvem mestu v svetu, njena proizvodnja predstavlja četrtno svetovne, prinaša pa ji 60 odstotkov vseh tujih deviz.

Tik pred zdajšnjim udarom se je Gana spet znašla v težkih gospodarskih skripah. Kakao je na svetovnih tržiščih znova izgubil vrednost, vrhu tega pa je gospodarstvo, v veliki meri odvisno od tujih višav, predvsem iz Velike Britanije, ZR Nemčije in ZDA, začelo v težave zaradi devalvacije dolarja. Dr. Kofi Busia se je ob koncu lanskega leta odločil za tvegano potezo, ki naj bi gansko gospodarstvo postavila na trdnje noge: devalval je nacionalno valuto, cedi, za 44 odstotkov nasproti dolarju, omejil uvoz potrošniških dobrin, spodbudil izvoz, dvignil ceno kakaa za 25 odstotkov. Toda hkrati so cene skokovito porasle za kakih 50 odstotkov, medtem ko se plače, ki jih je obljubil

1. januarjem povečati za tretjino, niso dvignile. Nezadovoljstvo, ki je že dlje časa vrelo, je moralo prekipeti. Nastopilo je torej četrto obdobje ganske zgodovine. Prvo se je začelo 1. januarja 1951, ko je Velika Britanija dovolila svoji 113-letni koloniji Zlati obali avtonomno vladati pod vodstvom priljubljenega dr. Kvameja Nkrumaha. Šest let kasneje, 6. marca 1957, je Gana kot prva britanska kolonija v črni Afriki dobila neodvisnost, ki ji je dal močan pečat voditelj Stranke nacionalne konvencije dr. Nkrumah, oče panafriške ideje, »Osebjefos« (vodrebenke) svoje osem milijonskega ljudstva, ki je imelo v davni preteklosti, od leta 800 do 1075, samostojno kraljestvo ob reki

Nigru. Uvedel je brezplačno šolanje, gradil bolnišnice in javne zgradbe, govoril o razvoju dežele v socializem. Hkrati pa je utrjeval svojo osebno oblast: maja 1961 je njegova stranka dobila v deželi popolno oblast, septembra 1962 je bil izvoljen za dosmrtnega predsednika. In v tem času je Gana, zaradi predimenzioniranih načrtov svojega predsednika, čedalje bolj bredla v zadolženost in gospodarsko negotovost.

Pred šestimi leti se je z vojaškim udarom zaključilo Nkrumahovo obdobje, oblast je prevzela vojska. Najprej je vodil deželo general Ankrak, nato pa brigadir Afrifa, na čelu triumvirata, v katerem sta bila še glavni politični in tektori, od leta 800 do 1075, samostojno kraljestvo ob reki

Gana
Površina: 238.537 kv. kilometrov
Prebivalstvo: 8.139.000
Glavno mesto: Akra (530.000)
Nacionalni dohodek: 244 dolarjev na prebivalca.
Gospodarstvo: kakao, manioka, koruza, krompir, diamanti, zlato, boksit, manganova ruda.
Zgodovina: britanska kolonija od 1838, avtonomna država 1. jan. 1951, neodvisna 6. marca 1957 (prvi predsednik dr. Kwame Nkrumah), vojaški državni udar 24. febr. 1966 (najprej general Ankrak,

nato brigadir Afrifa), povratek k civilni vladi 1. oktobra 1969 (predsednik Adu, premier dr. Kofi Busia), novi državni udar 13. jan. 1972 (novi vodja države še ni znan).

Demanti iz Švedske

Jakost švedske obrambe se v prihodnjih 5 letih ne bo spremenila

OD NASEGA SKANDINAVSKEGA DOPISNIKA

STOCKHOLM, 12. jan. — Tanjug je poročal, da se namerava švedska delno in enostransko razorožiti. Naš skandinavski dopisnik je prošil za komentar švedski generalni štab. Tiskovni predstavnik Lidén je dejal za »Delo«: tole:

»Ta petek bo posebna parlamentarna komisija objavila raziskavo o usmeritvi švedske obrambe v prihodnje. Po predlogu večine v tej komisiji — to pomeni, po predlogu socialistnih demokratov, ki zastopajo mnenje sedanje švedske vlade — se jakost švedske armade v prihodnjih petih letih ne bo spremenila. Po istem predlogu naj bi bili po letu 1977 ukinjene nekateri oddelki vojske, hkrati pa naj bi se spremenila struktura materialne oborožitve. Toda o vsem tem bo potekala še obsejna politična razprava. Govorice, da je švedska odpovedala naročila za nekaj vojnih ladij v finskih ladjedelnicah in da švedska ne bo več gradila podmornic, pa niso resnične. Novice o švedski razorožitvi verjetno temeljijo na članku v Stockholmskem večernem listu Aftonbladet. Edinole ta članek je namreč uporabil besedo »razorožitev«, v zvezi tega pisanja se ne strinja niti generalni štab niti obrambno ministristvo.

Na vrhovni komandi za vodstvo švedske ekonomske obrambe pa so namenu skandinavskemu dopisniku povedali:

»Visoko industrializirana švedska družba postaja gospodarsko vedno bolj ranljiva, zato je — ravno nasprotno — našo ekonomsko pripravljenost treba še okrepiti. To velja za nafto, živila in za mnoge druge dobrine. V predlogu za naslednji državni proračun, ki je bil objavljen včeraj, je za ekonomsko obrambo zato tudi predviden več sredstev kot lani. Vsako pisanje o zmanjšanju švedske obrambe ali celo o švedski razorožitvi je čist nesmisel.«

MITJA JERMOL

Sovjetska razstava v Washingtonu

WASHINGTON, 13. jan. (Reuters) — V umetniški galeriji blizu Bele hiše so včeraj odprli sovjetsko razstavo starinskih in sodobnih umetniških predmetov. To je prva razstava sovjetske dekorativne umetnosti v ZDA.

Klini so izbiti

Ameriška delegacija je v Pekingu uredila vse bistvene zadeve, povezane z bližnjim Nixonovim obiskom

Ameriški predsednik Nixon se zdaj vse temeljiteje pripravlja na obisk v LR Kitajski (od 21. do 28. februarja). Pred dnevi se je v Pekingu vrnila dvajsetčlanska skupina predsednikovih sodelavcev, ki so pod vodstvom Kissingerjevega namestnika generala Haiga poskrbeli za tehnično plat Nixonovega obiska, obenem pa imeli tudi nekaj političnih pogovorov s premierom Ču En Lajem.

Člani ameriške delegacije so po vrnitvi domov povedali, da so bili v Pekingu zelo lepo sprejeti in da so jim kitajski predstavniki naredili celo vrsto uslug. Tako na primer bo Nixon smelo spremljati 80 ameriških novinarjev (za to jih je sicer prošilo dva tisoč). Kitajci so dovolili televizijske prenose s satelitom, ameriški novinarji bodo lahko obiskali nekaj tovarn in komun, svoje članke bodo lahko pošiljali v uredništva po teletipih, fotografije pa s satelitsko zvezo.

Kitajci in Američani so se tudi domenili, da bo v Nixonovem spremstvu za novinarji vred kakšnih dvesto ljudi, nekaj vprašanj pa še visvi v zraku. Tako na primer so sklenili, da bo Nixon častni gost v veliki pekinski dvorani narodov, vendar pa niso povedali, ali bodo na banket prišli tudi člani diplomatskega zbora, saj ZDA in LR Kitajske nimata diplomatskih stikov.

Zvedelo se je, da je v pogovoru o varnostnih ukrepih med obiskom s kitajske strani sodeloval Jang Teh Čung, ki je bil pred kulturno revolucijo še varnostne službe. Tuji diplomati v Pekingu menijo, da je še zmerom pristojen za te zadeve.

O nadrobnotih političnih pogovorih med Nixonom in najvišjimi kitajskimi predstavniki je težko govoriti, saj

»Der Spiegel«, Hamburg

je v javnost pricurilo le malo informacij. Tako na primer pravijo, da bo Nixon skušal dobiti kitajsko soglasje za ustanovitev vsepolskega ništev v senci, in sicer v obliki nekakšnega predstavnika stalnega ali potujočega. Morda bodo ustanovili tudi konzularni zbor, ki naj bi potem pomagal pri reševanju resnejših zadev. Govorijo tudi o napeljavah sročile linije med Washingtonom in Pekinom, pri čemer bi bilo mogoče uvesti teletipirsko, telefonsko in televizijsko zvezo s pomočjo satelitov. Kitajski premier Ču En Laj

se je dvakrat pogovarjal s generalom Haingom, ki velja za enega najtesnejših Nixonovih sodelavcev in za zelo spretnega pogajalca. Lotila sta se Vietnam, indijsko-pakistanskega spora, sovjetskega poseganja v azijske zadeve ter japonskega ekspanzionizma. Baj je Ču En Laj tudi dejal, da nikakor ne računa s tem, da bi se ZDA kmalu odpovedale Tajvanu, marveč naj bi privolile v to, da bi se začeli pogajati o usodi tega otočka. Ču En Laj je dal Hangu dolgo in zelo pomembno pismo za predsednika Nixona.

S. IVANČ

ZDRUŽENO ŽELEZNISKO TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA

PODJETJE ZA TURIZEM TRANSPORT IN GOSTINSTVO

LJUBLJANA, M. PLJACE 36 - TELEGRAM: FEROTURIST LJUBLJANA - TELEF: 31-20-10 FEROTUR - TEL: 313-84, 317-344

PODJETJE ZA TURIZEM, TRANSPORT IN GOSTINSTVO (TTG)

ZDRUŽENEGA ŽELEZNISKEGA TRANSPORTNEGA PODJETJA LJUBLJANA

uvaja nov spalnik v vlaku

AKROPOLIS EKSPRES

med Ljubljano in Skopjem

Vozil bo vsak dan, po naslednjem voznem redu (do spremembe voznega reda dne 27. maja 1972):

15.25	Ljubljana	14.57
23.07	Beograd	7.48
6.25	Skopje	0.30

Rezerviranje postelj in nakup posteljnih kart lahko uredite v turističnih poslovalnicah TTG v Ljubljani, Mariboru, Celju in Postojni, v Beogradu v turističnem biroju postaje Beograd na železniški postaji in v Skopju v agenciji Feroturist.

KULTURNI KOLEDAR

DRAMA SNG V LJUBLJANI

Sobota, 15. januarja, ob 11.00: — Pavel Golia: JURČEK. Vstopnice so tudi v prodaji. — Za osnovno šolo Zvezanka in izven.
Sobota, 15. januarja, ob 19.30: Bernard Shaw: PYGMALION (komedija) — Eliza Iva Zupancičeva. Vstopnice so tudi v prodaji.
Ponedeljek, 17. januarja, ob 19.30: — Molière: IMPROVIZACIJA V PARSIFALU — SKAPINOVE ZVILACE (komedija). Abonma D. Jakiš 8 vstopnic in izven. Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.
Torek, 18. januarja, ob 19.30: — Molière: IMPROVIZACIJA V VER. SAILLESU — SKAPINOVE ZVILACE (komedija). Abonma A in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sreda, 19. januarja, ob 19.30: — Branislav Nušić: ZALUJOČI OSTALI (komedija). Abonma U in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Četrtek, 20. januarja, ob 19.30: — Bernard Shaw: PYGMALION (komedija) — Eliza Iva Zupancičeva. Abonma TSE 3 in izven. Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.
Petek, 21. januarja, ob 16. uri — Bernard Shaw: PYGMALION (komedija) — Eliza Iva Zupancičeva. Abonma Popolninski in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 22. januarja, ob 20. uri — Yorgos Sevakoglou: SMRT KRALJEVEGA JAVNEGA TOZILCA PREMIERA — izven abonmaja. Srednja krstna uprizoritev. Vstopnice bodo v prodaji od srede 19. januarja dalje (tel. rezervacije 20-171, 20-172).

MALA DRAMA SNG (vhod iz Igriške ulice)

Nedelja, 16. januarja, ob 20. uri — Jože Javoršek: KONEC HRE. PENENJA (moraliteta). Gostovanje v Novi Gorici. — Goriški srečani malih odrov.
Petek, 21. januarja, ob 26. uri — Jože Javoršek: KONEC HRE. PENENJA (moraliteta). Izven abonmaja. Vstopnice bodo v prodaji pri bližnji Drami od srede, 19. januarja, dalje (tel. 20-171, 20-172).

OPERA IN BALET SNG V LJUBLJANI

Sobota, 15. januarja, ob 19.30: — Verdi: TRAVIATA. V vlogi Violetke gostuje sopranistka JENNY ŽIVKOVA iz Sofije. Izven abonmaja. Vstopnice so še na voljo.
Nedelja, 16. januarja — n. predstave.
Ponedeljek, 17. januarja, ob 14. in ob 19.30: — M. Kozina: GORJANSKE BAJKE. Balet v izvedbi Srednje baletne šole ZGBI v Ljubljani. Obe predstavi sta zaključeni za rane šole.
Torek, 18. januarja, ob 19.30: — Musorgski: HOVANŠČINA. Abonma red G in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sreda, 19. januarja, ob 19.30: — Puccini: TOSCA. Abonma red C in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Četrtek, 20. januarja, ob 19.30: — Mozart: FIGAROVA SVATBA. Abonma red B in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Petek, 21. januarja, ob 19.30: — Mascagni: CAVALIERIA RU. STICANA; Leoncavallo: GLUMICI. Abonma red S-II (tudi S-2) in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sobota, 15. januarja, ob 19.30: — J. Anouilh: NE BUDITE GOSPE. Abonma Kolektivni G. Vstopnice tudi v prodaji.
Nedelja, 16. januarja, ob 19.30: — VASA MATINEJA — Mali koncert. Andrej Jarc, Kvir, Irena Bratuš-Kacjan sopran. ZKO Ljubljana Center.
Ponedeljek, 17. januarja, ob 19.30: — J. Anouilh: NE BUDITE GOSPE. Gostovanje v Kranju.
Četrtek, 20. januarja, ob 14.30 in ob 20. uri — 2. Petan: RAJ NI RAZPRODAN ali REFORMA V PARADIZU (glasbena komedija). Gostovanje v Brezici.
Ob 19.30: — J. Anouilh: NE BUDITE GOSPE. Gostovanje v Kranju.
Petek, 21. januarja, ob 19.30: — 2. Petan: RAJ NI RAZPRODAN ali REFORMA V PARADIZU (glasbena komedija). Izven.
Ob 19.30: — J. Anouilh: NE BUDITE GOSPE. Gostovanje v Kranju.

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Torek, 18. januarja, ob 16. uri — T. Braun in H. Fichna: INDIJANCI V MALI VASI. Za abonma C in izven.
Sreda, 19. januarja, ob 16. uri — T. Braun in H. Fichna: INDIJANCI V MALI VASI. Abonma D in izven.
Četrtek, 20. januarja, ob 16. uri — T. Braun in H. Fichna: INDIJANCI V MALI VASI. Abonma K in izven.
Petek, 21. januarja, ob 16. uri — Jevgenij Svare: SNEŽNA KRALJICA. Gostovanje v Trebnju.
Ob 13.30: — Jevgenij Svare: SNEŽNA KRALJICA. Gostovanje v Trebnju.

SENTJARSKO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

Petek, 14. januarja, ob 17. uri — Patrick: OPALO IMA VSAKDO RAD (komedija). Red E in izven.
Sobota, 15. januarja, ob 16. uri — Patrick: OPALO IMA VSAKDO RAD. Red I.
Ob 19.30: — Patrick: OPALO IMA VSAKDO RAD. Red C in izven.
Nedelja, 16. januarja, ob 16. uri — Patrick: OPALO IMA VSAKDO RAD (komedija). Izven. Zadnja.
Sreda, 19. januarja, ob 15.30: — Benčkovska: NAJLEPSA ROZA (kitaška pravljica). Red D in izven.
Četrtek, 20. januarja, ob 17. uri — Benčkovska: NAJLEPSA ROZA. Red G in izven.
Petek, 21. januarja, ob 17. uri — Benčkovska: NAJLEPSA ROZA. Red F in izven.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

MARIONETE
Sobota, 15. jan. ob 10. uri Darinka Kladičnik: CIRIBU — za izven. Pravljica za otroke (gra kombinirana z baletno filmsko risano). Po premieri 9. dec. 1971 še 45. uprizoritev.
Ob 15. uri Darinka Kladičnik: CIRIBU — za izven.
Ponedeljek, 17. jan. ob 16. uri Oscar Wilde: SREČNI PRINC zaključena predstava za osnovno šolo dr. VITA KRAIGHERJA, LJUBLJANA.
Četrtek, 20. jan. ob 17. uri Oscar Wilde: SREČNI PRINC — za izven.
Petek, 21. jan. ob 8.30 Darinka Kladičnik: CIRIBU — zaključena predstava za VVZ TRATA, SKOPJA LOKA.
Ob 15. uri Oscar Wilde: SREČNI PRINC — delno zaključena predstava za Osnovno šolo SMARTNO pri LITVI. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 22. jan. ob 10. uri Jan Malik: ŽOGICA MAROGICA — za izven. Dosele je 513 uprizoritev, samo v letošnji sezoni se 36. predstava.
Ob 15. uri Jan Malik: ŽOGICA MAROGICA — za izven. Po premieri pred. 20. leti še 514. uprizoritev in v letošnji sezoni se 36. predstava.

ROČNE LUTKE

Sobota, 15. jan. ob 17. uri Leopold Suhodolčan: MEDVEDEK NA OBISKU — za izven. Ob natečaju lutkovnih del je bilo to delo nagrajeno z II. nagrado!
Po premieri 11. dec. 1971 še 48. uprizoritev.
Sreda, 19. jan. ob 9. uri Leopold Suhodolčan: MEDVEDEK NA OBISKU — zaključena predstava za VVZ — ANE ŽIHREL, LJUBLJANA.
Sobota, 22. jan. ob 17. uri Nace Simonič: PRASIČKI — za izven.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Torek, 18. 1. ob 15. uri: Leo Delibes: COPELLA — za red Popolninski II.
Sreda, 19. 1. ob 19. uri: A. T. Linhart: TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI — za red Popolninski II.
Četrtek, 20. 1. ob 15. uri: Leo Delibes: COPELLA — za red Popolninski III.
Ob 19.30 uri: Carl Zuckmayer: STOTNIK IZ KUPENICKA — za red Oranzini.
Petek, 21. 1. 1972 ob 10. uri: Pavel Golia: JURČEK — za Ponebno osnovno šolo.
Ob 19.30 uri: Giuseppe Verdi: MOC USODE — za red Premierski in izven.
Sobota, 22. 1. 1972 ob 15. uri: A. T. Linhart: TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI — za red U in izven.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Sobota, 15. jan. ob 20. uri: Harold Pinter: HINNIK. Gostovanje v Novi Gorici na srečanju malih odrov.
Torek, 18. jan. ob 19. uri: Oton Zupancič: VERONIKA DE. SENTISKA. Gostovanje v Hrastniku.
Petek, 21. jan. ob 19.30: Učbeni von Horvath: FIGARO SE LO. CUEJE. Komedija. Premiera. Premierski abonma in izven.
Sobota, 22. jan. ob 19.30: Očlen von Horvath: FIGARO SE LO. CUEJE. Sobotni abonma in izven.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V nedeljo, 16. jan. ob 20.30: Lerol Jones: »Crevas. Premiera. Abonma red A in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
V ponedeljek, 17. jan. ob 20. uri: Lerol Jones: »Crevas. V Novi Gorici.
V torek, 18. jan. ob 15.30: S. Skufca: »Trnjalica v Kulturnem domu v Trstu.
V sredo, 19. jan. ob 21. uri: T. Williams: »Trnjalica v Kulturnem domu v Trstu.
V četrtek, 20. jan. ob 20.30: T. Williams: »Trnjalica v Kulturnem domu v Trstu.
V petek, 21. jan. ob 20.30: T. Williams: »Trnjalica v Kulturnem domu v Trstu.
Abonma red B in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE Nova Gorica

GORISKO SREČANJE MALIH ODROV v Komorni dvorani
Petek, 14. jan. 1972 ob 16. uri: PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE Nova Gorica — J. Genet: POOSTRENI NADZOR. Zaradi tehničnih ovir odpade predstava Mestnega gledališča ljubljanskega, ki je bila napovedana ob 20. uri.
Sobota, 15. jan. 1972 ob 20. uri: SLG Celje — N. Pinter: HINNIK. Nedelja, 16. jan. 1972 ob 16. uri: Teater ITD Zagreb — P. Handke: KASPAR.
Ob 20. uri DRAMA SNG, Ljubljana, Mala drama — J. Javoršek: KONEC HREPENENJA.
Ponedeljek, 17. jan. 1972 ob 16. uri: EKSPERIMENTALNO GLEDALIŠČE GLEZ LJUBLJANA — D. Jovanović — po motivih B. Stihla SPOMENIK G.
Ob 20. uri: SLOVENSKO GLEDALIŠČE TRST. Le Roy Jones CREVA.

PRESERNOVO GLEDALIŠČE V KRANJU

Torek, 18. jan. 1972 ob 19.30: J. Anouilh: NE BUDITE GOSPE — red PREMIERSKI. Gostuje Mestno gledališče ljubljansko.
Četrtek, 20. jan. 1972 ob 16. uri: J. Anouilh: NE BUDITE GOSPE — red DIJASKI II.
Ob 19.30 — red KOLEKTIVI OETIRKE. Gostuje Mestno gledališče ljubljansko.
Petek, 21. jan. 1972 ob 19.30: J. Anouilh: NE BUDITE GOSPE — red KOLEKTIVI — PETEK. Gostuje Mestno gledališče ljubljansko.

AMATERSKO GLEDALIŠČE »TONE CUFAR« NA JESENICAH

Nedelja, 16. jan. 1972 ob 15.30: E. O'Neill: STRAST POD BRESTI — drama v treh dejanjih — Gostovanje v Radovljici.
Sreda, 19. jan. 1972 ob 19.30: E. O'Neill: STRAST POD BRESTI — drama v treh dejanjih — Zadnja večna predstava.
Četrtek, 20. jan. 1972 ob 19.30: E. O'Neill: STRAST POD BRESTI — drama v treh dejanjih — Gostovanje v Radovljici.
Petek, 21. jan. 1972 ob 19.30: E. O'Neill: STRAST POD BRESTI — drama v treh dejanjih — Gostovanje v Festivalni dvorani B. Bledu.

Likovna umetnost

Nova funkcija ilustracije

Milan Bizovičar razstavlja v ljubljanski Mestni galeriji — Izbor izvrstnih primerkov

Pota osebnih usod so različna in tako je, danes lahko rečemo, k sreči, eden najbolj talentiranih ljubljanskih akademskih likovnih umetnikov, Milan Bizovičar postal ilustrator. Razstava, ki jo je priredil v Mestni galeriji je nekaj posebnega: predvsem, ker osebne razstave ilustracij niso ravno pogoste pri nas in pa, ker nam je ta prireditelj pokazala izbor izvrstnih primerkov, ki vnaprej dovoljujejo izrekat pohvale tudi celotnemu umetniškemu opusu.

Mladinska in otroška ilustracija je svet zase. Najpogostejše ga obkrožujejo odrasli po svojih odraslih predstavah o otroškem svetu. Te predstave pa doživijo ob srečanju s kritičnim očesom otroka pogosto popolna prevrednotenje in dostikrat znižanja. Bi zovičar se je, kot je videti,

lotil problema zelo študijozno. Pravilica ponuja izhodišča s svojim nakazanim, sugestivnim, vendar ne podrobno opisnim in s tem vizuelne predstave predpisujočim prostorom. Ta prostor je duhovni, je splet vsega istega tkiva, ki angažira otrokovo domišljijo, je celo usmerja, vendar nikoli ne določa. Bizovičar je očito zaslužil ali ugotovil, odkril to izredno pomembno sestavino predloge. Ni zašel na krivo pot in poskušal v ilustraciji likovno obnoviti omenjene ali opisane predmete in ljudi. Poskušal je poudariti tistemu duhovnemu prostoru pravilice, ki ustrezni likovni prostor, listu sestavljen sfero, ki omogoča sama po sebi polno doživljanje in lahko le taka, kot je, res enakovredno dopolni, požlahtni literarno predlogo, hkrati pa lahko ob njej tudi samostojno živi. Zato njegove

ilustracije niso v ničemer monotone: vselej, včasih tudi z najbolj skopimi sredstvi, ustvari prostor in prostorsko občutje, v katerem se odvijajo dejanja, bodisi s poudarkom na fizičnem bodisi na duhovnem. Včasih nas dočesa za to samo spreminjanje na ravni dogajanja, premaknjen zorni kot ali variranje slike prizorišča. Znotraj tako ustvarjenega prostora pa lahko občudujemo mojstrstvo njegove risbe, bogastvo lahko razumljivih, svežih domislic, funkcionalnih izraznih stilizacij, njegovo nasičeno paletno. Ali v celoti gledano, izredno duhovito tkivo njegovega, Bizovičarjevega dogajanja na pravilni osnovi.

To je obogatitev predloge, obogatitev z novo, likovno pravilico, pri kateri se v likovnem prostoru tke slikarska, likovnoumetniška atmosfera; ta ponuja otroku nove in drugačne možnosti doživljanja in mu na ta način zlahti in na visoki ravni oblikuje predstave ob besedilu, ki ob teh spremljevalkah ostane dokončno samo uporabo, morda celo bogato in domiselno — izhodišče. Mislim, da je Milan Bizovičar s takim pristopom lahko naredil iz ilustracije, v množicah predstavah bolj ali manj pomožne likovne zvrsti, največ kar je mogoče, da jo je osamosvojil brez skode za spremljačo besedilo.

JANEZ MESESNEL

Med revijami

Troje razprav

Nova številka revije Jezik in slovstvo

Tretja številka revije Jezik in slovstvo prinaša tri daljše razprave. V esej »Rodilnik privednikov in zalimkov kot formalni eksponent pri navezavi« skuša avtorica M. Orzechowska na kratko označiti ta sintaktični pojav v slovenski in ga podkrepiti s primeri. »Bürgerjeva Lenora« pri Presernu in Zukovskem je naslednji primer naše študije. V Brnčić, ki v vzporednem obliki pesnikov opozori na enkratno in nepovljivo Prešernovo prepisnjev, ob Zukovskem pa na drugačno kulturno situacijo in na drugačne nagibe, ki so tega ruskega pesnika vodili pri njegovem delu. O učnih načrtih za srednje šole piše J. Toporiščič ter navaja konkretne predloge in pripombe za vse tri tipe šol (gimnazija, srednje tehniške šole, poklicne šole), na katerih bi moral biti pouk slovenskega jezika, Esej F. Jesenovec »Oznaka slovenskega pogovornega jezika v Celju in okolici« podaja glasoslovje, oblikoslovje in skladnost, navaja pa tudi mesto poudarka in besedišče celjskega pogovornega jezika.

Drugi del revije sestavlja vrsta zapiskov, poročil in ocen. O Moletovih spominih piše F. Jakopin, ki najprej na kratko oriše avtorjevo življenjsko pot, potem pa nanaša na celotno vrsto upravičenih kritičnih pripomb. Prispevek M. Kmeclja obravnava dve novi knjigi iz knjižnice Kondor: in sicer Izbrano delo Valentina Vodnika, ki ga je tehtno

in premišljeno uredil in komentiral J. Koruza, ter izbor kratke proze F. M. Dostojevskega pod uredništvom A. Skaze, ki je knjigi napisal tudi pregledno študijo, pogostoma podkrepiljo z novimi izsledki. O zborniku Zamejske slovenske literature 20. stoletja, ki je izšel 1970, v Moskvi in v katerem je slovenska književnost predstavljena v 5 esejih, poroča A. Logar-Plesko, o bibliografiji slovenskega jezikoslovja v Sovjetski zvezi, ki je v treh knjigah zajela čas od 1918–1965, leta in upoštevala vse znanstvene in strokovne spise s tega področja, pa F. Jakopin.

Na koncu revije so še »Porodilo katedre za zgodovino slovenske književnosti (na filozofski fakulteti) o stanju stroke in delovnem načrtu«, med »Pismi zavodu za solstvo« ob predlogih za nove osnovnošolske in srednješolske učne načrte — II. a, je prvi del napisal J. Juranič in opozoril na nevezdrjen položaj srbohrvatskega jezika v slovenskih šolah, drugega pa B. Pogorelec, ki je nanašala nekaj pripomb o pouku slovenskega jezika. Revija prinaša še poročilo o delu republiškega odbora SDS M. Kucler in pismo, ki ga je Zavodu za spomeniško varstvo Ljubljana poslalo Slavistično društvo Slovenije in se v njem zavzelo za zaščito Menožerjev groba v Krškem.

ALENKA LOGAR-PLESKO

Festival se nadaljuje

Danes se v Novi Gorici nadaljuje srečanje malih odrov, katerega prvi krog se je zaključil v nedeljo. V drugem, zadnjem delu festivala, ki bo trajal do ponedeljka, bodo nastopili: Slovensko ljudsko gledališče iz Celja s predstavo Pinterjevega »Hinnika« (režija Zvon Sedi-bauer), Teatar itd. iz Zagreba z uprizoritvijo »Kasparja« Petra Handkeja, Mala Drama Slovenskega narodnega gledališča z Javorškovim »Koncem hrepenenja« v režiji Aleša Jana. Eksperimentalno gledališče Glet iz Ljubljane s prazgodovinsko »Spomenika G«, predstavo, ki jo je po motivih drame Bojana Stihla izdelal režiser Dušan Jovanović, in Slovensko gledališče iz Trsta z dramo LeRoy Jonesa »Crevas« v režiji Maria Uršiča.

V okviru Goriskega srečanja malih odrov bo v soboto dopolnilo simpozij o avantgardi na Slovenskem, ki se ga bodo udeležili nekateri vidni gledališki delavci, pogovarjali pa se bodo o preteklosti in sodobnosti gledališke avantgarde na Slovenskem.

KRSTNA IZVEDBA KOZINOVEGA BALETA — Drevo bo v ljubljanski operni hiši krstna izvedba Kozinovega baleta »Gorjanske bajke. Pripravila ga je srednja baletna šola ljubljanskega zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje. Na sliki prizor iz bajke o ptici Zlatoperu — Janja Pogačnik in Miloš Bajc.

Atelje 212 V Trstu

OD TRASTKEGA DOPISNIKA RTV

TRST, 13. jan. (Po telefonu) — V osrednjem tržaškem gledališču Rosetti je sinoči kot gost italijanskega »Teatra Stabile« in Slovenskega gledališča iz Trsta nastopil Atelje 212 iz Beograda s komedijo Vladislava Goblavice »Opereta«, ki jo je režiral Bogdan Jerković, med igralci pa je bila cela vrsta znanih obrazov z jugoslovanskih odskih deska, filmskih in televizijskih ekranov: Ružica Sokić, Bora Todorović, Zoran Radmilović, Taško Nadić in drugi. Stevilno občinstvo so navdušili, pa čeprav so morali konec predstave na izredno zahtevo organizatorjev spreminiti. Prikupna Nada Simić, ki v izvorni uprizoritvi v tretjem dejanju nastopa v Evinem kostumu, se je tokrat morala obleči v svetlo triko.

S predstavo v Rosettiju so Beograščani vrtili obisk obema tržaškima poklicnima gledališčema, ki sta bila nastopila v Ateljeju 212 maja lani, ko sta se v okviru skupne turnee predstavili še v Ljubljani in Zagrebu. Za ansambel, ki ga vodi Mira Traford, je bilo sinočnje gostovanje že drugo v Trstu. Pred petimi leti so namreč nastopili samo v Slovenskem kulturnem domu. Gre pa za zapisi, da je ugodno beograjsko gledališče prvič v zgodovini Rosettija poneslo na njegov oder slovensko besedo. Goste iz Beograda je sinoči sprejel predstavnik delovne vlade Furjanje — Julijске krajine Bruno Giust. Prisoten je bil tudi jugoslovanski generalni konzul Boris Trampuz.

IVO VAJGL

Prebit eksperimentalni led

Osnovna šola v Polju pri Ljubljani ubira sodobna pedagoška pota

Osnovna šola Ljubljana-Polje je pred dvema letoma zaradi svoje izredno zanimive socialne strukture sprejela poljudno pedagoško instituta v Ljubljani, da se uvrsti med nekatere eksperimentalne šole v republiki. Ta odločitev je

ra največje delo že s tem, da je ob podpori nekaterih sodelavcev uspel v učiteljskem zboru premagati začetno razpoložensko krizo.

Pedagoški inštitut na šoli

Za nekaj časa se je pedagoški inštitut domajl preselil v Polje. Začelo se je pravo tezaško delo ob širokih načelnih razpravah preko seminarjev s sestankov in strokovnih aktivih do intenzivnega osebnega poglabljanja v praktične rešitve novih metodskih vidikov in diferenciacij. Ob letu pa je bila novemu sistemu dela utirila pot. Po zaslugi teoretičnih zakonitosti se je učni uram poglabljalo dno, začelo se je bistveno razlikovati med seboj, vsaka zaseda je dobivala pečat dogane enkratnosti.

Toda sam status eksperimentalnosti ne bi bil pravi koristil, če je ne bi vodila izkusna glava pa entuziastična volja ravnatelja Miroslava Zlajpaha, ki je opravil nema-

Šramčevstvo se namihajoše nedavnim časom, ko so se šole na letnih razstavah pred javnostjo bahavo postavljale z dragimi učili, ki pa so jim bila bolj v inventarni okras kot v praktično korist, saj so marsikje ležala nedotaknjena. Kaj na primer šoli koristi kabinetni pouk z množico grafoskopov in pomnilnikov, če pa ob vseh teh pomagališčih neec se nadalje ostaja bolj ali manj pasiven člen učnovzgojnega procesa, če zaskrbljeni starši ne zasledijo vidnejših pri-mikov v oblikovanju svojih otrok!

Na šoli je vpeljal skupinski individualni pouk kot preizkušeno obliko z aktivnimi metodami usvajanja pojmov, t. j. z maksimalnim angažiranjem učencev, ki se bolj in bolj uveljavljajo kot se oblikovalci izobraževalnega procesa. Učitelji posredujejo planirano gradivo tako, da so zaključili in sodebe prepuščene učencem samim.

Odločitev za tako obliko dela in takšne metodne stopke nasproti starim tehnikam od učitelja ne zahteva nič manjšega napora (raje presega), čeprav je videti ob poteku, da je lahkotno bdi nad učno uro kot njen organizator in usmerjevalec. Zato pa ga obilno nagrajuje zavest, da se mu učenci razvijajo v soustvarjalne in kritične osebnosti, ki bodo znale čimprej samostojno iskati svojim spoznavnim ustrezno oblikovalno hrano.

Osvoženega »spravevanja« ni več

Tako šele dobiva pouk v kabinetih z uporabo modernih pomagali pravi pomen, zakaj

Naši razgledi

Prva številka XXI. letnika Naših razgledov je načela ne samo zelo zanimivo, marveč tudi kar usodno vprašanje našega družbenega ravnanja in se bolj perspektive, namreč medsebojna razmerja med znanostjo, politiko in načrtovanjem. Avtorji objavljenih prispevkov iz serije, ki se bo — po napovedih — naseljevala v prihodnji številki, se dotikajo teh razmerij načelno in praktično (F. Bučar, F. Cerne, B. Kavčič, A. Kim, M. Kos, V. Kozak, I. Kreft, M. Likar). Opredeljujejo pojme znanosti, politike in načrtovanja, določajo njihovo medsebojno in skupno vlogo, ugotavljajo nesporazume in kvadratno zamenjane vloge ter iščejo vzroke — objektivne in še bolj subjektivne — za to. Dobro bi bilo pričakovati dejaven odziv na ta premišljanja, ne le polemičnega glede na nekatere izdaje. — V okviru prvega dela naj posebej opomnimo na pogovor Naših razgledov: študent medicine Aleš Zernva govori živo in prizadeto o naši strah bolezni — o študijskih možnostih in razmerah na medicinski fakulteti v Ljubljani. Drugi del nove številke NR uvajajo štiri pesmi Pabla Nerude in zapisek o Nobelovem nagradu za literaturo. Pesmi je poslovenil in v zapisek prispeval Miloslav Kosuta. Paradižna Bojana Stihla pod naslovom Lest skuša premisliti človekovo misel in ravnanje glede na dano resničnost sveta. Meditacija Branka Rudolfa se

v kratkem in zgostnem zapisu posveča vrednotenju intuicije in misli v umetnosti. Forstneričev zapis o zatonu mariborstva iz zadnje lanske številke NR je spodbudil dvojce polemičnih odmevov: Petra Božiča in Janeza Svajncerja. Ob kritičnih pregledih poezije (Herman Vogeli, koncertov (L. M. Škerjanc) in razstav (Aleksander Bascin) je omeniti še članek Jurta Mikšica o delu Koroske v slovenski umetnosti, kot se je razkril na tretjih Koroskih kulturnih dnevih v Celovcu, Zarka Petana gledališko pismo iz Stockholma in Jurija Rojsa zapiske ob smrti sovjetskega pesnika Aleksandra Trifonoviča Tvardovskega.

Razgledi po svetu objavljajo intervju z zahodnonemskim finančnim in gospodarskim ministrom Karlom Schillerjem o zadnjem monetarnem sporazumu v Washingtonu, ki je po ministrovih besedah pravzaprav uslug za ZR Nemčijo (Der Spiegel). Sorborski profesor Yves Person razglablja o vlogi OZN in meni, da se je spreminila v »novo Sveto alianso«, češ da se je pravica narodov, da razpolagajo sami seboj, spreminjala v pravico držav, da razpolagajo z narqidi (Le Nouvel Observateur). Izredno zanimiv je daljši pogovor z enim največjih živčnih francoskih pisateljev in pesnikov Louisom Aragonom, ki obsega tako njegove poglede na umetnost kot njegova mnenja o političnem življenju (L'Express).

INDUSTRIJA SVILENIH PROIZVODA

Obiščite nas na SEJMU MODE od 15. do 22. januarja 1972

Izdajujemo vse vrste svilenih modnih tkanin, tkanine za reprodukcijo, sušarske in druge športne hlače za otroke in odrasle.

Naš razstavni prostor v dvorani A-I štev. 35.

DELO NEZGODNO ZAVARUJE VSE SVOJE NAROČNIKE PRI ZAVAROVALNICI SAVA

JAKI RAZSTAVLJA NA BLEDU — Danes popoldne ob 17. uri bo v Vili Bled razstava olj in grafik slikarja Jožeta Horvata-Jakija. Ljubitelji njegovih del vabljani. Na sliki: Jaki — »Nemir vraga«, 1967, lesorez.

Občanov barometer

Stražar podzemlja

Domžale: predsednik jamarskega kluba o raziskovanju preteklosti

Jamarski klub Simon Robič — Ivan Sešek so di med najbolj uspešna domžalska društva. Njegov predsednik je STANE STRAZAR, ki je hkrati amaterski raziskovalec krajevnih preteklosti in vnet zbiralec ljudskega blaga.

● Kako je jamarskemu klubu uspelo v dveh letih postaviti jamarski dom, ki je najlepši in največji v Sloveniji?

● Odlično je bilo to, da smo se v klubu zbrali taki, ki smo bili pripravljeni delati. Včasih je bilo treba delati tudi tako dolgo, da bi marsikdo za dobro plačilo ne bi opravi. Delali smo in rezultati našega dela so vzpodbudili tudi druge, da so nam priskočili na pomoč. Dom smo začeli graditi s 300 starimi tisočaki, ko smo pa končali smo imeli 400 tisočakov.

● Znamo je, da vaš jamarski klub v poletnem času pripravi vrsto kulturnih prireditev. Kaj pripravljate za letošnje poletje?

● Letos bomo že deseti organizirali tradicionalno turistično prireditev Adam Ravbar na gradu Krumpker. Ob tej priložnosti bomo tudi letos pripravili dan ljudskih običajev.

● Pred časom ste napisali knjigo ob 750-letnici Doba. Zakaj ste se lotili ravno kronike Doba?

● Poleg Megša je Dob najstarejši kraj v občini in je bilo že začetno raziskovanje njegove preteklosti zelo zanimivo. Podlogar je v knjižnici Skozijskega društva obdelal zgodovino do leta 1911. Njegovo delo sem skušal nadaljevati.

● Ali ste ob zbiranju gradiva naleteli na kaj posebno zanimivega?

● Na krstinskem in dobskem področju se živi vrsta ljudskih pevcev, pravilničarjev, ljudskih posebnikov, ki se ohranjajo dragoceno ljudsko izročilo, to pa z njimi izginja. Hitim, da njihovo pripoved zabeležim, sicer nam utegne trajno uti.

● Torej zbirate tudi ljudsko blago?

● Ljudske pesmi, ki jih zasledim na našem območju, posredujem glasbeno narodopisnemu inštitutu v Ljubljani; pripovedke, pregovore in drugo ljudsko blago pa zbiram sama.

● Kaj vas ob raziskovanju krajevnih preteklosti še navdaja?

● Posebno me zanimajo stare kmečke skrinje, kmečka oprema in podobni stari predmeti. Prav tako me zanimajo stare hiše, njihova gradnja, funkcionalnost. Tega je še veliko v naših krajih. Le škoda je, da nekontrolirano odhaja na ogenj in za malo ceno med prekupčevalce.

● Kaj trenutno delate?

● Raziskujem zgodovino ihanskega področja. Delo je zanimivo, saj zgodovinski viri prvič omenjajo Ihan že leta 1228.

● Kaj boste vprašali javnega delavca?

● Zanimam me, kdaj bodo začeli urejati krumperski grad, ob katerem jamarji vsako leto prirejamo turistično prireditev Adam Ravbar.

Odgovarja dr. Miro Stiplovec, predsednik skupščine kulturne skupnosti Domžale: «Glede Krumpere je zaenkrat še nerešeno vprašanje lastništva; ne glede na to pa bo kulturna skupnost Domžale financirala v letošnjem letu prenovitev nekaj prostorov, v katerih predvidevamo, da bi bilo do julija, tj. do domžalskega praznika, moč postaviti muzejsko zbirko, ki bi ponazarjala razvoj nekega svetovnoznane domžalske slavnikaške obrti in industrije. Pri omenjenem se to, da bi v gradu uredili tudi prostore za domžalski mestni arhiv.

Ob razpravi o srednjoročnem programu obnove kulturnih spomenikov pa bi se bilo treba navedenih pogovorih tudi o celotni restavraciji in problemih, ki bi jih bilo treba zaradi trenutne nasečenosti gradu še urediti.

M. BROJAN

Po telefonu

SOS — pipa pušča

Vodovodni inštalater je dragocen prijatelj, če ga priključiš, potem pa je vprašanje sreče njegov čas

Naj bo stanovanje novo ali staro, z vodovodno napeljo je vedno križ. Danes toči pipa v kuhinji, jutri se ji pridruži mešalna baterija v kopalnici, pa še tuš ne dela kot je treba...

Kljub temu, da je v knjigi »Naredi same lopo« napisano in narisan, kako se popravi pipa, so le redki, ki tvegajo popravilo sami. No, ostane vam le, da pokličete pomoč. V Ljubljanskem telefonskem imeniku je šestindvajset takih strokovnjakov. V imenu »Kosovci« Novakovi so zapisali za pomoč osem imen njih. Dobili smo naslednje odgovore:

VINKO BOKAVSEK, Celovška 66: »Mož je ravno odšel proti Bežigradu. Če bi pokli-

cali nekaj minut prej, bi lahko prišel k vam še danes. Za gotovo pa bi se lahko oglašil prve dni v prihodnjem tednu.

FRANC KOSEK, Tržaška 109: »Zal nimamo nikogar za popravila na domovih. Usluge opravljamo le v delavnici.

MIHA KRUSEC, Šentvid 106: »Pustite nam vaš naslov, pa vas bomo ob priložnosti obiskali. Kdaj točno, vam zdi, ne morem zagotoviti, upam pa, da že prihodnji teden.

Podjetje MONTER, Celovška 180: »Z vodovodno napeljo se ne ukvarjamo več, imamo preveč dela s popravili streh.

MILAN NAHTIGAL, Farmova 28: »Da, hodimo popravljati tudi na domove; te dni pa je nemogoče, ker je moč zobe in verjetno ne bo tako hitro okrevale.

JANEZ VADNJAL, Tomažičeva: »Ne, na žalost ni mogoče. Vse delavnice imamo zasedene. Ne, tudi prihodnji teden za gotovo še ne bo nikogar.

Se dva smo prosili za pomoč. Ne pri mojstru Jemcu v Novem Polju, ne pri mojstru Kokoju v Slomškovi ulici nismo uspeli nikogar priključiti.

Kljub temu, da je seznam vodovodnih inštalaterjev v telefonskem imeniku precej dolg, pomoči, kot se zdi, ni tako lahko priključiti.

VAKLJIVI NAPISI — Marsikdaj gremo mimo njih, a jih niti ne opazimo, ko nam pa teče v grlo voda, jih bomo zamenjali.

Foto: T. Jamnik

PREHITRO, TOVARISI! — Vožnjo je treba prilagoditi vremenskim razmeram in cestišču, pa čeprav sediš v žabi. Megla in poledica sta prekinila že veliko življenj.

Kje bo viselo perilo?

Nekateri predeli Ljubljane praznujejo veliko nenapovedanih praznikov in razočarajo oprano perilo na okna ter balkone, bolj iznajdljivi pa še kam drugam. Zadržati odlok o vzdrževanju javne snage, ki velja od leta 1965, je sicer že res v marsičem zastarelo, zato je povsem upravičeno, da pripravljamo mestna skupščina novo besedilo, o katerem so razpravljali pred dnevi na seji sveta za komunalno gospodarstvo.

Mimo novosti, ki jih uvaja predlog novega odloka o vzdrževanju javne snage, bo iz njega izločen tudi nekaj dnevni, ki bodisi da niso več umestna, ali pa ne sodijo vanj. Med takimi je izločen tudi določilo o preprečitvi sušenja perila na oknih in balkonih, ki so obrnjeni proti cesti — proti domaći in tuji javnosti.

Resnici na ljubo, oprano perilo ni predmet, ki bi ogrožal javno snago. Zato je ven z njim. Toda še vedno bo, kakor je zdaj, ko je v njem preprečeno, viselo na oknih in balkonih proti cesti in omenjalo nenapovedane družinske praznike. Pa ne gre le za to! Tudi drugi primeri bi bili lahko dovolj tehtni, če bi jih zbrali v posebnem odloku, ki bi govoril o javnem videzu mesta.

BERT SAVODNIK

Podpora Požarju

MARIBOR, 13. jan. — Sinodi sta izvršni odbor občinske konference SZDL Maribor in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Maribor na ločenih sejah podprla evidentiranje Stojana Požarja kot močnega kandidata za predsednika SO Maribor.

Prejeli smo

Se bomo zadušili?!

Ob spreminjanju generalnega urbanističnega plana Ljubljane bi nujno morali določiti nove zelene površine — Zakaj pešcem ponujamo samo asfalt?

V ponedeljek, 20. decembra, je svet za gradbene in komunalne zadeve občine Center razpravljal o prometni študiji za območje občine Center. Glede na to, da je promet za Ljubljano postal že osrednji življenjski problem, saj je od njegove pravilne rešitve odvisen nadaljnji razvoj in usoda mesta, je razumljiv velik interes za obravnavo in razpravo. Ker je novelacija generalnega urbanističnega načrta predvidena vsaki let in se bomo spremembe sprejemale v letu 1972, je nastopil čas za razprave in predloge vseh prizadetih, tj. vseh mestnih prebivalcev.

Strokovnjaki Ljubljanskega urbanističnega zavoda so predložili na razstavljenih načrtih tri variante rešitve, ki so izhajale iz skupne izhodiščne zapovedi Titove ceste od Bavarškega dvora za ves, tudi javni promet, ter jo nameniti pešcem. Vse promet naj bi se odvijal enosmerno po izhodiščni smeri, v bližini pa bi dvosmernost skozi Tivolij, bodisi z obeh strani obsejale zelenišnjake proge ali na strobrih nad progo, razširitev Njegosove ulice ob novem kompleksu ljubljanskih bolnišnic in povezanost teh glavnih prometnih arterij v obliki obroča okoli mestnega središča. Velika parkirišča za osebna vozila so predvidena na več mestih, ob Tobačnici, pod Trnovoško, ob Cukrarni, v zaledju ljubljanskega železnice postaje in drugje. Za osebna vozila je treba predvideti do 50.000 parkirnih mest, kar pomeni 100 hektarjev zemljišča — na 120 hektarjih obstoječega zemljišča vse občine Center! Zato bo treba zgraditi parkirne prostore v več nadstropjih. Pri vseh variantah stopa v ospredje skrb za človeka, za pešaka.

ne dovoljuje, da bi se izpušni plini dežali. Medtem ko bodo valiti krivdno za onesnaženost drug na

druga, pa proti temu ničesar ukrenili, se bomo Ljubljanci zadušili, kot je izjavil nek Ljubljanc, ko je silil isto krilatičo o 40-odstotnem onesnaženju zraka od avtomobilskega prometa.

Cemu zapirati Titovo?

Z zaporo Titove ceste za promet ne bomo rešili prometnega problema. V vseh dosedanjih načrtih in izjavah smo to isto cestišče širili, da bi jo uporabili kot glavno prometno arterijo. Najpomembnejši krivci za prometni kaos v Ljubljani so avtomobili. Če pa se želimo spoprijeti, gre v park in v zelenje. Sedaj pa bomo namenili široko asfaltno Titovo cesto pešom, ter mu zato potegnili asfalt še skozi edino večje mestno zelenjavo, mu zabetonirali edino avtomobilsko cesto, ki jo imamo v Ljubljani, in jo preoblikovali v pešpot. Tako bomo imeli široko asfaltno Titovo cesto, ki jo imamo v Ljubljani, in jo preoblikovali v pešpot. Tako bomo imeli široko asfaltno Titovo cesto, ki jo imamo v Ljubljani, in jo preoblikovali v pešpot.

Nato v načrtu še industrijski objekti na Vrtojbskem polju

NOVA GORICA, 13. jan. — V prihodnjih dveh ali treh letih bodo delovne organizacije z območja občine zbrale blizu 1.400.000 dinarjev za pripravo potrebnih načrtov za razne naprave in objekte na območju bodoče industrijske cone, ki bo na Vrtojbskem polju na površini kakih 100 hektarov.

Tak je bil zaključek sinočnjega pogovora predstavnikov gospodarstva in občinske skupščine, ko je telesa besedilo o nadaljnjem gospodarskem razvoju občine goriskega območja. Trenutno koncujejo načrte za ureditev novega mednarodnega prehoda, ki bo predstavljal stikališče do dobrega italijanskega in jugoslovanskega cestnega omrežja. Občina ima že zagotovljenih več kot 10 milijonov dinarjev za postavitev osnovnih objektov na prehodu.

L. KANTE

Načrtovalci naj upoštevajo načelo varstva okolja

Zahtevamo, da se v načrtovanju spreminja urbanističnega plana Ljubljane vključijo predlogi skupnosti za varstvo okolja, sprejeti na posvetovanju o načrtu Tivolija in zelenega fonda Ljubljane, ki bo v februarju 1972 v Ljubljani na tem posvetovanju naj bi imeli urbanistični strokovnjaki referate o razvojni politiki Ljubljane ter o različnih variantah rešitve prometnega problema, vključno s varianto o Titovi cesti kot predvideni prometni arteriji Ljubljane, ter o preopredeljeni Trga v novobesedni pešci, kot je bil prvotni namen, novega trga, ki naj bi postal središče poslovanja, zabavnega in kulturnega dela mesta, namesto dosedanjega parkirišča.

Zahtevamo, da se naročijo meritve onesnaženosti zraka na vseh prometnih ulicah, prometnih središčih in da se rezultati mestni objavijo obnemem z nameravanimi

Smrt zaradi nepredvidnosti

CELJE, 13. jan. — Danes se je na cesti v Laško v Celju pripetila prometna nesreča, ki je terjala življenje 66-letne Marije Kolar iz Celja. Kolarjeva je nekaj pred sedmo uro prečkala cesto, ne da bi se preprečila, če je prosta.

Ko je bila že na levi strani cestišča, je iz laške smeri pripeljal z osebnim avtomobilom ZG 116-839 Nikola Hlil iz Zagreba in s prednjim delom avta trčil v Kolarjevo. Udarec je bil tako močan, da je jo vrglo najprej v vetrobransko steklo, od tam pa 36 metrov daleč na bankini, kjer je obšla. Prejele so jo v celjsko bolnišnico, kjer je podlegla poškodbam.

Stevilne druge kandidatke so na te preizkušnje pripravljali zasebni inštruktorji. Takšnih, ki so si pridobili pravico do učenja vožnje, je v Ljubljani okrog 200.

J. S.

NOVI STOP

L. S.

Vas gradi sama

S samoprispevkom bodo asfaltirali cesto od Grosupljega do Sp. Slivnice

Zadnje nedeljo so prebivalci vasi Sp. Slivnice pri Grosupljem s referendumom potrdili, da bo tudi do njih stekel črni asfalt. Z uvednim 4-letnim samoprispevkom bodo asfaltirali 2 km dolgo cesto od Grosupljega do Sp. Slivnice. Cesto so zgradili pred nedavnimi in sicer skoraj v celoti s prostovoljnimi deli in denarnimi prispevki.

Vas Sp. Slivnica s svojimi 70 hišnimi številkami in 380 prebivalci je skoraj v celoti delavska. Že pred vojno so si vaščani z lastnim delom zgradili osnovno šolo. Med narodnoosvobodilno borbo je vas zaradi zavednosti kruto plačala svoj krvni davek. Ker so se v njej vojnoma zdrževali partizani, so jo italijanski okupatorji pošgali, pozneje pa jo Nemci še bombardirali. Po osvoboditvi so vaščani krepko pljunili v roke. Obnovili in elektrificirali so vas, nato pa zgradili prvi zadružni dom v ljubljanskem okraju. Zgradili so tudi novo železniško postajo in nov gasilski dom, katerega so opremlili z novo moderno gasilsko opremo.

Po petih letih trdega dela je bila cesta izročena javnemu prometu. Toda ljudje še vedno niso bili zadovoljni s dosedanjimi uspehi. Cesti je namreč več kot potreben tudi plašč.

Predračun za asfaltiranje znaša okrog 600 tisoč din, kar je vsekakor prevelika številka za samo vas. Prav zato prebivalci upravičeno računajo na solidarno pomoč nekaterih podjetij, pripravljenih pa so tudi, da bo občina vključ v finančnem tečaju le naša potrebna sredstva za sofinanciranje predvidenega objekta.

F. DROBNIC

Posameznik je napravil več

Dohodek gospodarskih organizacij v občini Center je do septembra preteklega leta posnel za 27 odstotkov v primerjavi z letom 1970. Višina dohodka na posameznika zaposlenega delavca je sedaj znašala 41.067 dinarjev, kar pomeni za 19 odstotkov več kot leto poprej.

B. C.

Odličja tudi mlajšim

Pri podeljevanju priznanj OF poudarek na prostovoljnem delu

LJUBLJANA, 13. jan. Pri podeljevanju priznanj OF v preteklih letih ni bilo izostrenih meril. V prvih dveh letih niso podelili niti enega priznanja delavcem v starosti do 30 let in le osmim, stari manj kot 40 let.

Zato bi morali odsej gledati na to, da bi podelili odličja tudi več mlajšim slušnim delavcem, pa tudi za priznanja je treba dati delovnim organizacijam. Največji poudarek pri predlogih prostovoljnemu delu in množični dejavnosti. Letos nam je v Ljubljani podelil 120 srebrnih priznanj.

Ko so danes na mestni konferenci SZDL govorili o pripravi za podelitev srebrnih priznanj OF letos, so sklenili, naj občinske komisije sberajo predloge do srede marca, med 15. in 25. aprilom pa bi te predloge obravnavali na mestni konferenci SZDL, potem ko bi jih pregledala širša in izvršni odbor MK SZDL. Priznanja bodo podelili na predvečer dneva OF.

Glede podeljevanja starih priznanj na ljubljanskem območju bi morali sodelovati z republiko širše. Tako bi mogli bolj izenačiti merila glede podeljevanja.

A. A.

Kronika

V obeh porodnišnicah se je v sredo rodilo 7 dečlik in prav toliko dečkov. Najtežji punčik, zbrala je 3600 gramov, so pomagali na svet v mestni porodnišnici; mamica 3925 gramov težega fantika, ki se je rodil v klinični porodnišnici, pa je 29-letna Amalija Benda.

LJUBLJANA: Danes bodo v poročni dvorani na magistratu sklenili dve zakonski zvezi, v soboto pa bo podpisalo poročne liste 24 parov mladoporočencev.

DOMŽALE: V soboto bosta v Domžalah zamenovala samski stan z zakonskim dva para mladoporočencev.

V sredo so reševalci prepejli 232 bolnikov, 19-krat pa so priskočili na pomoč onesrečenec. Najdalje vožnje so bile v Anahovo, Novo Gorico, Trbovlje, Radeče, Studence, Maribor in Višnjo.

LJUBLJANA: Popoldne bodo na Zalah pospremlili k zadnjemu potoku 32-letnega upokojenca Ivana Velepiča (ob 13.30); 74-letnega upokojenca Ivana Vrankarja (ob 14. uri); 77-letnega upokojenca Franca Nosana (ob 14.45); 44-letnega namestnika Janka Vujančiča (ob 15.15) in 58-letnega šoferja Jožeta Udovca (ob 16. uri).

VRHNIKA: V sredo ob 15.30 so se na verdenskem pokopališču svojci še zadnjič poslovili od 87-letnega invalidskega upokojenca Ivana Dobrovoljca, 67-letnega upokojenca Ferdinanda Dračnika pa so ob 16. uri pospremili v zadnji dom na vrhniško pokopališče.

Med letali, ki danes vzletijo z Brnika, bo popolnoma zasledeno samo letalo proti Zürichu. Na vseh Jatovih in Inex-Adriatic linijah proti Beogradu je še prostor.

Pred poldesetimi leti

TATJANIN DAN V LJUBLJANI — Med ruskimi begunci je mnogo dijakov visokošolcev, ki žive tako kakor morejo pač živeti dijaki-begunci. Na dan sv. Tatjane, ki je zaščitnica dijaštva, prireda naši Rusi Tatjanin dan. Cisti dijak je namenjen bednemu ruskemu dijaštvu. Program je raznovrsten in sicer se prične ob 4 uri potujoči koncert po kavarnah »Union«, »Zvezda«, »Siona« in »Evropa«. Zvečer bo v Narodnem domu elitni koncert, v sokolski telovadnici pa Variete. (Jutro)

Pred petindvajsetimi leti

ČAKALNICA ZA MATERE IN DOJENČKE — Gradbeni oddelki ljubljanske železnice dirkajo je z udarnim delom preuredili nekdanjo dvorsko čakalnico na glavnem kolodvoru v Ljubljani v čakalnico za matere in dojenčke. Lepo dvorano so še pred dokončanim ročnim temeljitostno osnažili in za silo tudi opremlili. V kratkem bo na razpolago tudi stranski prostor in oprema bo tako izpopolnjena, da bodo matere s svojimi dojenčki imele v čakalnici najboljše zveste pri pomoči za nego dojenčkov. Čakalnica bo imela tudi zdravstveno osebo. (Ljudska pravica)

Japonski dnevnik (18)

Bolj poglobiti stike

Izjava predsednika političnega odbora liberalne stranke Z. Kosaka - Obisk v tokijskem parlamentu, kjer so izglasovali zakon o vrnitvi Okinave

»Stiki med Jugoslavijo in Japonsko so vzajemno koristni. Zato samo želimo, da bi se jugoslovansko-japonsko sodelovanje v prihodnje še bolj poglobilo in razvilo.« Tako mi je dejal eden izmed vodilnih treh mož sedanjega vladačev japonske liberalne demokratske stranke, predsednik političnega odbora stranke Zentarō Kosaka, nekdanji japonski premijer in minister za zunanje zadeve, ko sem ga srečal pred njegovim kabinetom v hodnikih japonskega parlamenta.

Hkrati pa mi je moč, že nekoliko starejši, a očito dobrovoljen in prožen politik, tudi improvizirano odgovoril na vprašanje, kako je zadovoljen s prav kar zaključitvenim zgodovinskim zasidanjem japonskega parlamenta. Glavna točka tega dolgega zasedanja je bilo vprašanje otoka Okinave, ki so ga med vojno zasedli Američani, in ki ga naj bi letos spomladi znova vrnil Japonski.

Okinava in »dokler«

»Zelo naravno je, da bomo znova dobili nazaj otok Okinavo, ki je naše ozemlje,« mi je izjavil Zentarō Kosaka. »To bo prvič po svetovni vojni, da bo neka velesila vrnila na miren način zasedeno ozemlje. Opozicija je seveda vladni opozicija, da je oblika te vrnitve nesprejemljiva, ker bi tam ostala še nekatera ameriška jedrska oporišča. Vlada pa meni, da je glavno to, da Okinavo končno dobimo nazaj. Dokler imamo z ZDA tudi skupno zavezniško obrambno pogodbo, nas tudi njihova oporišča ne motijo,« je dejal Kosaka in poudaril oni »dokler«.

Pred vojno zgrajeni japonski parlament, ogromna stavba z visoko železno ograjo, ob kateri so postopali policisti, me je nekoliko spominjala na masivno sivo trdnjavo z nekam težko, gospodvalno piramidasto kupolo. Palača stoji sredi sicer povsem nove vladne četrti Kasumigaseki sredi Tokia, kjer je med drugim tudi moderna, a sicer zelo skromno oblikovana stavba zunanega ministrstva. Predstavnik parlamenta me je z globokimi pokloni, ki so naspih v rabi japonskega protokola, prijazno sprejel, ko sem prišel s

Minister zmešal strani

Vlada je končno prodrla s predlogom, da lahko sklene sporazum z ZDA o vrnitvi Okinave, čeprav z doloceni mi koncesijami ameriškemu Pentagonu. Leva opozicija, ki je načeloma sama tudi ne more biti zoper vrnitev Okinave, pa je iskala vsako špranjo, kjer bi se lahko zagodila. Tako so že skoraj izsilili odstop zunanega ministra Takeja Fukude, samo zaradi tega, ker je pri branju svojega govora v parlamentu tehnično spregledal en list svojega teksta in je moral pozneje svoj spodrslij s ponovnim branjem popraviti. Poleg tega, da je bila leva opozicija že od vsega začetka razumljivo proti nadaljnjim ameriškim vojaškim oporiščem na tem posej spet japonskem otoku, so široko razpredli tudi zadevo glede odškodnine, ki naj bi jo japonska vlada plačala zemljiškim posestnikom na Okinavi zaradi okupacije ameriških oporišč.

Tako je vlada po eni strani rahlo nepreprečljivo nastopala v obrambo rodoljubja, leva opozicija pa je branila zemljiške lastnike. Skoraj sem imel vtis, da bo celo vlada sama, potem ko bo dobila nazaj Okinavo, pripravljena žrtvovati tudi svojega sedanjega predsednika Sata, čigar naloga je, da pripelje Okinavo spet nazaj pod japonsko streho. Japonci imajo sploh v politiki prakso, da se za zaprtimi vrati prepirajo, nato pa navzven nastopijo z discipliniranimi sklepi. Vladna večina, ki ima toliko mandatov, da ji leva opozicija ne more do živega, mirno dopušta svojim nasprotnikom, da izpovedo ves svoj gnev, nato pa stvari izpelje po svoje. Po drugi strani pa skrajna levica res ni povsem prepričana o nujnosti, da se Okinava vrne pod japonsko suverenost. Neki mlad levčar, ki je komaj diplomiral na univerzi, mi je rekel: »Na Okinavi govorijo drugačen jezik, ne japonsko, in tudi sicer bi bilo prav, da bi, ker so narod zase, lahko postali neodvisni.« Toda že naslednje jutro je prišel k meni, češ da ga je njegov mentor korigiral in da je že prav, če pride Okinava k Japonski.

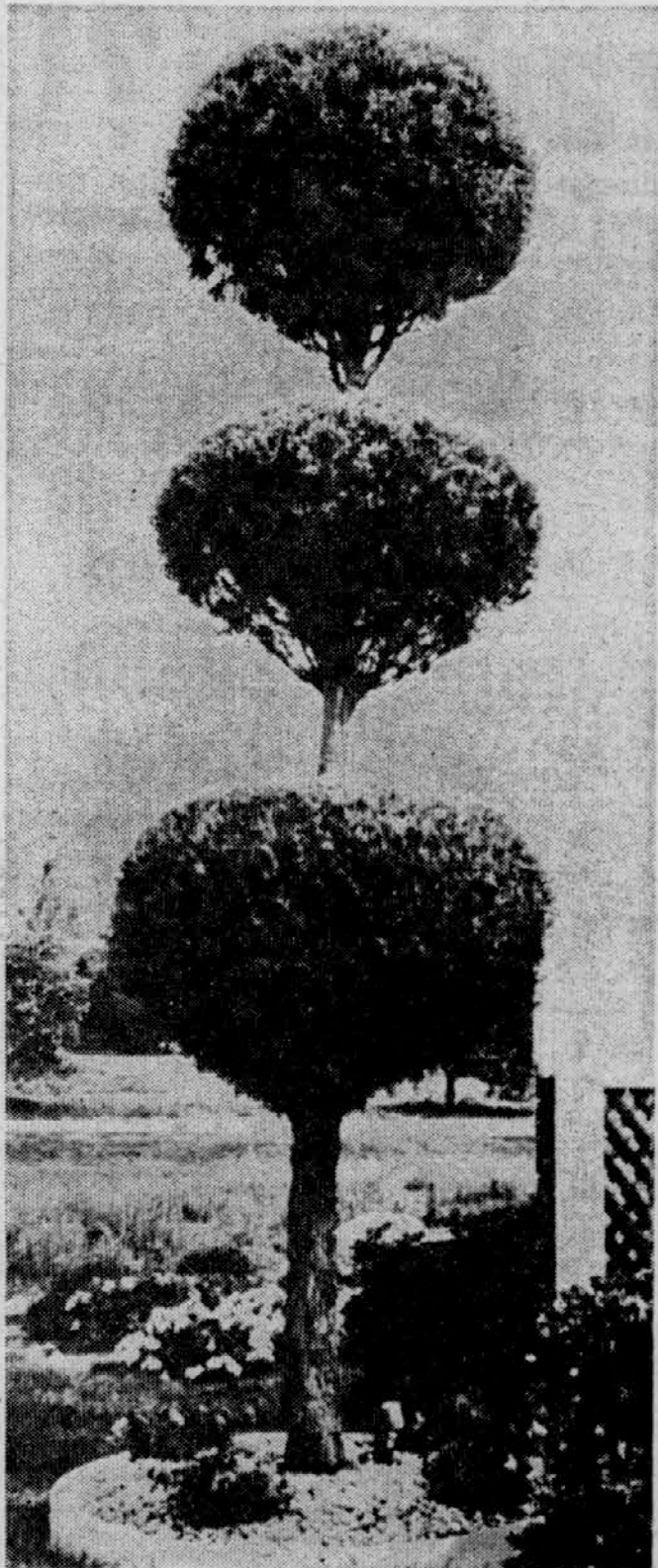
Svoboda petroleja in enotnost različnih

Gotovo pa je, da Okinava in zlasti bližnji otoki Senhaku niso zanimivi zgolj zaradi rodoljubja. Na otokih Senhaku so namreč nedavno odkrili ogromne zaloge petroleja, ki ga Japonska krvavo potrebu-

je. Hkrati pa sta se za »svobodno« otokja Senhaku, ki je prav tako začasno pod ameriško upravo, začela zanimati tudi oba kitajska tekmeča LR Kitajska in Tajvan. Japonska je zato tembolj glasno napovedala obširen program svoje obnove za Okinavo in Senhaku.

Predstavnik parlamenta mi je ob vstopu v palačo pokazal, kako poslanci, podobno kot delavci, ki prihajajo v tovarno, registrirajo svojo pri-

BOGDAN POGAČNIK

DREVO ŽIVLJENJA — Misterij rasti Foto: arhiv Dela

TOKIO — Smehljal pred ograjo japonskega parlamenta Foto: B. Pogačnik

Črna statistika

Mladi kriminal

Z znanstvenega zborovanja kriminologov na Zlatiboru: mladinsko prestopništvo se širi z rekordno naglico

BEOGRAD, januarja — Tako je torej minilo leto, ki je bilo v marsičem rekordno. Čeprav podatki še niso zbrani in urejeni, nam natančni statistiki napovedujejo, da bo med rekordi tudi neki neslaven rekord, pri katerem smo po malem vsi sokrivi.

V mislih imam kriminal, ki se širi med mladoletniki. Mladi dvajset mesecev so bili mladenčji in dekleta, mlajši od 18 let, na tem področju zelo »adejavni«. Morda celo bolj kot kdaj prej, zlasti če upoštevamo težo kaznivih dejanj, v katerem mladoletniki žal vse bolj bredejo skupaj s svojimi polnoletnimi »kolegi«.

Razmah, ki opominja

Naša družba kljub več opozorilom proti temu ni kdove česa storila. To nam dokazujejo podatki o številu pravno-močno obsojenih mladoletnih oseb v desetletju, ki je za nami.

Leto 1961 je na primer čez 2600 oseb, mlajših od 18 let, moralo poslušati — morda ne po svoji krivdi — zadnjo obzodbo iz vsi izvrševalcev zakona in sprejeti na svoja ramena breme obsodbe. Naslednjih nekaj let se je število mladoletnih prestopnikov po-

števila skupina deliktov, ki jih zagrešijo mladoletniki. Nato so na vrsti kazniva dejanja proti življenju in telesu, proti splošni varnosti ljudi in imetja ter proti dostojanstvu in morali.

Leto 1970 je bilo tovrstnih prestopkov 97,5 odst. od vseh kaznivih dejanj, ki so jih zagrešili mladoletniki. Že ta podatek nas opozarja, kako in kje bi se bilo treba lotiti te družbenega zla, ki nam zastruplja mladino.

Kriminologi in znanstveniki nas opozarjajo na vzroke mladoletnega prestopništva, dajajo nam tudi priporočila, kako in kje bi se bilo treba lotiti te družbenega zla, ki nam zastruplja mladino.

Na tem zborovanju so prišli na dan, lahko rečemo, kar osumljivi podatki o uživanju mamil med otroki in mladino in o vzemirjenem številu mladih samomorilcev, o čemer smo te dni poročali. Ravno ta dva podatka pa nas opozarjajo, da gre za zadeve, v katerih smo vsi sokrivi.

VOJISLAV LALIC

Brazilijska

Diplomatom se ne da oditi iz Ria!

Nova brazilska prestolnica Brasilia je že neučakana, večina diplomatskih predstavništev pa se kar obira

RIO DE JANEIRO, januarja (Tanjug) — Brazilsko ministristvo za zunanje zadeve je te dni »vljudno in diskretno« zavrnilo kolektivno zahtevo inozemskih ambasad v Rio de Janeiru, naj se »ublažijo roki« za preselitev v novo prestolnico Brasilio. »Izvolite v Brasilio v roku, ki je bil določen pred dobrima dvema letoma in ki vam je dovolj dolgo znan,« se glasi odgovor brazilске vlade.

Ta rok je 1. septembra letošnjega. Po predsedniškem dekretu naj bi se ambasade vseh držav, s katerimi ima Brazilijska diplomatske odnose, dokončno preselila v novo prestolnico, ki leži v hribih 1300 km severozahodno od Ria — a Rio je najlepše mesto na svetu, kot pravijo — zadržaj pa je šele kakih dvajset ambasad, med katerimi je tudi jugoslovanska, začelo resno misliti na bivanje v monumentalni prestolnici, ki raste že več kot desetletje in na dolgočasna čakanja.

Jugoslavija je že sredi prejšnjega desetletja na terezu, ki ji je bil določen, zgradila sedež svoje ambasade, ambasadorsko rezidenco in še dve s'anonavnjski poslopji za osebe ambasade. Te zgradbe, zlasti poslovne, ki so res nekoliko predimenzionirane, bodo v naslednjih mesecih adaptirane.

Cela vrsta ambasad za latinskoameriških, azijskih in afriških držav pa še ni niti pogledala svojih terenov vzdolž Avenije narodov in kjer raste zdaj le še plevel. Tako ni niti misliti, da bi se do 1. septembra že lahko preselile. Nerodno je le to, da bodo inozemski diplomati

venčali zagotovljeno v vseh državah.

Po drugi strani pa se diplomati obnavljajo v novo prestolnico tudi zaradi tega, ker bo v njej življenje še enkrat dražje kot v Rio de Janeiru. Dražje bodo vse usluge, hoteli, prevozi, zakaj Brasilia je planirana in zgrajena za »globebo žepa«. Brazilske tisk pa sodi, da se diplomati upirajo selitvi ne toliko zaradi dragine in novih gradenj, marveč predvsem zaradi lepih plaž Ria de Janeira. V tem je »mo« resnice: Brasilia je daleč od morja, in tako rekoč sredi džungle.

Mučna krvava rihta

V okolici Oranija imajo kočljivo senzacijo: ko se je neimenovani 40-letni možak le prečel živahno smukal okoli omešene Ruže Pejič, je razjarjena dvojstrelčna vrela nož in vsiljiva kratkometalna kaskadna Revena, ki je izgubila mnogo krvi, so prepeleži v bolnišnico v Erčko, amaterski mesarici pa bodo sodili sodniki. Za olajševalno okoliščino je navedla podatek, da je branila svojo ogroženo žensko čast.

Podiranje tudi v Pulju

Poročilo o nedovoljenih gradnjah, ki ga bodo kmalu prelistavali odborniki v Pulji, bo najbrž napravilo konec zmešnjam, ki toč vlada. Danes je znano, da je bilo protipravno zgrajenih 41 garaž, 40 drvarnic in karkinov. Na področjih, ki so zapisana turističnim objektom, pa 26 družinskih in počitniških hiš, vrednih tudi 40 starih milijonov Spisek pa je še nedokončan. Državlani so gradili te kljub temu, da so vedeli za prepovedi urbanističnega načrta.

Izginotje z 12 milijoni

Izginil je poslovodja Toprove trgovine Branko Andželković - Krožijo govori-ce, da je z denarjem ušel čez mejo

CELJE, 13. jan. Včeraj smo izvedeli, da v Topro pogrešajo poslovodjo svoje trgovine in ves izkupicek zadnjih dni minulega leta. O tem so obvestili varnostne organe, ki so začeli s poizvedbami, vendar vse do danes pogrešanega poslovodje Branka Andželkovića, očeta dveh otrok, še niso odkrili. Tudi njegova žena ne ve, kam je mož v ponedeljek odšel.

Pri inventuri konec novembra lani so ugotovili v Andželkovićevi prodajalni primanjkljaj — 151.840 din. Ko so ga poklicali na zagovor, je povedal, da je odgovoren za nastali primanjkljaj in da bo vsoto vpolnil, vendar vse do danes pogrešanega poslovodje Branka Andželkovića, očeta dveh otrok, še niso odkrili. Tudi njegova žena ne ve, kam je mož v ponedeljek odšel.

prodajalne pa je povedala, da je Andželković doslej vedno sam nobil ves izkupicek v trezor banke.

Ta nevsakdanji dogodek, je v Celju dvignil mnogo prahu. Če je Andželković namreč denar ukradel in pobegnil v zamejstvo, kot to nekateri trdijo, gre za največjo tatvino, ki se je kdajkoli pripetila v Celju. JANEZ SEVER

Tatinski kanal iz Tomosa

V Kopr prišli tri delavce, ki so v tovarni kradli nadomestne dele

KOPER, 13. jan. — Včeraj v zgodnjih jutranjih urah so čuvali tovarne Tomos opazili mlajša delavca, ki sta se dokaj sumljivo obnašala. V rokah sta imela manjše omete. Ker sta se zlikavca skrila, so hitro javili postaji milice in kriminalistični službi UJV Koper.

Kriminalisti so ugotovili, da Blagoje Vučković iz Barčevca 25, Aleksander Dreščak iz Skofji 253 in Zoran Pocrnja iz Porečca 6, že dalj časa skupaj kradajo rezervne dele. V zadnjih dneh so iz Tomosa odnesli več kompletov amortizerjev, magnetov in drugih nadomestnih delov za motorna kolesa. Vrednost ukradenega materiala znaša približno 10.000 din. Dreščak je še priznal, da je sam ukradel dva para meglek. Pri hišni preiskavi so delavci UJV našli vse ukradene dele. Tatinsko trojko so prijavili okrognemu javnemu tožilcu iz Kopra. Zoper Vučkovića je preiskovalni sodnik odredil pripor.

I. M.

Potniki v plamenih

Na avtocesti sta trčila avtobus in cisterna — Vseh 20 potnikov rešili

NOVO MESTO, 13. jan. — Do letos najhujše prometne nesreče je prišlo sinoči ob 23.30 med Karteljevim in Mačkovo. Na polednici cesti sta trčila avtobus beograjskega podjetja »Lasa« in avtocestna z Reke. Avtobus z 20 potniki se je prevrnil in vnel. Potniki so se rešili iz gorečega avtobusa. Pri tem sta bila hudo poškodovana sofer Ivan Jurčić iz Beograda in Katica Voljčić iz Zagreba, lahko pa drugi sofer Gavrilko Vistić in potnik Velimir Bujan iz Zagreba.

Poklicali so novomeške gasilce, ki so ogenj sicer pogasili, vendar je avtobus povsem uničen. Poškodovana je tudi avtocestna, tako da je skupna škoda ocenjena na 500.000 dinarjev. Zaradi te nesreče je bil promet na tem cestnem odseku zaprt in preusmerjen preko Novega mesta do petih jutraj. P. ROMANIC

Otroška igra z bombo

V Uroševcu je po eksplozivni ročne bombe 6 otrok šlo v bolnišnico

UROŠEVAC, 13. jan. Zaradi eksplozivne ročne bombe v ulici Bratstva in enotnosti v Uroševcu je moralo v bolnišnico pet dečkov in deklica.

Na kraj nesreče so takoj prišli preiskovalci ter ugotovili, da so otroci našli bombo ter začeli s sekirno udarjati po njej. Takrat je eksplodirala. Pri tem je bil en od fantov ob oko, drugemu pa je v bolnišnici amputirali nogo. Sicer pa nihče od ponesrečenih ni v smrtni nevarnosti. Vsi ponesrečenci so ušeli osnovne šole »25. maja«.

E. P.

Vreme

Zgoraj jasno, spodaj megla

Povprečna cirkulacija močno odstopa od povprečnih vrednosti - Odjuge ni bilo - Obetata se mrz in burja

V tem tednu je prevladoval nad srednji in vzhodno Evropo območje visokega zračnega pritiska, jedro anticiklona pa je bilo pomaknjeno nad vzhodno Evropo. Manjša prekinitev suhega vremena je bila v petek in torek, vendar brez bistvenih padavin. Sicer pa je večji del prevladovala v visini jasno vreme, v nižinah pa megla in nizka oblačnost. Zaradi precej visoke lege anticiklona, je bila zopetna plast precej manj izrazita kot prejšnji teden. V tem tednu je bila koncentracija števila padavin med 0,26 in 0,98 miligrama na en kvadratni meter izmenjavno v Ljubljani. Za primerjavo naj povemo, da je bila koncentracija v drugi polovici decembra trideset več.

Ja, izmerjena prav tako v Ljubljani.

Januar je po meteoroloških merilih drugi zimski mesec. Na našem območju imamo v tem mesecu dve izraziti odstopanja v temperaturnem poteku, naravnem po dolgotrajni opazovanju. Kaže na močnejšo odjugo okoli 11. v tem mesecu in močnejšo ohladiitev okoli 15. t.m. Odjuge ni bilo. Že poletje in jesen nista potekala po statističnih povprečjih, se pravi, da je povprečna cirkulacija prišla v fazo, ko močnejša odstopa od povprečnih vrednosti.

Trenutni vremenski položaj je tak, da lahko govorimo precej o stopnjenem stanju nad alpskim področjem in Balkanom. Medtem ko je nad Atlanti-

kom še vedno precej močno ciklonsko območje, katerega aktivnost se prenasa na severni del, pa se združuje nad vzhodno Evropo in evropskim delom Sovjetske zveze izrazito polje anticiklona. Vzhodne Alpe in Švedsko je sva tako na meji dveh sistemov, ki pa nobeno ni izrazito na samem omejenem področju. Iz izkušenj, torej po statistični poti lahko ugotovimo, da je v takih primerih močnejši vpliv anticiklona, kar pomeni stalnejši dotok razmeroma hladnega zraka. Tako lahko pričakujemo vsaj delno ujemanje z ohladiitvami, ki so običajne okoli 15. v tem mesecu. Ob koncu tedna si torej obetamo razmeroma suho in hladno vreme s stalnejšo burjo v Primorju.

Nevaren zlat zalogaj

O turistki, ki je skrla prethitotapljen zlatnike — naravnost v zelodec

Pred dnevi se je ustavil avtobus na mejnem prehodu pri Jesenicah, v njem pa so bili vsašani iz Srbije Deronje pri Oduku. Med običajnim pregledom so carniki pri vzemirjenih turistih odkrili precej zlatnikov in drugega blaga. Med preiskavo se je turistic Vesela Živković odločila za nenavadno kulinarčen zalogaj: na dušek je pogoltnila 40 zlatnikov — seveda so se potem carniki zaman trudili okoli Vesele, ki je imela v želodcu zlatnikov za dve bogati nevesti.

Zadeva se je začela razpletati šele ob vrnitvi v rodno vas, kjer pa je bila Vesela že manj vesela, kajti hudo ji je postalo slabo in morala je iskati zdravniško pomoč. No, Veselo so prijavitli zdravniki — kljub zdravniški etiki — kajti niso pogosti pacienti, ki bi jim iz želodca jemali zlatnike. In kakšna kazen čaka gurmanko? Verjetno so Veseline dukate že zaplenili, skoraj gotovo pa ji ne bo ušla tudi denarna kazen, ki bo dvakrat višja, kot so vredni zlatniki sami.

L.

Ljubljana	Maribor	Koper	Kredarica
T	T	T	T
TS	TS	TS	TS
DP	DP	DP	DP
1 -0,5	1 -0,5	1 -0,5	1 -0,5
2 -0,5	2 -0,5	2 -0,5	2 -0,5
3 -0,5	3 -0,5	3 -0,5	3 -0,5
4 -0,5	4 -0,5	4 -0,5	4 -0,5
5 -0,5	5 -0,5	5 -0,5	5 -0,5
6 -0,5	6 -0,5	6 -0,5	6 -0,5
7 -0,5	7 -0,5	7 -0,5	7 -0,5
8 -0,5	8 -0,5	8 -0,5	8 -0,5
9 -0,5	9 -0,5	9 -0,5	9 -0,5
10 -0,5	10 -0,5	10 -0,5	10 -0,5
11 -0,5	11 -0,5	11 -0,5	11 -0,5
12 -0,5	12 -0,5	12 -0,5	12 -0,5

Smer: očetov poklic

Osnovna šola v Podčetrtku je ena izmed treh osnovnih šol v Sloveniji, ki so v šolskem letu 1969-70 uvedle v sedmem in osmem razredu poskusni kmetijski pouk. Kmalu so se pokazali prvi uspehi. Predvsem pa so mladi pokazali več zanimanja za kmetijski poklic. Tako so se nekateri učenci, ki so se pred tem že zanimali za druge poklice, odločili, da bodo nasledili očete na kmetijah. Urejen vrt na šolskem dvorišču pa dokazuje, da mladi znajo spoštovati tudi kmetijstvo.

Foto: R. Oepek

Vzorno pasje življenje

V vasi Montonose na Filipinih psa brez lastnika dajo tistim brez otrok

Prebivalci vasi Montonose v pokrajini Iloilo na Filipinih obhajajo vsako leto prvega januarja praznik psov. Pes je pri njih enakoveren človeku. Tako dopoldne ljudje na paradi v vpregi vlečejo pse. Če najdemo psa brez lastnika ga takoj oddajo zakoncem brez otrok. Sicer pa imajo psi tudi svo pravico do pravne zaštite in zdravniške oskrbe v pasji kliniki. Tako imajo posebno sodišče za pse, ki sili pretepati ali celo ubiti. Denar od kazni nalagajo v pasji fond.

Cvetje in marke

ZR Nemčija je največji pridelovalec cvetja v Evropi - promet: 1145 milj.

ZR Nemčija je največji pridelovalec cvetja v Evropi. S 1145 milijoni mark je po prometu precej pred svojim največjim konkurentom Holandijo, ki ima 983 milijonov mark prometa in Italijo s 835 milijoni mark prometa. Sicer pa se je poraba cvetja pri njih v zadnjih desetih letih povečala za več kot trikrat. V minulim letu je povprečni nemški državljan, star več kot 16 let, porabil za nakup cvetja nad 60 mark.

Na mizi predvsem žito

55% od vseh kalorij, ko-likor jih poje Jugoslovani, gre na račun žita

V prehrani naših prebivalcev imajo žita še vedno prevladujočo vlogo. Največ porabimo pšenice, rži, manj pa koruze in riža. Od 3150 kalorij, kolikor jih poje povprečen Jugoslovani na dan, odpade kar 55 odstotkov kalorij na žita. Samo 20 odstotkov vseh kalorij je živalskega porekla. V Nemčiji in Avstriji je skupna poraba kalorij sicer manjša, je pa precej večja poraba kalorij živalskega porekla, saj znaša delež živalskih proizvodov od 34 do 38 odstotkov.

EGS: beg s kmetij

Največ prebivalcev zapušča zemljo v Italiji in Belgiji — kar 40 odst.

V zadnjih desetih letih se je v državah EGS zmanjšalo število aktivnega kmečkega prebivalstva od 14,6 na 9,5 milijona. Največje je bilo zmanjšanje v Italiji in Belgiji, kjer je v tem obdobju opustilo kmečki poklic kar 40 odstotkov delovnih moči v kmetijstvu. Nekoliko manjši pa je bil upad kmečkega prebivalstva v ZRN, kjer so zabeležili 31-odstotno zmanjšanje in v Franciji, kjer se je število kmetov zmanjšalo za 29 odstotkov.

Brus za zajčji zob

Kako ubraniti mlade sadovnjake in drevesnice pred naskokom zajcev

Poljski zajec napravi pozimi, ko zapade sneg, precej škodo v mladih sadovnjakih in drevesnicah, kjer gloda lubje mladih sadnih dreves. Da bi sadno drevje zaščitili pred poljskim zajcem, obdajamo drevesnice z ograjo. Posamezna drevesa ovijemo z žično mrežo, z letvami ali s papirjem. Debla premazemo, preden zapade sneg, z arboricim. Rane na drevju takoj obdramo in zamažemo s cepilno smolo.

Zrabo mineralnih gnojil kljuje bolezn in zdravje

Vpliv rudninskih gnojil na zdravje ljudi in živine ter na življenje drobnoživk v vodi in tleh — Preobilno mineralno gnojenje rastlin, ki jih direktno zaužije človek, je lahko škodljivo

Sodobno gnojenje z gnojili, kemična zaščita kmetijskih rastlin in gozdov proti rastlinskim škodljivcem, glivičnim in virusnim boleznim, lahko postanejo dvorezen meč v človeški, živalski in rastlinski prehrani. Narasčajoče industrijske in druge odpadke ter proizvodi nafte pa lahko škodujejo v preskrbi z vodo in v onesčiščenju zraka, ki ga vdihavajo človek, živali, žuželke in drobnoživke v zraku ter v tleh.

Gnojila so najvažnejše rudnine za vzdrževanje rodovitnosti zemlje. V prevelikih količinah pa utegnejo škodovati vsem živim bitjem, torej tudi človeku. Premale količine nekaterih rastlinskih hranil pa povzročajo pisle pridelke, vplivajo pa tudi na zdravstveno stanje ljudstva in živine.

Prava mera apna in železa

Ena izmed najvažnejših rudnin v rodovitnosti zemlje je vsekakor apno v obliki kalcijevega in magnezijevega karbonata. Njuna prisotnost v tleh je seveda odvisna od kamnin, iz katerih so se tla razvila. Tam, kjer apna v zemlji ni, ali pa je primanjkuje, ga je treba dodajati v obliki zdrobljenega surovega apnenca, v oblikah žganega

apnenega prahu, ali pa z apno vsebujočimi gnojili. Pri pretirani količini apna v tleh se pojavljajo motnje v presnavljanju rastlin v obliki kloroze. Otorinolaringologija, oziroma zdravniška veda o boleznih ušes, grla, nosu in ustne votline pa je ugotovila, da se s hrano, v kateri primanjkuje apna, pojavljajo obolenja tonzil in tuberkuloza. Pri pomanjkanju železa v krvi se pojavlja slabokrvnost zaradi slabše vezave kisla na rdeča krvna telesa, s tem v zvezi pa tudi bolezn očila in raznih srčnih obolenj.

Motnje brez joda, fosforja in fluora

Pri pomanjkanju joda (v tleh vulkanskega porekla) se pojavljajo motnje in obolenja ščitne žleze, kar povzroča gošavost. Bazedovov bolezen ali celo bebovost. Pri pomanjkanju fluora in fluora v tleh se pojavljajo stomatološke motnje, ki se izražajo zlasti v gnitju zob in drugih zobnih boleznih, kar se pri ob morju živčih ljudstvih, ki se hranijo z ribami, redkokdaj dogaja.

Rahitična obolenja se pogosto pojavljajo ob pomanjkanju fosforja, katerega vsebujejo zlasti žita (pšenica, rž, ječmen, oves) in oljnice. Na splošno, žita in oljnice rabijo več fosforja, medtem ko so z ogljikovimi hidrati bogate rastline — krompir, sladkorna pesa, repa, korenje in zlasti zelenjadnice (paradižnik, paprika, jajčevci, solatice in kapusnice) poleg sadja in ostalih sadežev bolj kalijeve rastline. Vse navedene rastline služijo v človeški prehrani neposredno, medtem ko vse krmne rastline služijo živalski prehrani.

Rakasta: fosfor in kalij

Ker se kalij pojavlja največkrat kot radioaktivni element, ki skupno s fosforjem lahko veča količino rentgenskih enot v človeškem organizmu (večajo jih tudi preprosti rentgenski obsevanja in fluorogra-

firanje, televizija in fosforescenčni predmeti), lahko sprožijo rakasta obolenja. Ta se pojavljajo že ob nekaterih, v človeški prehrani važnejših rastlinah, zlasti v zelenjadnicah iz družine razhudnikov (krompir, paradižnik, paprika, feferoni, jajčevci, tobak). Navedene rastline, so podvržene zlasti virusnim oziroma rakastim boleznim in se morejo z neposredno prehrano prenašati tudi na ljudi in živino, ki so občutljivi oziroma dovzetni za tovrstna obolenja.

Živiljenjska doba živine, zlasti klavne, je razmeroma kratka, zato rakasta obolenja pri domačih živalih skoraj ni opazna, ker je pri večini rakastih obolenj ljudi in živine potreben daljši razvoj (daljša inkubacijska doba).

Živina: varnostni filter

Iz vsega navedenega je mogoče sklepati in postaviti domnevo, da je med drugimi viri rakastih obolenj tudi preneglo vstopanje prevelikih količin fosforja in kalija v človeški organizem z neposredno prehrano iz rastlin, pretirano gnojenje s fosfornimi in kalijevimi gnojili.

S posrednim presnavljanjem tako hrane v živalskem organizmu, bi bila torej rakasta obolenja manj možna. Toda pretirana prehrana s mesnimi izdelki, zlasti s mesnimi konzervami, ki so pod različnimi toplotnimi vplivi in starejšega datuma, v katerih imajo raznovrstni virusi rakastih obolenj večjo, hitrejšo in naknadno možnost razvoja s pojačano virulencom. Temu moremo s pretiranim kajenjem prištevati tudi pogubno učinkovanje tobačnih izdelkov oziroma nikotina. Da bi vsaj delno zmanjšali obseg rakastih obolenj, ki naj bi bila v zvezi z neposrednim in pretiranim gnojenjem poljščin z umetnimi gnojili, priporočamo posredno gnojenje, po katerem naj bi bila uporabljena najprej in tudi v večjih količinah v gnojenju krmnih rastlin, trav-

nikov in pašnikov ter šele preko rastlinske prehrane v ljudsko prehrano. Rastline, katerih pridelki se uporabljajo v neposredni človeški prehrani, naj bodo gnojene bolj z živalskimi gnojili, podiranjem zelenega rastlinja, ki daje dosti rastlinske mase in gnojene z zelenim kompostom (zlasti vrtnin), kateremu je ob njegovi pripravi mogoče dodajati manjkajočo količino rastlinskih hranil z umetnimi gnojili, ki v prenosu z raznovrstnimi drobnoživkami izgubijo na škodljivosti v neposredni ljudski prehrani. Poljščinam za neposredno ljudsko prehrano naj bi dodajali gnojila s manjšimi dodatki.

Beg od kemije

Onkološki inštitut v Lausani vrši ta opažanja že od 1950 leta dalje in je prišel do podobnih spoznanj in zaključkov.

Poskusi so pokazali, da je vse živo, kar se je moglo premikati, bežalo z gnojili gnojene parcele, na sosednje

parcele, gnojene s organskimi gnojili. V sodobnem kmetijstvu je gnojenje z gnojili pretirano v škodo organskega gnojla. Pri gnojenju z rudninskimi gnojili pač ne smemo biti preveč enostranski, kar velja zlasti za fosforja in kalijeve gnojila. Sodobnega gnojenja z gnojili ne smemo torej nadelno uporabljati v gnojenju poljščin, oziroma zelenjadnic v ljudski prehrani, pač pa le v gnojenju krmnih rastlin in travnin, poskusna gnojenja v tej smeri pa naj dokončno dokazujejo in samsamo pravo in dokončno stališče.

ing. RUDI TANCIK

oglašujte v dnevniku **DELO**

Izvoz mesa

V prvih desetih mesecih preteklega leta smo izvozili iz Slovenije za 20.433.082 dolarjev živine, mesa in živalskih proizvodov, kar predstavlja 12,5 odstotkov jugoslovanskega izvoza. Največ smo od tega izvozili govejega mesa 46,0 odstotkov, sledijo konji in konjsko meso s 27,6 odstotki in živa goveda s 20,6 odstotki. Izvozili pa smo zelo malo konzerv, le za 322.712 dolarjev, kar znaša 1,6 odstotka od celotnega izvoza. Sicer pa je bilo predvideno, da bo izvoz dosegel ob koncu leta 25 milijonov dolarjev, kar bi predstavljalo 14 odstotkov celotnega jugoslovanskega izvoza. V letošnjem letu bi naj slovenski izvoz dosegel že 30 milijonov dolarjev. Izvoz po posameznih podjetjih je bil naslednji:

Izvoznik	v dolarjih
Gruša — Ljubljana	14.197.016
Primorjeksport	2.892.072
Jadran — Sežana	1.902.413
Emona — Ljubljana	995.362
Agraria — Koper	223.351
Adriacomerc	202.851
KIK Pomurka	40.017
Skupaj	20.433.082
	R. O.

Družba, podpiši menico za širjenje kmečkega obzorja

Milan Lisjak, preusmerjeni kmet iz Zalošč pri Dornbergu se zavzema za izboljšanje standarda na kmetih, s čimer bi za ta poklic navdušili tudi mladino — Toda pomagati bi morala družba

Milana Lisjaka iz Zalošč pri Dornbergu sem našel ravno pred hlevom, v katerem vredi okoli 50.000 brojlerjev na leto. Seveda je beseda takoj stekla okoli njegove kooperacijske vzreje piščancev. Pogodbeno sodeluje s Perutinarskim kombinatom »Pivka« iz Neverk, kjer je dobil tudi nekaj kredita za gradnjo hleva. S kooperacijskim sodelovanjem je v glavnem zadovoljen, kakor tudi z vzrejo in prirastom piščancev. Dejal je, da mu pri vzreji piščancev večših ostane nekoliko več, drugič zopet manj, da pa je v glavnem z zaslužkom zadovoljen.

Sicer pa vzreja piščancev ni njegova glavna dejavnost. Zanj se je odločil zaradi dodatne zaposlitve in predvsem dodatnega vira dohodkov. Njegovo temeljno dejavnost pa predstavlja vinogradništvo in sadjarstvo. Ima tudi nekaj glav živine, ki pa jo drži predvsem zaradi gnoja. Kmetija ima še precejšnjo vinogradniško tradicijo. Lisjakovi so bili prvi, ki so zasedili sorto merlot, ne samo v njihovem kraju, temveč celo na Vipavskem. Danes prodajo okoli 10.000 litrov vina, kar jim skupaj z breskvami predstavlja tudi glavni vir dohodkov. Ko smo povprašali Milana, kam prodaja vino, se je nekoliko pomislil in dejal, da najboljšemu ponudniku. Dodal pa je, da to vse kakor ni kmetijski kombinat.

Sicer pa so ga vaščani izvolili za predsednika krajevne skupnosti, saj se zelo zanima za agrarno politiko.

Perspektivo za mlade

»V povojnem obdobju smo v kmetijstvu naredili preveč napak. Zanemarjali smo go, tudi na področjih, ki so imela možnost za razvoj. Se je čas za hitrejši razvoj kmetijstva. To se posebno velja za tista področja, ki imajo možnost za tak razvoj. Seveda pa bi bilo treba uvesti tako kmetijsko politiko, ki bi dajala mladim možnost za zagotovitve solidnega življenja. Mlade moramo na vsak način nekako zadržati, sicer ne vidim prihodnosti za naše kmetijstvo,« je zabel Milan.

Kaj bi bilo treba najprej storiti, da bi se stanje v našem kmetijstvu bistveno izboljšalo?

Povračilo zavarovanja

»Ne več perečih vprašanj. Nastel bom le tiste, za katere menim, da so najvažnejše in jih bo treba najprej rešiti. Na prvo mesto bi uvrstili socialno in starostno zavarovanje. Obe vrsti zavarovanj je treba izenačiti s delavskim zavarovanjem. Zaradi šibkega ekonomskega stanja kmeti ne prispevajo sam ne bo mogli plačevati. Na pomoč bi lahko priskočila tudi pridelovalna industrija in trgovina, ki sta v povojnem ob-

pogoj, kot jih dajejo danes naše banke? Obrestna mora morda res ni previsoka, vendar bi lahko bila tudi dvodotna. So pa nemogoči odplačilni roki. Tudi krediti bi morali biti večji. Kmet mora za preusmeritev kmetije dobiti toliko kredita, da si bo z njim res pomagal, ne pa, da bo zaradi tega osiromasil. Odplačilni roki bi morali biti vsaj dvajsetletni.

Družbeni hlev — na posodo

Sicer pa imam predlog, ki bi bil vsaj po mojem v sedanjem položaju zasebnega kmeta še najbolj primeren. Gre za investicije, kot so hlevi, nasadi, gospodarska skopija in podobno. Vsi vemo, kako težko je v tem času preusmerjati kmetije, ki zahtevajo ogromno vloženega denarja. Pa ne samo to. Vse preveč pozabljamo na kmetov osebni standard, njegovo razvedrilo, kulturno izobraževanje itd. Vse to pa tudi stane. Kdo rabi bolj plinski štedilnik, kot kmečka žena? Pa rečimo pralni stroj? Kmet rabi

tudi avto in to veliko bolj kot meščan, tudi televizija je zanj nujno potrebna, saj je le-ta večkrat edini vir kmetovega kulturnega izobraževanja in več ali manj edini stik s svetom. Nabava teh aparatov in strojev pa stane težke denarce. Kmet ne more dobiti kredita. Potreben je denar. Kje naj dobi kmet sedaj denar za preusmerjanje kmetije, za kmetijske stroje in druge, za kmeta prav tako nujne tehnične stroje. Tu so potem še davki, carina, prometni davek itd. Tako ne bo šlo nikamor, to vam zagotavljam.

Vabljen standard

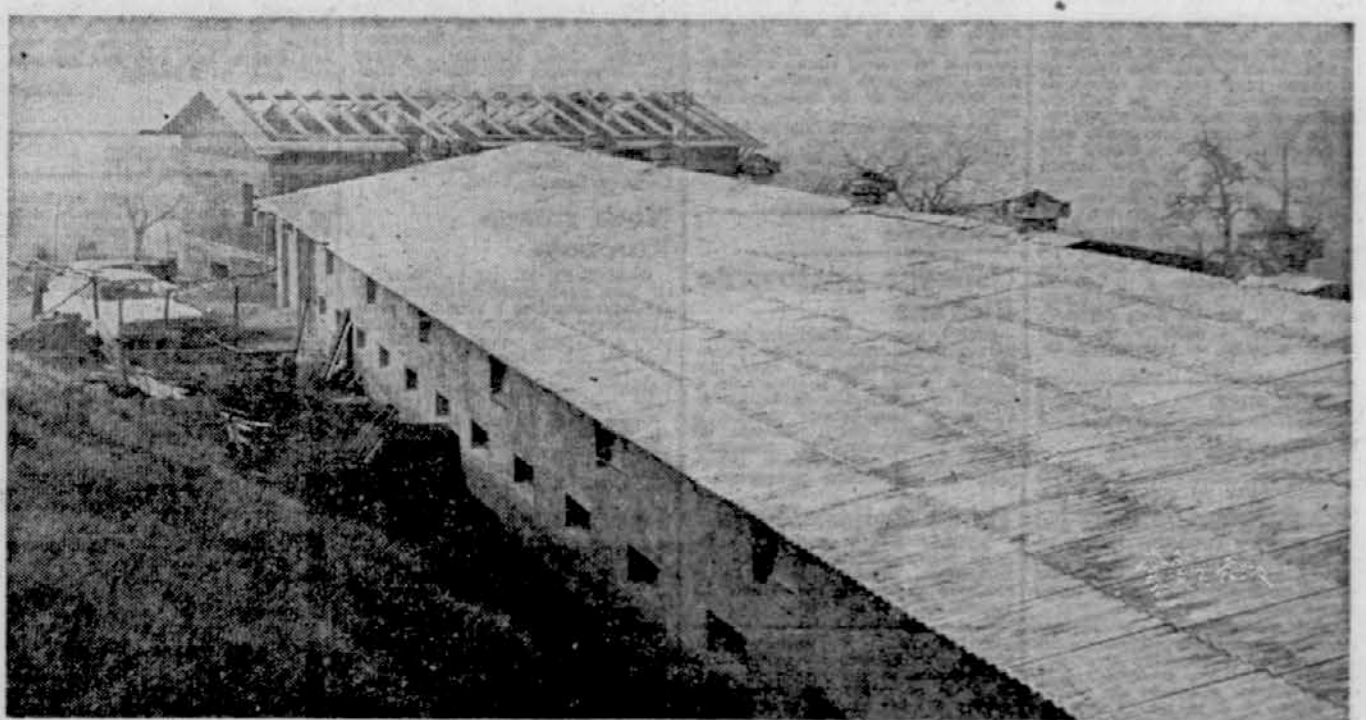
Kako naj kmet obdrži sina doma, če ne bo imel sodobne kmetije z vsemi stroji, avta, televizije, lepo urejene in opremljene hiše...? Kako in kje bo dobil ženo? Vemo pa, da si kmetije brez ženske pomoči ne moremo zamisliti. To so vprašanja, ki zahtevajo trezen premislek. No, in moj predlog? Predlagam, da bi družba ali pa kmetijske organizacije dale kmetu toliko

denarja, da bi si zgradil hlev ali pa kakšen drug temeljni objekt, ki mu služi kot osnovno sredstvo, do kraja, brez dodatnih lastnih sredstev. Tako zgrajen objekt bi bi družbena last. Kmet bi ga takoj uporabljal, kot rečimo delavec uporablja tovarno za svoje osebno delo. Seveda bi lahko kmet ta objekt kasneje odkupil, ko bi se ekonomsko okrepil. Seveda pa to ne bi bilo nujno. Precej takih objektov imamo že zgrajenih, vendar so na žalost prazni. Zakaj jih ne bi dali v uporabo kmetom? Kmet, še posebej pa mlajši, bi imel tako za kmetovanje precej več veselja in volje, saj bi lahko soproredno s povečanjem proizvodnosti izboljševal tudi svoj osebni standard.

Letni dohodek

50.000 vreden piščanec-pogodbeno sodelovanje s Perutinarskim kombinatom s 10.000 litrov vina 5.000 kg breskev 2 pitanca

Zemlja	Živina	Stroji	Domači
6 ha zemlje, od tega 1,50 ha gozda 4,50 ha obdelovalne zemlje, od tega 1,90 ha vinograda 2 ha travnikov 0,50 ha breskev 0,20 ha njiv	9 kravič 4 prašiči 5 piščakov 50.000 brojlerjev, vzrejenih v kooperaciji	traktor Ferguson s priključki pihalski kosilnica BCS avto	Lisjak Milan, gospodar dela kmetije, 49 let
zemlja v najemu			
3,70 ha zemlje, od tega 0,70 ha vinograda 2 ha travnikov 1 ha njiv, od tega 0,80 ha koruze 0,20 ha drugih poljščin			

RASTETA HLEV IN HISA

denarja, da bi si zgradil hlev ali pa kakšen drug temeljni objekt, ki mu služi kot osnovno sredstvo, do kraja, brez dodatnih lastnih sredstev. Tako zgrajen objekt bi bi družbena last. Kmet bi ga takoj uporabljal, kot rečimo delavec uporablja tovarno za svoje osebno delo. Seveda bi lahko kmet ta objekt kasneje odkupil, ko bi se ekonomsko okrepil. Seveda pa to ne bi bilo nujno. Precej takih objektov imamo že zgrajenih, vendar so na žalost prazni. Zakaj jih ne bi dali v uporabo kmetom? Kmet, še posebej pa mlajši, bi imel tako za kmetovanje precej več veselja in volje, saj bi lahko soproredno s povečanjem proizvodnosti izboljševal tudi svoj osebni standard.

odigrala pomembno vlogo tudi kmečka mentaliteta, ki težje sledi hitrejšemu tempu življenja in uvajanju sodobnih pripomočkov v kmetijsko proizvodnjo?

Koristno s prijetnim

»Jasno je, da vse vprašanje ni moč nikoli rešiti. Če rešiti enega, pa zaradi njega nastane drugo itd. Je pa tudi res, da je treba prečeti vprašanja relevantni splošni potrebi. Težko pa je nekoga prebrati, če se zanj niti brigati dvajset let. Je pa seveda res, da si je kmet večkrat sam kriv za siromastvo. Kmet je danes vseh zaprt. Vidi le sebe, kar mu največkrat le škodi. Zaradi zapostavljanja in zanemarjanja kmečkega poklica je kmet postal za drugimi, pa najsi bo to na ekonomskem ali pa na družbenem področju. To se nam bo še vsem skupaj bradko mnsčevalo. Kakšen bi moral biti kmet, da bi bolje gospodaril? Predvsem bi moral imeti enake življenjske pogoje, kot jih imajo delavci. Kmet se mora tudi znajti, saj ima za to precej več možnosti kot delavec. Tudi privlačiti si bo moral znati, sicer

bo težko dohitel druge. Kmet, ki ima posebne pogoje dela, lahko združuje koristno s prijetnim. Jaz n. pr. peljem z avtom breskve v nek obmorski kraj. Zakaj si ne bi privoščil še kako uro kopanja in podobno. Lahko vzamem s sabo celo družino, saj nekaj ur tudi delo počaka. Ali pa drug primer. Na vsak način bom n. pr. moral pogledati neko dobro molinico na Gorenjskem, ker moram v hlevu zamenjati slabo moznico, ki mi je nekaj let kvari povprečno namoženega mleka. Kaj bom storil? Za ogled krave bom došel nedeljo, da bom zraven vzel še koga od domačih in pa sosed, ki je sicer zaposlen, vendar se prav tako zanima za nakup krave.

Vidite tako nekako si kmet lahko privoščiti tudi kak lep popoldan, da se sprosti, da si širi obzorje, da spozna druge ljudi in njihovo življenje. Le tako si lahko tudi sam izboljšuje svoje težkoško življenje.

Namesto tradicije — knjiga

Morda še tole. Kmet dela poleti tudi po 18 ur na dan.

Toda pozimi, ko ni dela, se ni treba držati tradicije zgodnjega vstajanja. Zakaj si ne bi privoščil dve uri več spanca? Ker pozimi tudi čas dan ni dosti dela, ni treba zvečer že s kurami vred spat. Lahko si ogleda kako oddajo na televiziji, prebere kako knjigo ali pa gre v kino, gledališče, k prijateljem itd. Mislim, da si kmet ne bi smel delati življenja še težje, kot je.

Kmet se mora udeleževati tudi v družbenih organizacijah, na kulturnem in na športnem področju itd. Morda bo kdo rekel, kje pa ima kmet čas za vse to. Ampak to je nujnost, če hočemo, da bomo kmeta čimprej vključili v našo samopravno družbeno skupnost. V vsaki družbi se lahko uveljavi le razgledan, družaben in značajan državljan. Tak pa mora biti tudi kmet, da bo lahko šel v korak s časom in razvojem. Čimveč bomo imeli takih kmetov, več jih bo v političnih organih, občinskih skupščinah, republiški skupščini in drugih družbenopolitičnih organizacijah. Takrat pa si bomo lahko tudi sami krojili kmetijsko politiko.

RAJKO OEPK

MILAN LISJAK

Občasna spodbuda za srce

Francoski aparat bi začel delovati, če bi srčna mišica popuščala

PARIZ — Francoski znanstveniki snujajo povsem nov aparat za spodbujanje srčnega utripa. Novost je v tem, da bo aparat napajala telesna energija, zato bo naprava, ki jo nameravajo junija pokazati javnosti, zanesljivejša, trpečnejša in tudi cenejša od dosedanjih spodbujalcev človeškega srca. Aparat bo začel delovati, če bo popuščala aktivnost srčne mišice.

Glasba za putke

NEW YORK — Krajna radijska postaja v Dunnu (Severna Karolina) ima vsak večer na sporedno oddajo: glasbo za kokoši. Ta glasba odmeva iz zvočnikov po kmetijskih. Putke baje potem raje nesejo jajca.

Vse na sekunde

TOKIO — Iz japonske statistike: lani je bila povprečno vsakih 29 sekund sklenjena po ena zakonska zveza, razveze pa so se porazdelile na vsakih pet minut in devet sekund.

Siloviti izbruhi na Soncu

Slike oblakov plazme, ki so segli šest milijonov kilometrov daleč

WASHINGTON — Ameriški satelit «OSO-7», katerega instrumenti so z zemeljskega tla naravnani proti Soncu, so registrirali na sončnem površju veliko eksplozijo, enako katastrofi, ki bi jo na milijon povzročilo 100 milijonov 20-megatonskih vodikovih bomb. Eksplozijo so zaznamovali 13. decembra lani, tisk so obvestili o njej mesec dni kasneje.

Oblaki plazme, ki jih je dvignila eksplozija, so bili do 40-krat večji kot Zemlja; segali so šest milijonov kilometrov daleč v vesolje. Če bi bila eksplozija na tisti strani Sonca, ki je obrnjena k Zemlji, bi prišlo do večjih motenj v radijskih zvezah. Znanstveniki trdijo, da takšne eksplozije na sončnem površju niso redke, vendar se je zdaj prvič zgodilo, da je pojav opazila televizijska kamera.

Lov na goljufa

REGENSBURG — Tudi Interpol išče sled za regensburškim trgovcem Gottfriedom Artmannom, ki je osumljen, da je poslovne ljudi in banke oškodoval za deset milijonov mark.

LETALO TREŠČILO, PILOT MRTEV — Britansko vojaško letalo »Harrier« je pri Erkelenu v Nemčiji padlo na kaščo, ki so jo v hipu objeli plameni. Pilot se je katapultiral, a ga je s sedežem vrglo v vogal bližnje hiše. Posnetek kaže letalske razbitine. Vzrok nesreče še ni znan. Telefot: UPI

Bolniki v starih stavbah

Več italijanskih bolnišnic je na seznamu zgodovinskih spomenikov

RIM — Trideset bolnišnic v raznih italijanskih mestih skuša po modernih medicinskih načelih pomagati svojim pacientom v stavbah, ki so tako stare, da so mnoge tudi uradno na seznamih nacionalnih spomenikov.

Rimski kirurg Giacomo Tascia je sestavil spisek stavb, neprimernih s stališča sodobne medicine, saj so stare več sto let, najstarejša (bolnišnica »Santo Spirito« v Rimu) je celo iz začetka 13. stoletja. V zelo starih stavbah so bolnišnice v Genovi, Napoliju, Palermu, Benetkah, Parmi in drugod.

Pes kot zdravilo

KÖLN — Devetletni Heino nikakor ni mogel najti pravega stika z ljudmi. Profesor Hiller s kölnske univerzitetne klinike mu je zapisal nenavadno zdravilo: pes. Stariši so kupili ljubko španjelko, ki je pripomogla, da je deček nekoliko našel pot tudi do ljudi.

RAZSTAVLJAVCI SEJMA moda '72 NAGRAJUJEJO OBISKOVALCE PREKO 100 NAGRAD

bo izžrebanih na kupone rednih vstopnic

Darila so prispevali: ANGORA — Ljubljana, GALANT — Ljubljana, INDUPLATI — Jarše, KONUS — Slovenske Konjice, MODNA HISA — Ljubljana, MURA — Murska Sobota, NOVOTEKS — Novo mesto, Ilovarna nogavice POLZELA, RASICA — Ljubljana, TONOSA — Ljubljana, TEKSTILINDUS — Kranj, TOKO — Domžale in UNIVERSE — Domžale.

Žrebanje v dvorani B-1 od 16. do 21. januarja, vsak dan ob 10. uri, 22. januarja ob 18. uri

Številke izžrebanih vstopnic bodo objavljene v DELU 25. januarja t.l.

Muzej v spomin na opere

Skladateljevo stanovanje so prenovili po ohranjenih podatkih

LENINGRAD — Petrogradsko stanovanje Nikolaja Rimskega Korsakova (1844-1906), kjer je skladatelj preživel zadnja leta, so preuredili v spominski muzej. Obnovili so ga na podlagi razpoložljivih podatkov iz arhivov, posebno pozornost pa so posvetili salonu, v katerem so se zbirali člani »skupine močnega, in delovnem kabinetu, kjer je skladatelj napisal dvajset oper. Spominski muzej, ki ga je odprla skladateljeva vnukinja, je pod pokroviteljstvom leningradškega gledališkega muzeja, ki hrani dragocenosti ruske operne umetnosti.

Solzivec za pijanca

BUDIMPEŠTA — Mož, ki se je močno napel, je začel besneti, upravnik restavracije in natakar sta ga zapirala v vinsko shrambo. Tam je pijanec razbil steklenice z alkoholnimi pičami. Budimpeštanska policijska patrulja je morala uporabiti solzivec, da ga je uroktila. V shrambi je ostalo le pet celih steklenic.

Glavni agent v mreži

Ali je na smrt obsojeni gestapovec poglavar tihotapske družine?

NEW YORK — Bivši gestapovski agent Auguste Riccord, ki je bil v Franciji leta 1950 obsojen na smrt, je po pisanju nekega newyorškega lista vodja mednarodne mamilske mreže, ki je v petih letih pretihotala v ZDA za 2,5 milijarde dolarjev heroina. Zunanje ministrstvo ZDA je prosilo paragujsko vlado za izročitev zdaj 61-letnega Augusta J. Riccorda, ki je bil lani marca v New Yorku obtožen tihotapstva z mamili. Riccord zdaj prestaja zaporno kazen v paragujskem mestu Assuncion. »New York Times« piše, da je vojaško sodišče v Parizu julija 1950 obsodilo leta 1911 v Marsellu rojenega Riccorda v odsotnosti na smrt zaradi sodelovanja z nacistično tajno policijo.

Etna raste

CATANIA — Etna je bolj ali manj aktivna že petnajst let. Leta 1956 je segal ognjeniški stožec s višine 3263 metrov, v oseminajstih letih (do 1964) se je zvišal na 3340 metrov. Ko bo popustila sedanja aktivnost, bodo vulkanologi ugotovili, ali se ni gor nadalje zvišala.

Našli so krivce in plen

V zaporu so štirje osumljeni ropi v newyorškem hotelu »Pierre«

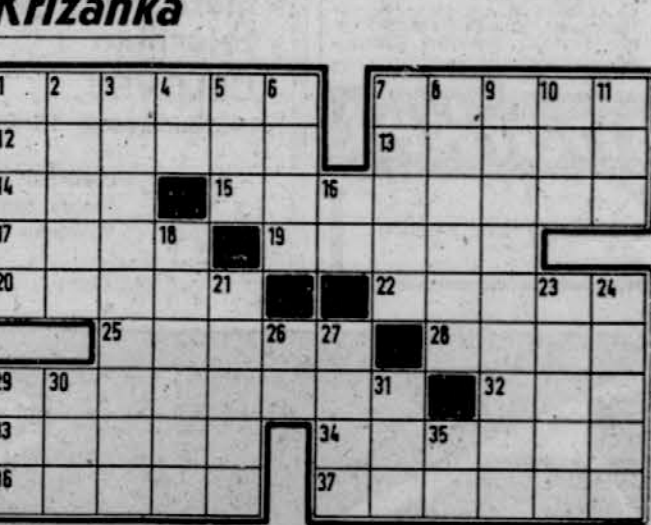
NEW YORK — V Detroitu so našli diamante, smaragde in rubine v skupni vrednosti 600.000 dolarjev. Gre za del plena, ki ga so roparji odnesli iz newyorškega hotela »Pierre«. Štirje osumljeni so že v preiskovalnem zaporu.

Mrliča na tleh v banki

Pet roparjev je v veži bančne podružnice ubilo dva človeka

TEHERAN — Ravnatelj bančne podružnice in vojak, ki je bil trenutno v njegovi družbi, sta umrli kot žrtvi roparskega napada na banko »Mellie« v Teheranu. Pet oboroženih roparjev se je prišlo v avtom. Potem ko so oddali nekaj strelskih strelov, sta dva izmed njih ravnalca broštevke in ravnatelja in vojaka, ki sta potem umrli med prevozom v bolnišnico. Roparji so odnesli (v našem denarju) okoli 12.000 dinarjev.

Križanka

VODORAVNO: 1. ime dveh največjih muslimanskih praznikov, 2. reka v Slavoniji, 3. pritoči Lomje, 4. glas, naznanilo, 5. ime francoskega filmskega igralca Delona, 14. zaničljivo ime iz Italije, 15. železnični prečni nosilec za oporo v konstrukciji, 17. vrsta dragocene kane v lepih, prelivajočih se barvah, 19. reka v grški podzemni jupi, 20. gora na Vipavskem z visokim TV stolpom, 22. delujoči vulkan na japonskem otoku Honšu, 23. beograjski športni časopis, 28. Oher, 29. spartanski vodovodja, 32. ime italijanske filmske igralke Mirand, 33. edinka 34. stopnja tiskarskih črk, 36. področje vladanja kana, 37. glavno mesto ameriške države New York ob reki Hudson.

NAVPIČNO: 1. zrakoplov, vstoje leto napoleonsko s plinom, lažim od zraka, 2. pristanišče in klimatsko zdravilišče ob Črnem morju na podnožju Kavkaza, 3. švedski pesnik, pisec anakreontskih in ljubzenskih pesni (Lars, 1638-1674), 4. kemski znak za radon, 5. nemški meščanski filozof (George), 6. redkast planet, 7. mesto v severni Italiji ob izlivu reke Ticino v Pad, 8. ime arabskega pesnika Santica, 9. ruska pisateljica, poler Ana Pavlove glavna urednica klasičnega baletnega stila v ruski baletni umetnosti (Tamar), 10. kratica za »Radioindustrijo Zvezbe«, 12. levske ime, 16. arabski žrebec, 18. orodje za odmetavanje, 21. hirska pesniška oblika iz starih kit, 23. angleški filmski igralka (James), 24. madžarski pesnik, avtor »Nevesta« (Toldi), 25. 26. edinka slovenskega slikarja in grafika, 27. ureduet, vsobina predavanja ali razprave, 29. zdravilo, 30. ime nemške pesnice Seidel, odžagan kos debla, 35. avtomobilska oznaka Velike Britanije.

RESITVE PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. plon, 5. Uralak, 11. Monre, 12. vozilo, 13. Warwick, 15. Vidor, 16. (Ivan) Tjavar, 17. Akkad, 18. Lido, 20. Nen, 22. sadra, 24. TNT, 25. drup, 27. Reka, 29. ja, 30. trup, 32. latman, 34. Ojelli, 36. letak, 37. raketa, 38. Oran.

JOHN BALL VROČA NOČ

28. nadaljevanje

Odgovor je Sam zmedel, saj ni vedel, ali gre za poroko. Vendar ni rekel drugega kot: »Dobro, pojdim naprej.«

Bil je še zmerom jezen, ko je zapeljal čez železniški prelaz v rovno črtno četrto. Potem se je nagladi nad volan, saj je kot po navadi pazil, da ne bi povzročil kakšnega pisa. Tako je Sam počasi pripeljal do ulice, v kateri je bila hiša Purdyjevih.

V tistem trenutku je Sam pomislil na Delores. Kaj če je spet vstala in če je spet gola v kuhinji? Dvakrat se je to že zgodilo in če bi se še tokrat, potem bi moral dovoliti črnca, da gleda gola in belo žensko...

Nekaj pred hišo Purdyjevih je Sam zavil na desno in se tako nekoliko oddaljil od ceste, po kateri bi moral peljati. Pregled je rabel obokate krivice, ki se ga je polotili. Misli si je, da Tibbs ne bo opazil, da je zapeljal drugam.

Cez nekaj časa je zavil na levo in po časi peljal proti cesti, ob kateri je stanovala Delores.

Spet je zavil in potem počasi peljal proti avtomobilski cesti. Na križišču se je ustavil kot zmerom, potem pa zapeljal proti restavraciji. Spraveval se je, kaj naj stori s Tibbsom, ko se bo ustavil. Črnec niso pustili v lokal. Ko se je ustavil, se zmerom ni našel odgovora.

»Se zmerom vse po urniku?« je vprašal Tibbs.

Sam je prikal. »Po navadi se tukaj ustavim za četrt ure, da kaj pojema.«

»Se preden je kaj dodal, ga je Tibbs rekel zadrege. »Kar pojdite, pa nikar ne hitite. Tu vas počakam.«

V restavraciji je Sam nekaj časa pekla vest, ker je naredil tisti ovinek. Vendar drugače ni mogel. Zato pa mu je bilo bolj zoprno, da ga kusa čaka človek — pa čeprav črnec — medtem ko sam je in piše.

Sam je rekel Ralphu: »Naredi mi sendvič z gnatjo. Daj mi tudi kos torte in zavoj mleka. Za seboj.«

»Pa ja ne za tistega črnega policaja?« je vprašal Ralph. »Če je zanj, nam je vsega zmanjkalo.«

Sam je vstal. »Kadar ti kaj ukažem, tako tudi stori!« je zaklical. »Naj te ne briga, kaj bom počel s tistim, kar sem naročil.«

Ralphu se je povetil greben, vendar pa se ni vdal. »Zgani to ne bo več,« je zamomijal. »Saj si se.«

Ralph se je zagnil, pa hitro. Ko je Sam položil dolar na pult, ga je natakar prijel, kot da bi bil kužen, potem pa mu vrnil drobiž. Ko je Sam zapir vrata za seboj, je Ralph začel jezno momijati.

»Integracionisti!« Sklenil je človeštva šefa, ki je bil občinski svetnik. Prepričan je bil, da Sam ne bo več vpil nanj.

Sedil sta h kuhinjski mizi. »Miss Lin, ali bi lahko za nekaj ur popazili na mojo Cindy?« Po navadi prosim za to miss Bailey, toda prav danes je morala zdoma nadomestiti mora bolno govornico v nekem ženskem klubu. In Myra Roberts tudi ne ulegne, spravlja namreč svoja otroka na letališče. Saj veste, počitnice so. Ne vem, kam bi se še lahko obrnila.

Spet je pomolala. »Danes dopoldne imam zelo važen sestanek, veste. In tja Cindy ne morem vzeti s seboj.«

Kava je zadisala po kuhinji. Lotus je zardela. »Zelo rada bi vam pomagala. Tudi časa imam dovolj. To že. Ampak, vidite, otrok nisem vajena, ne znam ravnati z njimi. Sploh ne vem, kaj bi lahko počela z njimi.«

»Oh, to je pa res zelo preprosto. Otroci nočejo nič drugega kot ljubete. Teža sem se naučila že kot dekletce. Odrasla sem v sirotišnici. Tam se marsičesa naučim.« Prilijeno se je nasmehnila. »Ste bili edinka?«

Lotus je pokimala. »Ja. Kako pa veste? Se mi vidi?« Vrgla je črno grivo nazaj in krepko sklonila iz skodelice. »Vidite, to je bilo tako. Tam, kjer sem odrasla, so bili otroci precej surovi in precej podvirani. Revni in umazani. Prav gotovo bi naredila vse narobe. In tega se bojim.«

»Ampak saj vi niste ne surovi ne revni in ne umazani. Vi ste prelepi in Cindy ste všeč. Resno!« Saj sploh ne veste, kako usodno je vnaš smeh vplival name in kako vse drugače gledam na svet, odkar ste prišli. Tako veseli ste, da je to enostavno preudovilo!«

Molčala sta. Lotus je položila dlani na mizo in nagibno obsejala. Imela je občutek, da hoče nekaj zlestiti z nje. Najlaži bi zajokala. Utrujena se je v ustnic. Oči so se ji lesketale.

»Res?« Mislite, da bi me Cindy lahko imela rada?« Sirovo, sončno se je zasmejala. Nato je hvalno pokimala. »Prav. Kar priporavite jo. Medtem se bom hitro oblekla.« Naglo je vstala in dodala: »Saj veste, kje so vrata. Takoj bom pri vas.«

Skočila je v spalnico. Srce ji je divje razbililo. Pred ogledalom se je osumilo ustavila in se pozorno pogledala. Nih

Toda Sam se tega ni prav nič bal. Celotno mirno vest je imel. Ko je dal zavojček Tibbsu, je bil pomosen nase. Pogledal je motor in odleglo mu je, ko je pogledal na uro in ugotovil, da ni ne prepočasen ne prehitel. Peljal je po avtomobilski cesti do kraja, kjer je bil našel Mantolija. Ustavil je in prigljal rdečo luč.

»Je vse v redu?« je vprašal Tibbs. »Vse. Vozil sem tako, da nisem niti za minuto prezgoden ne prepozno.«

»Prav lepa hvala. Zelo ste mi pomagali. Bolj, kot si morda mislite. Hvala tudi za to, ker ste mi prinesli nekaj za podzob.« Tibbs je ugriznil v sendvič, molče žvečil, potem pa skril polžnik mleka. »Zdaj pa bi vas rad še nekaj vprašal: zakaj ste prejle zavili s prave poti?«

Ko so Billu Gillespiju sporočili, da je imenovan za načelnika policije v Wellisu, je novico proslavil tako, da si je kupil nekaj knjig o organizaciji javnega reda in miru ter o znanstvenem preiskovalnem delu. Prve tedne v Wellisu so ga tiste knjige navdajale z neokakšnim občutkom pomembnosti, čeprav jih ni utegnil prebrati.

Toda po sestanku pri županu je Gillespie sklenil, da se nemudoma loti branja. Po imenitni večerji se je doma udeležil na naslanjač, prigljal namizno svetilko ter od pri Snyderjeve »Preiskave umorov. Že po prvih straneh je spoznal, kako veliko je stvari, ki se mu o njih niti ne sanja, pa tudi, koliko bi bil moral storiti — pa tega ni storil samo zaradi neznanja. Tako na primer je bilo s truplom: namesto da bi si ga skrbno ogledal ali pa to naročil komu drugemu, se je zadovoljil s tem, da je opravil le bežen pregled, potem pa je odšel. Povrh vsega je to napako storil pred pričami. Na njegovo srečo je šlo za neizkušene priče, za ljudi, ki brkone niso opazili njegove malomarnosti.

Potem pa se je Gillespie spomnil, da je bil takrat zraven tudi Virgil Tibbs. Po tistem, ko je črnc dobil Gillespijev ukaz, je trpujo tako pregledal, da bi tistemu lahko rekel temeljita preiskava.

Gillespie je odložil knjigo ter si prekril žale roke na tliniku. V trenutku odkritosti, kakršni so bili pri njem zelo redki trenutki, si je moral priznati, da ima temnopolti preiskovalec precej prednosti pred njim. Potem ga je obšla vesela misel: kadar le hoče, lahko zahteva od Tibbsa popolno poročilo o preiskavi. Edina neprijetna plat takšne zahteve bi bila, da bi Gillespie takoj priznal, da se črnc spozna na svoje delo.

Gillespie je pretehtal obe strani, nato pa sklenil, da takšna cena ne bi bila previsoka. Da, še najbolje bi bilo, če bi zahteval od črnca, naj mu da poročilo. Sklenil je, da bo to zahteval že naslednje jutro.

Ko se je napolnel ulegel v posteljo, je bil zadovoljen, da je tako koristno porabil večer, in zaspal je kot klada. Dobre volje je bil tudi, ko se je jutraj zbudil. Ko se je brl in ko je zajtrkoval, je mislil le na tisto, kar je moral opraviti.

Ko je Gillespie prišel v svojo spalnico, je tam dobil Erica Kaufmanna. Prijazno ga je sprejel, ga prosil, naj se udele, potem pa vprašal: »Kaj lahko storim za vas?«

»Rad bi dobil orožni list za revolver,« je odgovoril Kaufmann in tako takoj prešel k stvari.

»Za revolver? Zakaj pa? Kaj po navadi hodite okoli s polnimi žepi denarja?« je zanimalo Gillespieja.

FROMA SAND Hčere hrepenenja

48. nadaljevanje

Kaj lahko storim za vas? — to je bila prva lekcija Anne Lopez. »S stranikami se vedi zmeraj kot dama, Lotus, tako se ravna z moškimi. To jim gode. In potem ti bodo že povedali, kaj bi radi. Tako jih še vnaprej zadovoljiš. In si ohraniš stranke. Netanko tako kot dobra prodajalka. Tudi dobra prodajalka se pozanima: Kaj lahko storim za vas? To do dobre angleške manire.«

Sedli sta h kuhinjski mizi. »Miss Lin, ali bi lahko za nekaj ur popazili na mojo Cindy?« Po navadi prosim za to miss Bailey, toda prav danes je morala zdoma nadomestiti mora bolno govornico v nekem ženskem klubu. In Myra Roberts tudi ne ulegne, spravlja namreč svoja otroka na letališče. Saj veste, počitnice so. Ne vem, kam bi se še lahko obrnila.

Spet je pomolala. »Danes dopoldne imam zelo važen sestanek, veste. In tja Cindy ne morem vzeti s seboj.«

Kava je zadisala po kuhinji. Lotus je zardela. »Zelo rada bi vam pomagala. Tudi časa imam dovolj. To že. Ampak, vidite, otrok nisem vajena, ne znam ravnati z njimi. Sploh ne vem, kaj bi lahko počela z njimi.«

»Oh, to je pa res zelo preprosto. Otroci nočejo nič drugega kot ljubete. Teža sem se naučila že kot dekletce. Odrasla sem v sirotišnici. Tam se marsičesa naučim.« Prilijeno se je nasmehnila. »Ste bili edinka?«

Lotus je pokimala. »Ja. Kako pa veste? Se mi vidi?« Vrgla je črno grivo nazaj in krepko sklonila iz skodelice. »Vidite, to je bilo tako. Tam, kjer sem odrasla, so bili otroci precej surovi in precej podvirani. Revni in umazani. Prav gotovo bi naredila vse narobe. In tega se bojim.«

»Ampak saj vi niste ne surovi ne revni in ne umazani. Vi ste prelepi in Cindy ste všeč. Resno!« Saj sploh ne veste, kako usodno je vnaš smeh vplival name in kako vse drugače gledam na svet, odkar ste prišli. Tako veseli ste, da je to enostavno preudovilo!«

Molčala sta. Lotus je položila dlani na mizo in nagibno obsejala. Imela je občutek, da hoče nekaj zlestiti z nje. Najlaži bi zajokala. Utrujena se je v ustnic. Oči so se ji lesketale.

»Res?« Mislite, da bi me Cindy lahko imela rada?« Sirovo, sončno se je zasmejala. Nato je hvalno pokimala. »Prav. Kar priporavite jo. Medtem se bom hitro oblekla.« Naglo je vstala in dodala: »Saj veste, kje so vrata. Takoj bom pri vas.«

Skočila je v spalnico. Srce ji je divje razbililo. Pred ogledalom se je osumilo ustavila in se pozorno pogledala. Nih

še od njih ne more videti, kaj je v resnici: Lotus Lin, dekle, ki ne more verjeti v sebe svoje preteklosti. Svet je izginil, slabost je bila vse hušja. Moj bog, česa ljudje vsega ne vidijo. Jaz, Lotus Lin, sem vendar noseča! Dobila bom otroka! Slabost se je poglobila. Šla je pod prho, odprla mrzlo vodo. No, Anna Lopez, kaj praviš pa zdaj? Danes bom čuvala otroka, zvečer bom večerjala pri sosedih, ni slabo za začetek! Kdo bi si bil mislil, kam bo prišla tvoja Lotus, dekle iz bordela. Ne, ni slabo, Lotus. Ženska med ženskami si, saj toliko se pa tudi ne razlikuje od njih. Netanko tako, kot je bila tvoja mama, kaj? Noseča, ljubica, in očka jo je popihal.

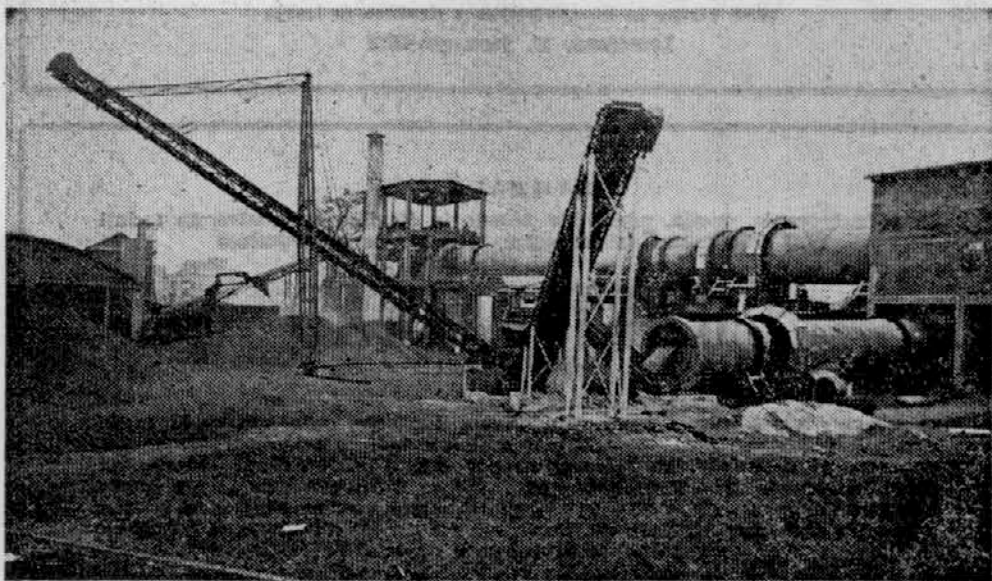
Naslonila se je na mokre ploščice in planila v jok.

Povsod po tleh so ležale igrače. Sonce je šliho skozi zaveso in padalo na Cindyin obrazek. Lotus je smehljaje se sedela ob njej, s prekrižanimi nogami in rokami. Lase si je bila splela v konjski rep, oblekla dolge hlače in ohlapno bluzo brez rokavov. Ko je bila sedla k otroku na preprogo, je Lotus stopila v neki drug svet, tako majhen in tako nenavaden, nežen in sladek, da se ji je zazdelo, kot da se ji uresničujejo njene sanje. Da, ali ni bila tukaj sama svetloba? Takoj sta se spoprijateljili, našli skupen jezik. Uganjali sta norčije, si izmislili nove igre, se spakovali, pospravili igrače samo zato, da sta jih lahko spet razpakovali, in začeli spet vse znova. Šele ko je Cindy šla počivati, je v spalnici pokazala na posteljo in rekla: »Oče je odšel, stran, ne bo ga več, je jezen na naša.« Ta krat je čar zbledel in Lotus je začutila, kako lo svet srabi prebivala žalost.

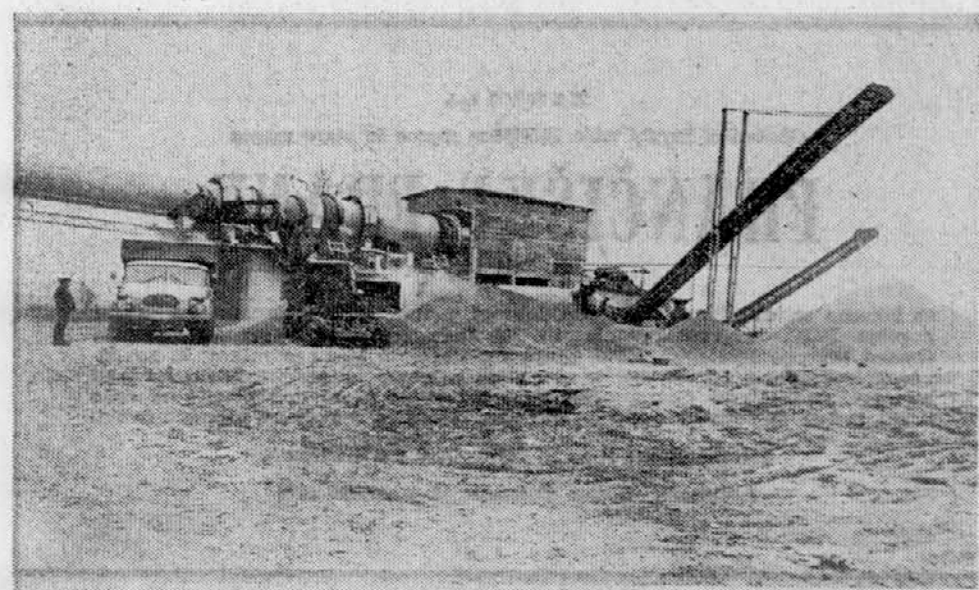
Položila je otroka v posteljo in obsejala pri njem, dokler ni zaspal. Obrazek je bil čudno solzast, zmeden celo v spanju. Najbrž so vsi oči jezni in vsi odhačali, je pomislila Lotus. Po prvih lekcijah je oboje in začela pospravljati igrače. No, prav. Zdaj je zdaj: pač mora biti tako. Alkohola ni, morda, ampak nocoj se ga bo napila! Če bo imela Janice Grace le dovolj žganja na zalogi, se ga Lotus nikakor ne bo branila. Ekst!

Janice pa ni imela samo dovolj žganja na zalogi, porušila se je celo, da je mizo leno okrasila s cvetjem in svečami. Velik pladenj z drobnimi predjedmi je obljubil dolg urok v večerjo. Janice je bila razburjena in prestrašena. Potrebovala bo več kot en dolg požirek, da si bo z njim vlla vzornu.

ZAČETEK PROIZVODNJE EKSPANDIRANE GLINE TUDI V SLOVENIJI - V OPEKARNI PRAGERSKO

Lahko bi dejali tovarna v tovarni — v prvem delu valja se material suši in predgreje — v drugem se vrši finalizacija polizdelka (ekspandiranje) — v hladilnem valju dobi dokončno obliko in lastnosti — nato teče servis materiala na tekoči transportni trak.

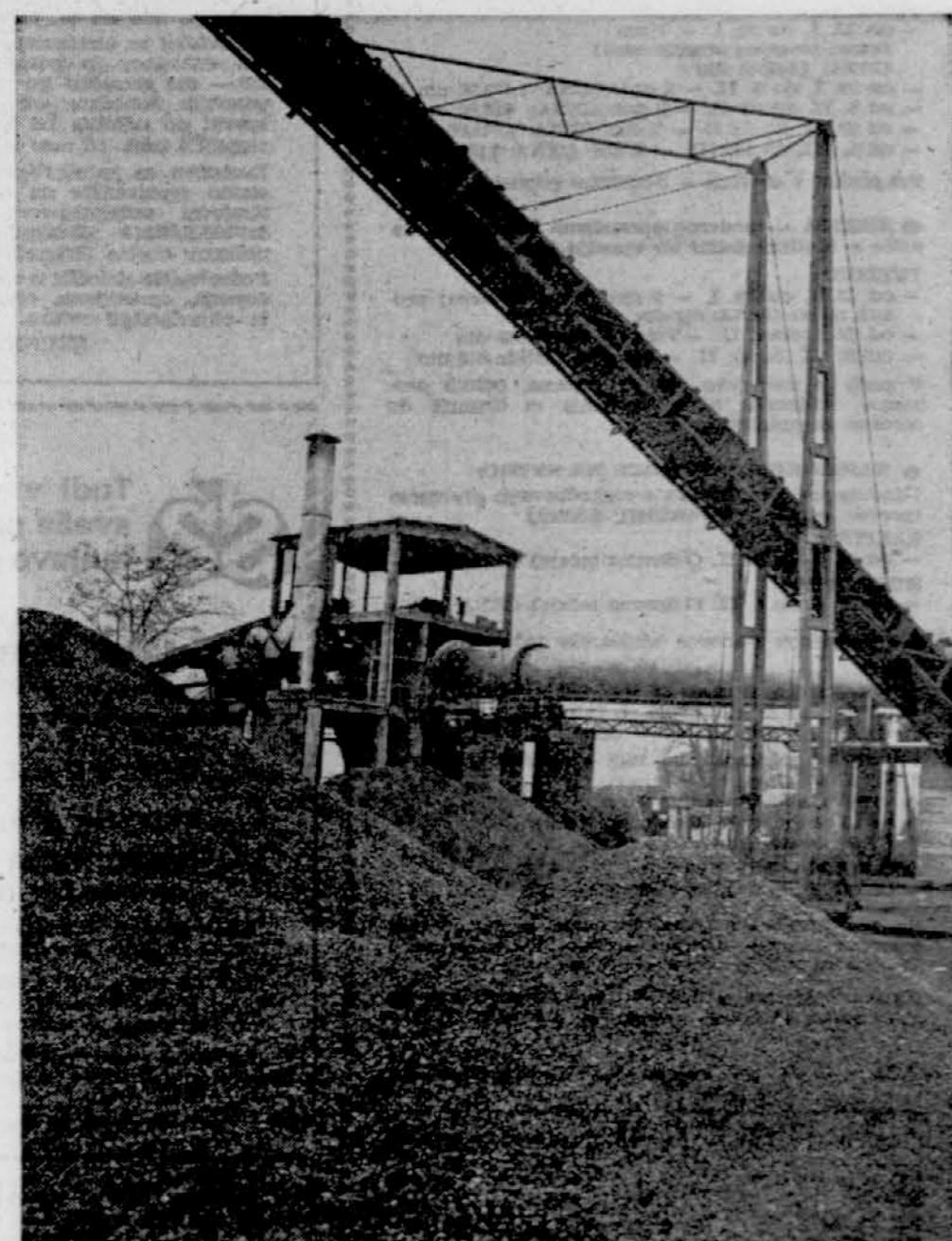

Separirane granulacije glinopora teko po tekočih trakovih na odprta odlagališča (po frakcijah granulata).

TE DNI SO V OPEKARNI PRAGERSKO V PRAGERSKEM, PRIČELI S PROIZVODNJO EKSPANDIRANE GLINE — GLINOPORA — KOT NAJVEČJI PROIZVAJALEC V JUGOSLAVIJI TOVRSTNEGA GRADBENEGA MATERIALA. LANI SMO OMENILI NAMEN UPORABE GLINOPORA V SPLOSNEM GRADENIŠTVU, LETOS PA V GROBEM OPIŠEMO NAČIN PROIZVODNJE EKSPANDIRANE GLINE ALI GLINOPORA.

Ekspandirana glina ali glinopor je izdelek, ki je izdelan iz istega materiala, kot klasična opeka — torej iz gline. Tehnološki proces priprave osnovnega materiala je enak kot pri proizvodnji običajnih opečnih izdelkov. Proizvodna masa se ne spremeni, pač pa oblika le-te. In sicer v stroju, kjer se začne oblikovanje gline. Pri klasični izdelavi opeke so oblike takšne, kot jih kupci dobijo v finalnem izdelku, (pravokotno), le da je vmes sušenje in žganje v pečeh. Za ekspandirano glino pa se predelujoča glina formira v takozvane »valjke«, daljših in krajših mer. (Mere so od 1 do 12 mm dolžine in 1 do 12 mm premera). Ti polizdelki gredo po tekočem traku v rotacijsko peč, kjer se zaradi vrtenja oziroma kotiranja oblikujejo v kroglice določene velikosti, kot je bila glina poslana iz predelave.

Rotacijska peč je domači izdelek, v obliki valja, sestavljenega iz dveh delov, ki imata vsak svoje samostojno število obratov, kakor jih narekuje delovni proces. V prvem delu se material suši in predgreje ter se tako ustvarijo pogoji za prehod v drugi del peči, kjer se vrši finalizacija oziroma ekspandiranje (raztezanje) polizdelka. Tako se zmanjša teža, volumen pa se poveča dva do trikratno. Zakaj? V prvem valju peči izhlapi voda, (temperatura je ca. 500 stopinj), v drugem valju peči pa se vrši nabrekovanje (ekspanzija) zaradi hitrega prehoda iz nizke v visoko temperaturo, ki je tukaj ca. 1200 stopinj. Tu zgorejo vse organske in kemijske sestavine — tvorijo se plini, ki zaradi širjenja silijo na površino in tako razpihnejo glineni oblikovanec v zaprto, porozno in vendar trdno kroglico. Hkrati se zaradi izredno visoke temperature zunanji plašč stali ter se v končnem prehodu v hladilni valj ohladi in otdri ter tvori tako čvrsti hrapavi oklep. Tehnologi imenujejo ta oklep »srajčka« izdelka, ki obenem zapre še površinske pore, a kljub temu ostane površina primerno hrapava za združevanje s cementi in ostalimi veznimi gradbenimi materiali. Od tu dalje preide gotov izdelek na tekoče trakove — na separacijo, in dalje v odprta odlagališča, po frakcijah granulata. Zanimivo je, da napram klasični opeki, glinoporu vlaga ne škoduje. Nasprotno, celo koristi mu za nadaljni proces uporabe v gradbeništvu. S tem izvrstnim, vsestransko uporabnim gradbenim materialom bo ustrezno vsem, ki stremijo za sodobno, trpežno, hitrejšo in cenejšo gradnjo.

Kupi »pridelane« ekspandirane gline — glinopora — ki bo prej ko slej zelen material vseh graditeljev — je že...

Razpisna komisija za razpis umetniškega osebja pri MESTNEM GLEDALIŠČU LJUBLJANSKEM

razpisuje naslednja prosta delovna mesta

- DRAMATURGA (reelekcija)
- REŽISERJA (reelekcija)

Kandidati za navedeni delovni mesti morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- 1) visoka strokovna izobrazba
- 2) izkušen umetniški talent
- 3) 5 let praktičnega dela

Razpisna komisija za razpis tehničnega in administrativnega osebja pri Mestnem gledališču ljubljanskem razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- VODJO operativnega sektorja
- ŠEFA tehničnega oddelka (za nedoločen čas — reelekcija)
- ŠEFA finančnega oddelka (za nedoločen čas — ni reelekcija)

Kandidati pod a) morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- 1) višja ali srednja šolska izobrazba
- 2) poznavanje problematike gledališke dejavnosti
- 3) 5 let prakse na istem ali podobnem delovnem mestu.

Kandidati pod b) morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- 1) višja ali srednja izobrazba,
- 2) 5 let prakse pri gledališču, filmu ali televiziji.

Kandidati pod c) morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- 1) najmanj srednja šola ekonomske smeri,
- 2) 5 let prakse v finančnem poslovanju.

Kandidati naj prijavijo s dokazili o izpolnjevanju pogojev poštoje v 15 dneh od dneva te objave na Mestno gledališče ljubljansko, Ljubljana, Gornji trg 13, pod oznako »razpis«.

LABOD

TOVARNA PERILA
NOVO MESTO

vabi k sodelovanju v razvojni oddelki naslednje strokovne sodelavce:

diplomiranega strojnega inženirja

diplomiranega tekstilnega inženirja — konfekcija

modnega kreatorja — oblikovalca

tekstilne tehnike — konfektionarje

za vodstvena delovna mesta v proizvodnji

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovnosti, pošljite do 25. 1. 1972 na naslov: »LABOD«, tovarna perila, 68000 Novo mesto.

»MELODIJA«

tovarna glasbil in učil MENGES

razpisuje naslednja prosta delovna mesta

1. računovodje podjetja
2. dveh mizarjev
3. več NK delavcev

za priučitev na delovnih mestih v proizvodnji glasbenih instrumentov

POGOJI:

- pod 1. visoka izobrazba s petletno prakso, ali višja oziroma srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z osemletno delovno prakso;
- pod 2. KV strojni mizar;
- pod 3. starost nad 18 let.

Pod 1. zagotovljeno družinsko stanovanje.

Razpis velja 15 dni od dneva objave. 275

TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME
METALNIH KONSTRUKCIJ IN LIVARNA

A T M O S MARIBOR — HOČE

objavlja prosta delovna mesta

PROJEKTANTA strojnih naprav
POGOJ: diplomirani strojni inženir.

4 STRUGARJEV
POGOJ: kvalificirani strugarji.

4 KLJUČAVNIČARJEV
POGOJ: kvalificirani ključavničarji.

3 OBRATNIH ELEKTRIČARJEV
POGOJ: kvalificirani obratni električarji.

Pismene vloge s dokazili o strokovnosti sprejema kadrovska služba podjetja, 10 dni po objavi. 265

INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA

obrat GALANTERIJA
v Ljubljani

sprejme na delo

3 KV galanterijske prešivalke

7 KV galanterijskih delavcev
ali priučenih galanterijskih delavcev s 5-letno prakso

snažilko

Prijave sprejema uprava obrata galanterije v Ljubljani, Titova 108, v 15 dneh po objavi. 272

TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA

Tobačna ulica 5
objavlja naslednji prosti delovni mesti:

1. administratorja
2. poenterja — knjigovodje OD

POGOJI:

1. 4-letna administrativna šola z 2 leti prakse oz.
2. letna administrativna šola s 4 leti prakse;
2. ekonomska srednja šola z nekaj leti prakse.

Prijave pošljite na naslov:

Tobačna tovarna Ljubljana, kadrovska-socialna služba, Tobačna ul. 5, najkasneje do 22. 1. 1972. 236

ZTS — Savski odred Ljubljana

razpisuje LICITACIJO

avtomobila kombi IMV 1000

ni vozen
ki bo dne 15. januarja 1972 ob 15. uri na Linhartovi 60, Ljubljana.

OSNOVNA ŠOLA FRANKOLOVO

razpisuje prosto delovno mesto

tajnika in računovodje

POGOJI: ekonomska srednja šola in 10 let prakse. Stanovanja ni.

Plača po pravilniku OD. Prijave pošljite do 25. 1. 1972 ravnatelstvu osnovne šole Frankolovo. 236

V planinskem domu nudimo takoj stalno zaposlitev

samostojni kuharici, NK delavkam in delavcu

za razna pomožna dela
Zaželena starost nad 25 let. Ponudbe pošljite PLANSKEMU DRUŠTVU LJUBLJANA-MATICA — 61001 Ljubljana — p.p. 320. 945-1

PAPIRNICNA KOLIČEVO

sprejme v delovno razmerje takoj ali po dogovoru

2 ekonomska tehnika

za delo v računovodstvu

administrativnega tehnika

za delo v samoupravnih organih

5 priučenih delavcev

za delo v proizvodnji

Interesenti naj se pisмено prijavijo najpozneje do 20. januarja t.l. na naslov Papirnica Količevo, p. Domžale. 268

SGP VEGRAD — VELENJE

vabi

k sodelovanju strokovnjake in jim nudi ugodne pogoje osebnega standarda ter napredovanja v službi:

1. ŠEFA razvojnega oddelka
POGOJ: diplomirani gradbeni inženir s strokovnim izpitom in 5 let delovnih izkušenj, oziroma gradbeni tehnik z dolgoletno prakso v gradbenem podjetju;
2. ŠEFA interne kontrole
POGOJ: diplomirani gradbeni inženir in 5 let delovnih izkušenj, s strokovnim izpitom;
3. PRAVNIKA podjetja
POGOJ: diplomirani jurist z opravljenim pravosodnim izpitom.

Vse ponudbe pošljite na naslov: SGP Vegrad Velenje, odbor za kadrovske in splošne zadeve, najkasneje do 30. 1. 1972.

Informacije posredujemo v dopoldanskem času po telefonu 85-040. 300

Kadrovska komisija MONTAŽNEGA PODJETJA »SIMPLEX« — Idrija

razpisuje prosta delovna mesta za

1. vodjo splošne službe
2. vodjo kadrovske-socialne službe
3. tehnika priprave dela v obratu Izola
4. tehnika priprav. dela v obratu Postojna
5. tehnika priprav. dela v obratu Ljubljana
6. tehnika priprav. dela v obratu N. Gorica
7. tehnika priprave dela v obratu Idrija

POGOJI:
pod 1. višja upravna šola in najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih;
pod 2. srednja šolska izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj;
pod 3., 4., 5., 6. in 7. srednja tehniška šola strojne smeri.
K prijavi naj kandidati predložijo potrdilo o šolski izobrazbi ter kratek življenjepis.

Prijave pošljite v 15 dneh od dneva objave kadrovske komisiji Montažnega podjetja »SIMPLEX« Idrija. 291

ČGP »DELO« Podružnica NOVA GORICA

sprejme za raznašanje dnevnika DELO v jutranjih urah

DVA RAZNAŠALCA

enega za Solkan in enega za Sempeter

Delo je primerno za gospodinje, študente in upoko-jence. Ponudbe sprejema podružnica ČGP Delo, NOVA GORICA, Kidričeva 20.

»SLAVNIK«

KOPER

PROMETNO, TURISTIČNO
IN HOTELSKO PODJETJE

Razpisna komisija podjetja »SLAVNIK« — Koper

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Samostojne organizacije združenega dela »KEMOTEKS« — KOPER

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da imajo srednjo strokovno izobrazbo kemične oziroma tekstilne smeri;
2. da dokažejo svoje organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Za delovno mesto ne razpolagamo s stanovanjem.

Kandidati naj naslovijo vloge na Tajništvo — »Slavnik«, Koper, JLA 3 z oznako »razpis KEMOTEKS«. Rok prijave je 15 dni od objave razpisa. 253

Odbor za medsebojna razmerja pri podjetju Industrija in rudniki nekovin

KREMEN

NOVO MESTO

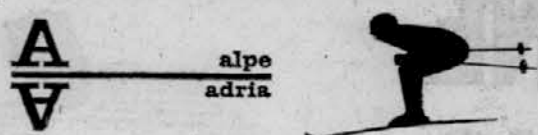
razpisuje delovno mesto

SEKRETARJA podjetja

Kandidat mora poleg splošnih, zadostiti še naslednjim pogojem:
visoka ali višja strokovna izobrazba pravne smeri, najmanj pet let prakse na podobnih delovnih mestih, poznavanje gospodarske in del. zakonodaje ter mora imeti organizacijske sposobnosti. Poskusno delo traja tri mesece.

Osební dohodek po internem pravilniku OD.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi na sedež podjetja: »KREMEN«, Novo mesto, C Komandanta Staneta 9. 289

SMUČAJTE Z ALPE-ADRIA ZASTOJNI

Turistična organizacija A-A bo v letu 1972 na vsa kora izletu ali potovanju izdala goste, ki je potoval zastonj in mu vrnila denar, ki ga je vplačal ob prijavi. Lahko se sreča nasmehne prav vami!

Smučarski izleti in tečaji:

● **KRIMML**: visokogorsko zimskošportno središče v avstrijskih Alpah na višini 1100–2200 m.

TERMINI:

- od 23. I. do 29. I. — 7 dni (samo še nekaj prostih mest) CENA: 1.045,00 din
- od 29. I. do 5. II. — 8 dni: CENA: 1.183,00 din
- od 5. II. do 10. II. — 6 dni: CENA: 918,00 din
- od 10. II. do 16. II. — 7 dni: CENA: 1.045,00 din
- od 5. III. do 11. III. — 7 dni: CENA: 1.045,00 din

Pri plačilu v devizah — 5-odstotni popust.

● **MEŽICA** — moderno opremljeno smučarsko središče v Mežiški dolini ob vznožju gore Pece.

TERMINI:

- od 23. I. do 29. I. — 7 dni (samo še nekaj prostih mest) CENA: 649 din
 - od 29. I. do 4. II. — 7 dni — CENA: 649 din
 - od 20. II. do 26. II. — 6 dni — CENA: 613 din
- V ceno je vključeno vse od prevoza, polnih penzionov, vaditelja, žičnice, kopanja in drsanja do otroške vzgojiteljice.

● **NAJCENEJŠE POČITNICE NA SNEGU**:

7-dnevni smučarski tečaji z vsakodnevnim prevozom (prevoz, enolončnica, vaditelj, žičnica).

RAKITA:

- od 20. I. do 2. II. (7-dnevna tečaja) CENA: 270.—
- od 22. I. do 4. II. (7-dnevna tečaja) CENA: 250.—

A-A organizira 7-dnevne smučarske tečaje in izlete še:

● **KRANJSKA GORA**:

- od 9. I. do 25. II. (tečaji po 7 dni) — CENA: od 789.— do 817.— din.

V šolskih počitnicah bo tudi vsakodnevni prevoz v Kranjsko goro.

● **OPATIJA** — Platak:

- od 23. I. do 4. II. (tečaji po 7 dni) — CENA: 748.— din.

● **ZATRNJAK PRI BLEDU**:

- od 30. I. do 5. II. CENA: 663.— din.

Na vse smučarske tečaje in izlete je mogoč tudi prevoz z lastnim osebnim vozilom. V tem primeru se cene znižajo za ustrezen prevoz.

Prijave sprejema **TURBIRO** Alpe-Adria Ljubljana, Masarykova 14 poleg Pivnice: tel. 315-092 in 315-677

OBVESTILO

vsem delovnim in drugim organizacijam o izvajanju odloka o uvedbi krajevnega samopriskpevka v občini HRASNİK

Obveščamo vse delovne in druge organizacije, izplačevalce osebnih dohodkov in drugih dohodkov od katerih se plačujejo prispevki po odbitku od kosmatega dohodka ter pokojnin, da je skupščina občine Hrastnik na seji, dne 24. 12. 1971 sprejela odlok o uvedbi krajevnega samopriskpevka za financiranje gradnje šolskih prostorov in kopališča v Hrastniku.

Odlok je objavljen v Uradnem vestniku Zasavja, št. 12/71 z dne 29. 12. 1971.

Samopriskpevek je uveden v denarju za čas od 1. januarja 1972 do 31. decembra 1976.

Po odloku se samopriskpevek plačuje od neto osebnih dohodkov in pokojnin, ki presegajo znesek 700.— din mesečno po stopnji 1 odst. in od dohodkov in pokojnin od katerih se plačujejo prispevki po odbitku od kosmatega dohodka pa po stopnji 2 odst. od neto izplačil takih dohodkov.

Zavežanci za samopriskpevek so občani, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Hrastnik. Krajevni samopriskpevek se plačuje na račun 527-842-1062-010 »Denarni krajevni samopriskpevek občanov občine Hrastnik.

Podrobnejša določila o načinu obračunavanja, vplačevanja, oprostitvah, rokih in drugo, so razvidna iz objavljenega odloka.

SKUPŠČINA OBČINE HRASNİK

324

Tudi v tem letu bo za sveže sadje in svežo zelenjavo skrbelo podjetje

Sadje zelenjava

ČGP »DELO«

objavlja prosto delovno mesto

POMOČNIKA UPRAVNIKA

podružnice ČGP Delo v Mariboru

DELO: prodaja časopisov, distribucija, organizacija lastnih in tujih prodajnih mest ter obračun istih.

POGOJI: višja ali srednja strokovna izobrazba, 2 leti prakse v časopisnem podjetju, lastno vozilo ter stanovanje v Mariboru.

Pismene ponudbe pošljite do 28. I. 1972 na naslov: Sekretariat CEE, Ljubljana, Tomšičeva 3.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete in tašče

Brigite Kozamernik

Setinčeve mame iz Dolin

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so v težkih urah sočustvovali z nami, nam ustno ali pisмено izrazili sožalje, jo v tolikšnem številu spremlili na njeni zadnji poti, ter zasuli njen grob z vencem in cvetjem. Posebno se zahvaljujemo članom Krajevne skupnosti PODUTIK-GLINICA in sosedom, ki so pomagali ob njeni zadnji uri. Se enkrat iskrena hvala vsem!

Zalujoci:

hčerki Pepca in Poldi z družinami

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji smrti naše drage hčerke, sestre in tete

Tilke Anžur

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji lajšali trpljenje med boleznijo in vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti ter darovali cvetje. Posebna zahvala patronažni sestri Mariji Pelešnik in dr. Ma. lu, Francu Podlipcu za poslovljne besede, Tončki Aličevi in Janežičevi mami za pomoč in tolažbo med boleznijo.

Mama Frančiška, brat Matija in sestra Minka z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža, ata, starega ata, brata

Franca Zorman

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ustno in pisмено izrekli sožalje, darovali cvetje in ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom, sestri Tilki in pevcem iz Cerknice ter sosedom, ki so kakorkoli pomagali v najtežjih dnevih. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoci:

žena Franca in otroci z družinami

Rakek, 11. januarja 1972

ZAHVALA

Ob prezgodnji in nenadomestljivi izgubi mojega moža

Antona Lenarčič

se najpriskrenejše zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancom in članom kolektivov Mlekarnice, Menze Tovarne »TOKO«, »Ilirij« in PTT, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z menoj, mi ustno ali pisмено izrazili sožalje in ga v tako velikem številu pospremlili na zadnji poti ter zasuli grob z vencem in cvetjem.

Posebna hvala gospodu dekanu Bercetu za pogrebni obred.

Zalujoca žena Elka

Koseze pri Ilirski Bistrici, 11. januarja 1972

ČGP »DELO«
PODRUŽNICA LJUBLJANA

sprejme takoj

RAZNAŠALCA

časopisa »Delo«

za teren Vevče in Zg. Kašelj

Raznašanje v zgodnjih jutranjih urah. Delo primerno za študente, gospodinjice, upokojece. Za služek zelo dober. Interesenti naj se javijo takoj v pisarno podružnice v Ljubljani, Šubičeva ul. 1.

CASOPISNO IN GRAFIČNO PODJETJE

»DELO«

LJUBLJANA, TITOVA 35

takoj sprejme

HIŠNIKA

za enoto Blasnikova tiskarna, Ljubljana, Breg 12-14

Kandidat naj bo samski, s končano 8-letko in urejeno vojaško obveznostjo.

Samsko stanovanje zagotovljeno.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja Titova 35.

ŽIVILSKA INDUSTRIJA KAMNIK

razpisuje prosta delovna mesta za

1. VODJO izmene
2. 2 KLJUČAVNICARJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje zahteve:

1. SSI — kemijske, živilske, kmetijske ali podobne smeri, z dveletno prakso. Nastop službe bi bil 1. aprila 1972.
2. KV ključavničar — 2 leti prakse v stroki. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Podjetje ne razpolaga s stanovanjem, pač pa povrne del potnih stroškov. Zaželeni so kandidati iz okolice Kamnika.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski odbor podjetja do 31. januarja 1972.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega ljubega očeta

Rudolfa Korenčiča

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu in strojnemu osebju nevrološke klinike, vsem ki ste ga spremlili na zadnji poti, vsem darovalcem vencev in cvetja, g. župniku ter pevcem. Hvala vsem, ki ste nam ustno ali pisмено izrazili sožalje.

Hvaležni:

sinova Rudi in Janez, hčerki Pavla in Mari z družinami

Ljubljana-Rudnik, 12. januarja 1972

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi mojega dragega moža in dobrega očka

Franca Blasa

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancom za izraze sožalja, vence in spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala delovnemu kolektivu in sindikalni podružnici »Podjetja za popravilo voz in strojeve, za vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih, kakor tudi gospodu župniku za ganljiv pogrebni obred.

Zalujoca žena Tončka z otroci

Ljubljana, 14. januarja 1972

ZAHVALA

Ob bridki usodi, ki je iz naše srede izrgala našega nepozabnega, ljubega moža, očeta in botra

Jakoba Milošiča

upokojenca

ki smo ga tiho spremlili na njegovi zadnji poti, k zadnjemu počitku 6. januarja ob 13.45 na Zalah, se zahvaljujemo vsem, ki so ga z nami spremlili v njegov zadnji dom. Posebna zahvala ve. lia častitemu župniku svetle družine v Mostah, Društvu upokojevcem, prijateljem in iskrena hvala vsem, ki ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Zalujoci:

žena Ana, sinovi: Marjan z ženo in sinom Vitomir, France in Alojz, sestra Genovefa in drugo sorodstvo

Ljubljana, Markovci, Novo mesto, Cerknica, Liverpool, 11. januarja 1972

ZAHVALA

Ob izgubi očeta

Franca Osredkarja

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti in zasuli grob s cvetjem, nam pa ustno ali pisмено izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo prim. dr. Strečko Košuti in dr. Vinku Šarabonu za ves trud med dolgo boleznijo.

Vsem prav prisrčna hvala.

Hčerka Marija Loboda z družino

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti nenadomestljive žene, mamice in babice

ELICE MACAROL

rojene DRUSKOVIC

naj sprejmemo našo iskreno zahvalo prav vsi, ki so nam pisмено ali ustno izrazili sožalje, spremljali pokojno na njeni zadnji poti in ji poklonili cvetje. Posebno se zahvaljujemo članstvu TVD Partizan Narodni dom za številno udeležbo na pogrebu, se. Čurkovi za lep poslovilni govor, vsem kolegom pravnikom in prijateljem ter sestanovalcem IV. stop. hiše Jadranska 2. Zahvaljujemo se predstojniku nevrološke klinike prof. dr. Kartinu in vsemu zdravstvenemu osebju te klinike za njihov trud ter g. Ruži Magister za njeno nesebično postrežbo pokojni ob vsakem času.

Zalujoci:

mož Viktor in hčerki Metka z družino in Darja

Ljubljana, 12. januarja 1972

ZAHVALA

Za sočustvovanje, cvetje, poslovilne besede in številno spremstvo na zadnji poti naše mame, tašče, sestre, tete, babice in prababice

MARIJE GRAD

rojene LOZAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom, sovaščanom, ki so jo spremlili na zadnji poti — mnogi so prišli tudi iz oddaljenih krajev. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom dr. Pojstu za obisk na domu, ter dr. Leskovicu in dr. Kastelečevi, kakor vsemu medicinskemu in strojnemu osebju bolnice sdr. Petra Držajca za njihovo izredno požrtvovalnost in pomoč v zadnjih dneh njenega življenja. Topla zahvala tov. Avsec Alojzu za poslovilne besede ob odprtem grobu drage mame

Zalujoci:

hčerki in sinovi z družinami ter drugo sorodstvo

Beričeva 24, dne 10. januarja 1972

ZAHVALA

Oo boleči izgubi naše ljubljene mame in stare mame

FRANČIŠKE FRANK

iz Celj 15

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, brkinskim borcem NOV, krajevni organizaciji ZB Celje, družbenim organizacijam iz Ilirske Bistrice in Kopra. ZPM Ljubljana-Meste in vsem znancom, ki so darovali cvetje nam izrekli sožalje in z nami sočustvovali ter pokojnico spremlili na njeni zadnji poti. Srčna hvala govornikom za poslovilne besede ob naše drage mame in pevcem iz Ilirske Bistrice. Vsem in vsakomur prisrčna hvala.

Hčerki Micka Kirn in Jožica Jadek z družinami

Ljubljana, Ilirska Bistrica, 13. januarja 1972

ZAHVALA

Ob izgubi našega ljubega moža, očeta, starega očeta, pradede, tasta, strica in svača

ŠTEFANA VARLA

upokojenca zavarovalnice SAVA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancom, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala tudi dr. Hriberniku za dolgoletno zdravljenje, osebju internega oddelka bolnice Golinik, tovarišema Slavku Smitku in direktorju zavarovalnice Janezu Hrovatnu za poslovilne besede ob grobu, pevcem in vsem, ki so sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje

Zalujoca žena in sorodstvo

Kranj, 7. januarja 1972

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji smrti našega najdražjega

NIKA ŽUPANA

smo bili deležni tolike nesebične, tovariške in vsestranske pomoči njegovih prijateljev, sošolcev, stanovskih tovarišev in celotnega kolektiva Radia Koper, ča je beseda hvala preskromna za vse to, kar so zanj napravili. Posebno zahvala smo dolžni zdravnikom in strojnemu osebju bolnice Izola, ki so mu z največjo požrtvovalnostjo skušali rešiti mlado življenje. Prisrčna hvala govornikom za ganljive besede, hvala tudi članom društva novinarjev in organizaciji Druženja rezervnih oficirjev. Iskrena hvala tudi vsem sosedom, pevcem, sodbi, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala vsem, ki so nam pisμένο, ustno ali drugače izrekli sožalje.

Mama Danica in vsi njegovi

Koper, 6. januarja 1972

ZAHVALA

Ob pretani nepričakovani izgubi ljubljeneega moža in očka se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako številno spremlili k njegovemu

dr. med. GUSTAVA MÜLLERJA-PETRIČA

zdravnika železniške ambulante Zidani most

zadnjemu počitku, izrekli ustno in pisμένο sožalje. Hvala vsem društvom, kolektivom in posameznikom, ki ste darovali cvetje dragemu pokojniku v slovo. Posebno se zahvaljujemo: družini Haler, seču prometne sekcije Zidani most, tov. Zebiču, ki so nam v najtežjih urah stali ob strani; upravi in kolektivu Železniškega zdravstvenega doma Ljubljana, vodstvu in godbi žel postaje Zidani most, stanovalcem, sestanovalcem ter govornikom: dr. Kajzelju in Leopoldu Vebru za ganljive poslovilne besede

Vsem iskrena hvala!

Zalujoci:

žena Elza, hčerka Lidija in drugo sorodstvo

Zidani most, 10. januarja 1972

OSNOVNA ŠOLA

FRANC ROZMAN-STANE

LJUBLJANA, Celovška 427

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za nedoločen čas

1. dva učitelja v oddelkih podaljšanega bivanja (U ali PU)
2. kuharico za delo v šolski mlečni kuhinji

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite soli v 15 dneh po objavi razpisa.

Komisija za sprejem in odpoved delavcev pri Trgovskem podjetju

»IZBIRA«, Ljubljana Tomšičeva 2/V1

razglašja prosta delovna mesta za nedoločen čas

2. PRODAJALAK modnega blaga

Pogoji: KV trgovska delavca.

Osebnih dohodkov po pravilniku. Posebni pogoji: poizkusno delo 60 dni.

Posebno se zahvaljujemo članom Krajevne skupnosti PODUTIK-GLINICA in sosedom, ki so pomagali ob njeni zadnji uri. Se enkrat iskrena hvala vsem!

Zalujoci:

hčerki Pepca in Poldi z družinami

»SIGMA« — Zalec

sprejme v redno delovno razmerje za nedoločen čas

VODJO

prodajne službe v delovni enoti Zabukovca.

Pogoji: višja ali srednješolska izobrazba tehnične ali ekonomske usmeritve in 3 oz. 6-letna praksa na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Podjetje s stanovanjem ne razpolaga. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Kandidati naj pošljijo ponudbe z dokazili o izobrazbi in kratkim opisom dosedanjih zaposlitev splošni službi podjetja v 15 dneh

Razpisna komisija pri
**KINEMATOGRAFSKEM
PODJETJU
LJUBLJANA, Nazorjeva 2**

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih, izpolnjevati še naslednje pogoje:
1. višja šolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih ali
srednješolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 8 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih;
2. znanje enega tujih jezikov (angleški ali nemški);
3. dobro poznavanje komercialnih poslov.

Pismene ponudbe s opisom dosežanega službovanja in dokazili o izpolnitvi gornjih pogojev, naj kandidati pošljejo na Kinematografsko podjetje, Ljubljana do 15. februarja 1972 v zaprti ovojnici z oznako »Za razpisno komisijo«.

**Jugoslovanska
loterija**

NEURADNO POROČILO
o žrebanju srečk 2. kola
dne 13. januarja 1972

srečke s končnicami	so zadele
750	50
14480	500
87350	500
311690	10.000
71	10
2291	200
23241	1.000
260681	10.000
725201	20.000
22	10
62	20
94022	500
186702	10.000
33	10
93	10
8913	300
75933	1.000
280213	10.000
4	6
08214	506
6384	1.006
85564	2.006
555	100
79355	1.000
95135	500
036205	10.000
36	10
96	200
7966	2.000
43466	2.000
53526	500
475246	10.000
7	6
02247	506
18117	506
577307	150.000
70	10
8618	200
10788	2.000
044938	10.000
9	6
21419	506
40889	1.006
60369	506
269289	10.006
640519	10.006

TOLAZILNE DOBITKE PO 500 din pa so v Sloveniji zadele še naslednje številke: 577301, 577302, 577303, 577304, 577305, 577306, 577307, 577308, 577309, 577317, 577327, 577337, 577347 vse v Tolmnu in 577357, 577367, 577377, 577387, 577397 vse v Zagorju ob Savi.

In še večji dobitki v Sloveniji:
OLAVNA PREMIIJA 150.000 din v Tolmnu na štev. 577307;
po 10.000 din v Mariboru na štev. 475246, v Škofji Loki na številko 640519 in na neki pošti PTI po-djela Trbovlje na štev. 280213;
po 2.000 din v Ljubljani na štev. 243466 in na Jesenicah na štev. 210788.

Loto

LOTO — I. žrebanje

1. Končno poročilo za 52. kolo 1971
Žrebanje je bilo 28. XII. 1971
Cetverke 1.188,20 din
Trojke 16,90 din
Rok za izplačevanje dobitkov poteka 11. marca 1972.
2. Končno poročilo za 1. kolo
Žrebanje je bilo 4. I. 1972
Cetverke 254,50 din
Trojke 11,60 din
Peterke 37.753,00 din
3. Začasno poročilo za 2. kolo:
Žrebanje je bilo 11. I. 1972
Izrebrane številke: 2, 8, 12, 32, 36 in dodatna 29

Začasna vrednost dobitkov:
Cetverke 753,55 din
Trojke konč. vred. 17,35 din

Cetverke v Sloveniji:

Ljubljana 1
35485—4
Ljubljana 13
837000—4
Celje 25
233317—4
Cromelj 27
835921—4
Kraš 47
178112—4
Maribor 59
12454—4
M—517717—4
Piran 67
S—242724
S—242724
S—242724
Ptuž 70
S—399171
S—399171
Sevnica 80
S—435974
S—435974
TROJKE:
skupaj 295

LOTTO II — žrebanje

4. Končno poročilo za 32. kolo
Žrebanje je bilo 28. XII. 1971
Peterke 50.000,00 din
Cetverke 251,00 din
Trojke 13,65 din
5. Končno poročilo za 2. kolo:
Žrebanje je bilo 4. I. 1972
4 + 1 6.775,50 din
Cetverke 322,50 din
Trojke 14,15 din
6. Začasno poročilo za 2. kolo:
Žrebanje je bilo 11. I. 1972
Izrebrane številke: 8, 9, 17, 23, 33 in dodatna 16
Začasna vrednost dobitkov:
4 + 1 z dodatno št. 17.341,50 din
Cetverke 324,15 din
Trojke konč. vred. 15,40 din

Cetverke v Sloveniji

Ljubljana 1:
536330—4
286380—4
Ljubljana 5:
570857—4
TROJKE:
skupaj 191

oglašujte
v dnevniku
DELO

LJUBLJANSKE MLEKARNE

LJUBLJANA, Tolstojeva 6

objavljamo prosta delovna mesta za
dipl. ekonomiste
za delo v finančnem sektorju
POGOJ: I. ali II. stopnja ekonomske fakultete.

ekonomske tehnike
za delo v finančnem sektorju
POGOJ: srednja ekonomska ali administrativna šola.

korespondenta
v izvozu-uvozu oddelku
POGOJ: srednješolska izobrazba z znanjem nemščine in italijansčine.

administratorko
za delo v skladišču repromateriala
POGOJ: administrativna šola.

več NK delavcev
za določen čas za delo v proizvodnji
Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja
v 15 dneh po objavi oglasa. 304

Urška Božiček
upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 15. januarja 1972, ob 11.45 iz Jurjeve mrliske vežice na Zalah

Zalujoči:
nečakinja Mici in Gelca ter njeni sestanovalki Ivanka in Francka

Ljubljana, Senovo, 13. januarja 1972

Nenadoma nam je umrla naša ljuba žena in mama

MARIJA KOLAR

rojena MAJERHOLD
učiteljica v pokolu

Pogreb bo v soboto, dne 15. januarja 1972, ob 15. uri
na Mestnem pokopališču v Celju

Zalujoči:
mož Franc, hčerki Magda in Marta, zeta Andrej in Griša, vnuka Nina in Andrej, svakinja Otica, sestra Pepca in bratje Tone, Edi in Vilko z družinami ter drugo sorodstvo

Celje, 13. januarja 1972

Po hudi bolezni je preminil naš dragi mož, oče,
brat, svak in nono

Karlo Jelen

Na zadnji poti ga bomo pospremili v petek,
14. januarja 1972, ob 16. uri v Opatjem selu

Zalujoči:
žena Rozalija, hči Ida, sin Miro z družino, sestra Marta z družino, vnuk in vnučkinje
Opatje selo, Brežice, Sežana, 13. januarja 1972

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo
žalostno vest, da nas je zapustila naša draga sestra
in teta*

Pavla Lubi

upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 14. januarja
1972, ob 15. uri na pokopališču v Loki
pri Zidanem mostu

Zalujoči:
brat Ludvik z ženo Angelo in drugo sorodstvo
Loka pri Zidanem mostu, 13. januarja 1972

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest,
da nas je v 71. letu starosti za vedno zapustil dobri mož, očka, deda,
brat in stric

IVAN ČERNE
upokojeni gasilec

Od njega se bomo poslovili v soboto, dne 15. januarja 1972, ob 13. uri
iz Andrejeve vežice na Zalah

Zalujoči:
žena Pavla, hčerka Milica, vnučkinja Nevenka, brat Gastel
in drugo sorodstvo

Ljubljana, Zagreb, Pula, 13. januarja 1972

Po kratki in težki bolezni se je v 80. letu starosti poslovil od nas
naš nadvse ljubljeni in dobri mož, očka, dedek, tast in stric

LADISLAV BREZOVNIK

bivši trgovec in posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 15. januarja 1972, ob 15. uri
na domačem pokopališču v Vojniku

Zalujoči:
žena Tončka, otroka Roža in Janez, zet dr. Franci, vnuka Mateja
in Uroš, sestra Cirila in drugo sorodstvo

Vojniki, Celje, Sidney, New York, 13. januarja 1972

Nepričakovano nas je zapustila draga mama

KAROLINA BRCE

rojena ŽUPAN

Na zadnji poti jo bomo spremili v soboto, 15. januarja 1972 ob 14.30
izpred Petrove mrliske vežice na Zalah

Za njo žalujejo:
hči Silva z možem Stefanom, sestra Marija z možem, Pepca z družino,
brat Jakob z družino, nečak Janez z ženo, družina Kralj, družina
Metelko in drugi sorodniki

Ljubljana, Sentjernej, Trst, 13. januarja 1972

Umrl je naš ljubi

IVAN KOSEM

Pogreb bo v soboto, 15. januarja 1972, ob 15. uri na
pokopališču v Dolu pri Ljubljani

Njegovi:
žena Ivanka, sinova Janez, Matija z družino, hči Marija z družino

Dol pri Ljubljani, 13. januarja 1972

Sporočamo žalostno vest, da je po hudi in dolgi bolezni
umrla naša draga mama, oma, sestra in teta

STANISLAVA ŠKRABEC

direktorica šole za zdravstvene delavce v Celju

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 15. januarja 1972, ob 14.30
izpred hiše žalosti v Ribnici

Zalujoči:
hči Marjana z družino, sestra Mara in Elka z družino,
brat France z družino in teta Peln

Ribnica, 14. januarja 1972

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PO DOLGI IN TEŽKI
BOLEZNI ZAPUSTILA NAŠA DOLGOLETNA AKTIVNA ČLANICA
IN KOLEGICA

SLAVA ŠKRABEC

VISJA MEDICINSKA SESTRA
DIREKTOR SOLE ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE V CELJU

V GLOBOKI ŽALOSTI SE POSLAVLJA OD NJE
DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER CELJE

CELJE, 13. JANUARJA 1972

Umrl je naš

Peter Cerar

bivši večletni honorarni sodelavec

Na zadnji poti ga bomo spremili v soboto,
15. januarja 1972, ob 15.15 iz Jožefove vežice
na Zalah

Zvestega sodelavca bomo ohranili v lepem
spominu

Konferenca sindikata in delovna skupnost
VIATOR, Ljubljana, Celovška 166

Sporočamo vsem sorodnikom in znancem žalostno
vest, da je umrla naša draga mama

Frančiška Kebe

rojena Mulec — Dol. Jezero

Pogreb pokojne bo na pokopališču v Cerknici
izpred hiše žalosti, dne 14. januarja 1972, ob 15. uri

Zalujoči:
mož France, sin France, otroci z družinami, Ma-
rija, Ludvik, Tone, Janez, Nada, Francka, sestre
Marjeta, Ančka z družino in Marija, bratje Jože,
Tone in Milan z družinami

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni
zapustil naš ljubi mož, brat in stric

Silvano Bembič

uslužbenec

Pogreb nepozabnega Silvana bo v petek,
14. januarja 1972 ob 15.30 na pokopališču v Kopru

Zalujoči:
žena Anita, bratje Vergilij, Ettore, nečakinja Argija
z družinami in drugo sorodstvo
Koper, Trst, Kanada, 13. januarja 1972

Sporočamo žalostno vest, da je po zahrbtni bolezni umrl

KAREL NOVAK

I. pomočnik papirnega stroja

Na zadnji poti ga bomo spremili in se poslovili 14. januarja 1972,
ob 13.30 iz hiše žalosti Zagrad štev. 36 na pokopališču v Švibnem

Kolektiv Tovarne papirja Radeče s samoupravnimi
organi in sindikalno podružnico

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminila
nepozabna žena in teta

REGINA-GINA KARNEL

Pogreb pokojnice bo v petek, 14. januarja 1972, ob 15.30 v Desklah

Zalujoči:
mož Anton in drugo sorodstvo

Deskle, Hruševje v Brdih, Nova Gorica, Portorož, Kanal,
Ljubljana, Kranj, Gorizia, 13. januarja 1972

Olajšave zasebnemu gostinstvu

V skofjeloški občini si v zadnjem času pravi priložnost, da bi v turizmu hitre napredovali. Pri razvoju te dejavnosti pa nimajo pred očmi le hotelov, žitnic in podobnih družbenih objektov, temveč tudi zasebne gostinske lokale. S temi naj bi odprli pot turizmu v manjše kraje, v večjih pa popestrili ponudbo.

Gostila je bilo na Loškem nekdanje veliko, celo več kot zdaj. Daleč naokrog so slovele po odlični kuhinji, dobri kapiji, emernih cenah in do- mačnosti. Zato ni čudno, da so zlasti Tržačani pa tudi drugi gostje tedaj radi prihajali v Skofjo Loko in bližnje kraje.

Danes za zasebne gostinske lokale ne bi mogli dati tako ugodne splošne ocene. V večini lokalov prodajajo samo pijačo ali kvečjemu sendviče in podobno, z raznovrstnimi toplimi jedmi pa postrežejo le v redkih gostilnah. Tudi po opremljenosti in urejenosti precej gostišče ne zasluži pohvale.

Med vojno in po njej so sicer povsod pri nas zapirali gostilne. Ko pa se je že pričelo obračati na bolje, je v skofjeloški občini posegla vmes še davčna kosa, zaradi katere so gostilne kar po vrsti zapirali. V treh letih se je njihovo število skrčilo od 38 na 16. Po letu 1965 gre sicer spet na bolje toda iz- guba se še vedno pozna, saj se niso dosegli številke iz pred desetletij let.

Ko so na občini zbirali podatke o zasebnem gostinstvu, so ugotovili, da so go- stinčarji predvsem starejši ljudje, zelo malo zanimanja za to delo pa kažejo mlajši. Tudi strokovna izobrazba za- poslenih ni zadovoljiva. Ob vsem tem pa je slaba stran večine gostiln še zastarelost. Vse to bodo morali v skofjeloški občini upoštevati, ko bodo pripravljali program razvoja zasebnega gostinstva. Ni dvoma, da bi napredki na tem področju najbolj po- spešili z boljšimi materialni- mi možnostmi za nadaljnji razvoj. To pa bi dosegli pred- vem z ugodnejšimi krediti in davčno politiko, pri kateri bi v večji meri kot doslej priznavali razne olajšave.

L. STRUŽNIK

Srečanje krvodajalcev

SLOVENJ GRADEC, 13. jan. — Srečanje prostovoljnih krvodajalcev iz središča Mi- linske doline bo to sobo- to, 15. januarja, ob 19. uri v domu TVD Partizan v Slo- venj Gradcu.

M. L.

Umrla je najstarejša občanka Zgornjesoške doline

BOVČE, 13. jan. — Včeraj je v 97. letu sta- rosti umrla Terezija Ken- da. Rodila se je 20. julija 1875. leta in je bila naj- starejša občanka na Bov- skem. Bila je 21 let čla- nica društva upokoencev.

D. S.

LEDENO TVEGANJE — V nedeljo je bil led na Blejskem jezeru debel komaj 5 centimetrov. Nekateri to ni motilo, veselo so se drsali, ledena plošča pa je valovila... Foto: A. Kocjančič

Črnine je letos dovolj

Kljub lanskemu toči bo za prodajo dovolj metliške črnine — Hitra obnova vinogradov na tem območju — Primanjkuje kvalitetnih zadržnih cepljenk

Lani so iz vinske kleti metliške kmetijske zadruge prodali 120.000 litrskih steklenic s srebrnim zaščitnim znakom »metliške črnine«. Računajo, da bodo približno toliko črnine prodali tudi letos, čeprav je toča v vinogradih kmetijske zadruge uničila okrog 15 ton grozdja, iz katerega pridobivajo znano metliško vino. Zato je vinska klet enako količino grozdja odkupila od zasebnih vinogradnikov.

Na 50 hektarjih vinogradov je metliška kmetijska zadruga lani pridelala 30 ton groz- dja — žametne črnine, mo- der frankinje in portugalske — vrste, iz katerih pridobivajo metliško črmino. Na trgu je po tem vinu veliko povpra- šanje in že bežne raziskave tržiska so pokazale, da bi lahko prodali petkrat več te- ga vina. Vinski kleti odku- pujejo od zasebnih vinogra- dnikov razen grozdja tudi vi- na, črmino in belo belokran- sko vino. Vendar odkupljenih vin ne prodajajo v stekleni- cah z zaščitnim znakom — v njih je samo črmina, ki jo sami pridelajo. Letos so od- kupili 20 ton metliške črnine od kmetov, sedaj pa so začeli odkupovati tudi belo vino in računajo, da bodo le tega odkupili še enkrat toliko. Še lo belokranjsko vino bodo še letos tudi osteklenili, ven- dar na stekleničah ne bo za- ščitnega znaka.

Kljub lanskemu toči, ki je uničila mnogo grozdja, je po- nuda vina v Beli krajini ve- lika. Zadruge je povabila od- kupno ceno metliški črmini za 1,50 dinarjev in kmetje se v glavnem odločajo za pro- dajo vina vinski kleti kmetijske zadruge. Še vedno pa kmetje prodajajo, po oceni vodje

Kolesar pod kolesi

SEŽANA, 13. januarja — Včeraj ob 13.05 je voznik osebnega avtomobila Franc Planinšek iz Sežane vozil po Kosovelovi ulici proti železni- škemu postaji. V Stjenkovi ulici mu je z desne strani nena- ma privožil pred avtomobil kolesar, 14-letni D. B. iz Sežane. Planinšek je v kolesarja trčil. Pri tem je deček z glavo udaril v vetrobransko steklo in se hudo ranil. Od- peljali so ga v izolsko bol- nišnico.

Kapca: vodo napeljujejo

Tudi na Kapci, vasi v len- davske občini s pretežno mačdarskim življenjem, so se odločili zgraditi vodovod. Če bo vreme ugodno, bodo vodo- vod dogradili že pozimi. Vo- dovod pa so pričeli graditi tudi v Gomilicah.

8. S.

Trčenje na ledu

MARIBOR, 13. jan. — Ob 6.35 uri je na cestni v Bre- stovici na poletnem avtomobilu začelo zanašati tovornjak, ki ga je vozil Ivan Voličnik iz Slovenj Gradca. Tovornjak se je dvakrat obrnil, potem ostal ob desnem plodurcu in pri tem z zadnjim delom zaprl pot ostalim vozilom. Za njim je prišel avtomobil voznika osebnega avtomobila Rajko Smuk iz Maribora in trčil v tovornjak. Huje je bil ranjen sopotnik v osebnem avtomobilu Franc Pleteršek iz Mute 60, voznik Smuk pa laže.

M.

cah z zaščitnim znakom — v njih je samo črmina, ki jo sami pridelajo. Letos so od- kupili 20 ton metliške črnine od kmetov, sedaj pa so začeli odkupovati tudi belo vino in računajo, da bodo le tega odkupili še enkrat toliko. Še lo belokranjsko vino bodo še letos tudi osteklenili, ven- dar na stekleničah ne bo za- ščitnega znaka.

Kljub lanskemu toči, ki je uničila mnogo grozdja, je po- nuda vina v Beli krajini ve- lika. Zadruge je povabila od- kupno ceno metliški črmini za 1,50 dinarjev in kmetje se v glavnem odločajo za pro- dajo vina vinski kleti kmetijske zadruge. Še vedno pa kmetje prodajajo, po oceni vodje

več izdelkov v izvoz

Trbovlje: Strojna tovarna bo morda dobila novo orodjarno

Letos bodo naredili v trbo- vljski strojni tovarni za ka- kih 145 do 150 milijonov din izdelkov. To je za približno 15 do 20 milijonov din več kot lani. Povečujejo tudi iz- voz. V podjetju sodijo, da bodo prodali v tujino za naj- manj 20 milijonov din izdel- kov. Na Vzhod bodo izvažali rudarsko opremo, na Zahod pa druge izdelke. Na Zahod predvsem v Zvezo republi- ko Nemčijo, naj bi šel okrog 40 % njihovega letošnjega izvoza.

Bistveno bodo lahko pove- čali izvoz, ko bo dograjena in opremljena nova orodjar- na. V njej bodo izdelovali po- sebne vrste orodij, skoraj izključno za zahodnonem- skoslovanske poslovne partnerje. Večina strojev za ta obrat že čaka, da jih bodo namestili. Po vsej verjetnosti bodo orodjar- no odprli najkasneje maja. Zdaj je razmerje med nj- hovim izvozom in izvozom 1:4 v korist izvoznika, ker kupu- jejo zunanjo samo nekatere vrste reprodukcijskega mate- riala, ki ga pri nas ne izde- lujejo ali pa ga je zelo te-ško dobiti.

M. V.

Trčenje na ledu

MARIBOR, 13. jan. — Ob 6.35 uri je na cestni v Bre- stovici na poletnem avtomobilu začelo zanašati tovornjak, ki ga je vozil Ivan Voličnik iz Slovenj Gradca. Tovornjak se je dvakrat obrnil, potem ostal ob desnem plodurcu in pri tem z zadnjim delom zaprl pot ostalim vozilom. Za njim je prišel avtomobil voznika osebnega avtomobila Rajko Smuk iz Maribora in trčil v tovornjak. Huje je bil ranjen sopotnik v osebnem avtomobilu Franc Pleteršek iz Mute 60, voznik Smuk pa laže.

M.

Podpora požarju

MARIBOR, 13. jan. — Sinoči sta izvršni odbor ob- činske konference SZDL Ma- ribor in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Ma- ribor na ločenih sejah pod- prla evidentiranje Stojana Požarja kot možnega kandi- data za predsednika SO Ma- ribor.

M.

Stolpnice med smučišči

Po novem zazidalnem načrtu naj bi stale ob robu Kranjske gore

Stare kmečke hiše dajejo Kranjski gori značilno zna- tiljo podobo, ki se ji prilaga- lajo tudi novi hoteli in druga večja poslopja. To arhitekton- sko ubranost pa nameravajo razbiti s sedemnadstropnimi stanovanjskimi stolpniciami ob robu naselja. Zanje so namreč določili prostor v novem zazidalnem načrtu Kranjske gore.

V Kranjski gori bodo v kratkem odprli več novih ho- telov, od katerih nekatere že gradijo. Nove turistične zmo- gljivosti bodo zahtevale pre- cej dodatnih delovnih pro- cih, za katere bo treba preskrbeti stanovanje. Zaradi tega je je- seniška občinska skupščina naročila za izdelavo načrta in ga po javni razpisi pred kra- škim tudi že sprejela. Izde- lali so ga strokovnjaki stano- vanjskega podjetja na osno- vi zahtev urbanističnega na- črta.

V tem načrtu je trikotno območje med bodočo obvo- znico, regulirano Savo in uvo- zno cesto v naselje Črtenje predvideno za stolpnice. V zazidalnem načrtu so določili tri, v katerih bo skupno 96 stanovanj. Namenjene so predvsem gostinskim in turi- stičnim delavcem. V ostalih delih stanovanjskega naselja so predvidene vrstne, atrijske in klasične posamezne hiše. V vseh skupaj bo prostora za 600 ljudi.

L. S.

Živko Pregl v Trebnjem

TREBNJE, 13. jan. — Živ- ko Pregl, predsednik republi- ške konference ZMS, se je mudil na celodnevem obisku v trebnjski občini. Najprej je obiskal osnovno šolo v Ve- likem Gabru, kjer se je zlasti zanimaval za delo krožkov in izvenšolske dejavnosti.

V Trebnjem ga je sprejel predsednik občinske skupš- čine Ciril Pevec, zatem pa si je ogledal tovarno »Trimor- je in obrat Modnih oblačil.

M. L.

Nagrade za lepo okolico

Jesenice: turistično društvo bo izdalo vodič po mestu

Člani turističnega društva Jesenice so se dogovorili, da bodo začeli pripravljati podatke za izdajo vodiča, pregled- no karto mesta, ki je ob že- lezniški postaji, pa bodo do- polnili.

Komisija za ocenjevanje okolja je odločila, da bodo podelili priznanja tistim, ki so skrbeli za gojitev rož na oknih, balkonih in vrtovih. Priznanja bo dobilo petnajst zasebnikov, kolektivno pa pre- bivalci stolpnice ob cesti Mar- šala Tita 4a.

B. B.

Tržičani na Bledu

Tržiška folklorna skupina Karavanke pripravila za novo sezono pester program. Ko- nec meseca bodo nastopili na Bledu, poleg plesne sku- pine pa bosta sodelovala še instrumentalni ansambl in vokalni okter.

N. A.

V križah knjižnica

Občinska knjižnica v Trži- ču je odprla v avli osnovne šole Kriškega odreda izpo- sojevališče, s katerim želi približati knjige prebivalcem Križev in okoliških vasi, ki so bili doslej primorani ho- diti po čitvo v Tržič. Sedaj imajo 400 knjig, v bodoče pa bodo zbirko dopolnjevali z vsemi novostmi.

N. A.

Maja lani je upravni odbor Turističnega društva Ribnica predlagal občinski skupščini, naj mu prepusti vzdrževanje zelenice. Za, o njihovi vlogi ni bilo razprave, ker so tedaj že bili potrjeni finančni na- črti občinskih skladov. Njho- va vloga pa ostaja aktualna zopet letos, ker se priprav- lja novi finančni načrti in programi sveta krajevnega skupnosti Ribnica.

Za urejanje naselja Ribnica in vzdrževanje javnih zelenih površin kaže tudi letos zadol- žiti samo eno organizacijo: Komunalo Ribnica ali pa kra- jevno skupnost. V svetu kra- jevne skupnosti so predstavi- niki vseh dejavnosti na nje- nem območju. Zato je pripo-

ročljivo, da bi prizadevanja turističnega društva za ureja- nje Ribnice združili s priza- devanji sveta krajevnega sku- pnosti in delovnih organizacij.

Ker turistično društvo raz- polaga s finančnimi sredstvi, bo koristneje, če predvidi le- to skupno s skladom za po- speševanje turizma nekaj tu-

oglašujte v dnevniku DELO

Trbovlje: letos več cementa

Nova peč - velikanka za radi filtrov ne bo onesaževala ozračja

TRBOVLJE, 13. jan. — V trbovljski cementarni bodo marca poskusno zakurili v novi ložiščni peči. Če z napravami ne bo nevarno- sti, bo dala cementarna letos na trg 547.000 ton cementa, kar je za 272.000 ton več kot lani.

S pečjo za žganje klinkerja bodo povečali dosedanje pro- izvodnje cementa za tisoč ton. V strojni opremi bodo vgrajevali elektrofiltrirne na- prave, ki bodo preprečile, da bi iz novega dela tovarne pri- šel v zrak nove količine pra- hu.

P. B.

Konec tatinske more

Organi javne varnosti v Celju so prijeli četver- ko vlomilcev in tatov

CELJE, 13. januarja. — Dopoldne je sekretar UJV v Celju Matko Kost obves- til novinarje, da so delavci mi- lice in UJV razkrinkali spre- no vlomilske tolpe, ki je skoraj dva meseca vlamila v Celju in okolici.

Okrožno sodišče so pri- javili 24-letnega Ivana Velen- ška, iz Kosovelove 24, 23- letnega Alojza Kamenška, iz Mariborske 52, (delavec pri podjetju Surovina), zasebna avtoprevoznika 42-letnega Jožeta Klemenčiča, iz Stani- čeve 3 (vsi ti so iz Celja) ter nezaposlenega Ota Ko- lenca (28 let) iz Zepine pri Celju.

Sumijo, da so zagrešili okrog 30 vlomov in drugih tatvin, v Celju in okolici. Odnosi in prepovedi naj bi za 100.000 dinarjev blaga in gotovine.

M. L.

Človek človeku

Kot vsako leto, tako je tudi letos med prostovoljnimi darovalci krvi veliko prebivalcev iz metliške občine

Med sto petnajstimi krvodajalci, ki so prišli na odzvem krvi ob otvoritvi novega oddelka za transfuzijo novo- meške bolnišnice, je bilo iz metliške občine kar 50 krvodajalcev. V lanskem juliju je prišlo na odzvem krvi na Zavod za transfuzijo Slovenije iz metliške občine 445 krvodajalcev. To je zelo visoka številka za občino, ki ima blizu 8000 prebivalcev, pa še od teh jih je 4 do 5 odstotkov na delu v tujini.

»Z zadovoljstvom moram priznati, da imajo naši ob- čani res razumevanje za hu- mane akcije, ki jih organizi- ra RK,« je v razgovoru po- vedala predsednica občinskega odbora RK Metlika Anica Molek in še dodala:

»Brez dvoma gre za sluzga zato, da so ljudje seznanjeni z nalogami in cilji RK, skup- nim prizadevanjem vseh, od aktivistov RK, do vodstev v delovnih organizacijah, druž- benopolitičnih organizacij in zdravnikov, do posameznikov, ki so bili že sami deležni podobne pomoči. Sodim, da je žrtvovanje lastne krvi za reševanje življenja sočloveka najbolj humano dejanje in odraz zavesti darovalca, da je del skupnosti, od katere lah-

ko tudi sam pričakuje po- moč, če mu bo potrebna. Prav zato je tako velik odziv na oddajo krvi lep dokaz po- stih naših občanov za člo- vekoljubje.«

Predsednica organizacije RK v metliški občini je po- vedala, da imajo že prijavile njih še 150 krvodajalcev, ki bodo oddali kri na novome- škem oddelku za transfuzijo še ta mesec in v začetku pri- hodnjega meseca.

Posebej je pohvalila mest- no organizacijo RK v Metliki. Vseh krajevnih organizacij RK imajo v občini 12. Tamen tega imajo aktivne RK v BE- TI, KOMETU in obratu N- voteksa. Kolektiv tovarne BETI se je lani v celoti vklju- čil v organizacijo RK, razu-

● V Kranju sta se po- ročila Zvonko Sitar in Ve- rena Hajdukovič ter Bru- no Sternad in Ljudmila Obrulj.

● Znani strokovnjak v lesnoindustrijski stroki- ing. Oleg Vrtačnik, ki je bil do zdaj direktor LIP Bled je zapustil to delo- no mesto in odšel na dru- go službeno dolžnost. Me- sto vršilca dolžnosti di- rektorja pa je prevzel Franci Ouzar.

B. B.

● Trinajstega januarja so se v Kranju rodili 4 dečki in 4 deklice. Najte- ji deček je tehtal 4025 gra- mov, najtežja deklica pa 3750 gramov.

Materi s Črničva pri Brezjah je bil včerajšnji porod deveti po vrsti. O- ba s sinčkom se dobro počutita.

V. B.

Mala anketa

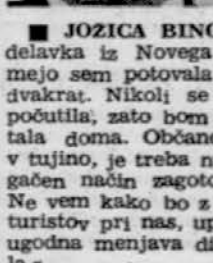
Usahle devize

5 dolenskih odmevov na ukinitve letnih turističnih deviznih kvot

Zadnji ukrep, ki ga je sprejel ZIS, da naši občani v prihodnje ne bodo več dobivali letnih deviznih kvot, je v javnosti sprožil najrazličnejše kome- tarje. Veliko jih ukrep odobrava, so pa tudi taki, ki trdijo, da smo šli za precejšen korak nazaj. Kaj menijo o tem nekateri občani na Dolenskem?

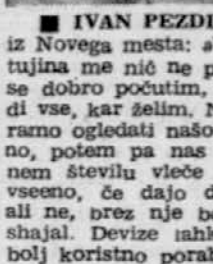
■ FRANC SMAJDEK, šef re- cepcije na Otočcu: »Trdno sem prepričan, da naši turisti ne bo- do vplivali na stabilnost gospo- darstva; začeti je treba v delov- nih organizacijah in tudi drugje. Če pa je ta ukrep eden prvih, ki mu sledijo še drugi, je pravilen! Bojim se za naše ljudi, ki gredo v tujino. Dinarje ni vedno lahko menjati.«

■ JOŽICA BINGO, prosvetna delavka iz Novega mesta: »Čez mejo sem potovala menda samo dvakrat. Nikoli se nisem dobro počutila, zato bom kaj lahko o- stala doma. Občanom, ki gredo v tujino, je treba na kakšen dru- gačen način zagotoviti gotovost. Ne vem kako bo z obiskom tujih turistov pri nas, upam da jih bo ugodna menjava dinarja privabi- la.«

■ SLAVKA KRIZMAN, bla- gajničarka iz Novega mesta: »Od zrna do zrna pogača, od dinarja do dinarja... stabilen dinar. Če bomo vzeli ta ukrep resno, po- tem se bo nam to bogastvo ob- resovalo. Ker ne gre za veliko vsoto, menda nekaj manj kot 60 milijonov dolarjev, mislim, da sežblja s tem ravno ne bomo sa- deli na glavo. Mislim, da tiči za- jec v drugem grmu.«

■ IVAN PEZDUR, poslovodja iz Novega mesta: »Verjeti ali ne, tujina me nič ne privlači. Doma se dobro počutim, dobim pa tu- di vse, kar želim. Najprej si mo- ramo ogledati našo ožjo domovi- no, potem pa nas naj v tolikš- nem številu viječe ven. Meni je vseeno, če dajo devizno kvoto ali ne, brez nje bom res lahko šhajal. Devize lahko kje drugje bolj koristno porabimo.«

■ FANI KOTNIK, poslovod- kinja iz Briljane: »Naredili smo precejšen korak nazaj, namesto, da bi še napredovali, gremo v negotovost. Zadnji ukrepi so pri- zadelj tudi trgovce, naš asorti- ment je osiromašen. Ne vem, če se bomo še postavili pri tu- cih. V mislih imam prehrane- ne artikle; luksuzne predmete pa je treba seveda visoko obdavčiti, brez teh lahko živimo.«

S. DOKL

P. ROMANČO

Hrastnik: dodaten dopust za borce

Kot v nekaterih drugih za- savskih delovnih organizaci- jah, so lani tudi v hrastniški tovarni kemičnih izdelkov sklenili dodeliti svojim zapo- slenim, nekdanjim »udeležencem NOV, nekaj dni izredne- ga plačnega letnega dopu- sta. Udeležencem NOV od leta 1941 pripada po šest do- datnih delovnih dni izrednega plačnega oddiha, tistim, ki so se vključili v NOV 1942, leta, po štiri dni in vsem ti- stim, ki so odšli v NOV pred 15. septembrom 1944, leta, po tri dni dodatnega dopusta. Sklenili pa so, da borem, ki jim omogočijo preventivno zdravljenje, tisto leto ne pri- pada izreden plačan dopust.

M. V.

Avto čez ograjo

KOMEN, 13. januarja — Včeraj ob 15. uri je voznik osebnega avtomobila Jože Salamon iz Čehovin pri Stanježu vozil od Gorjanskega proti Brestovici. 700 metr- v pod vasjo Klanec ga je na ravni cesti zaneslo v desno, na 70 cm visok obstrežni zid, po katerem je vozil še 12 metrov. Nazadnje je avtomobil vrzilo na travnik, kjer je s prednjim delom trčil v dre- vo. Pri nesreči se je hudo ranil sopotnik Rado Paliska. Odpeljali so ga v šempeter- sko bolnišnico. Na avtu je za 15.000 din škoda.

I. U.

NOVI
STOP

STIRJE OD OSMIH ATENTATORJEV — Na sliki so 28-letni Valirakis, 29-letni Kiroazis, 25-letni Spiliopoulos in 27-letni Karajotas, štirje od osmih borcev grškega odporiškega gibanja, ki bodo 20. januarja odgovarjali pred vojaškim sodiščem zaradi bombnega atentata.

STAVKA BRITANSKIH RUDARJEV — V soboto, točno opolnoči, je začelo stavkati 280.000 rudarjev v 289 britanskih premogovnikih z zahtevo po 11-odstotnem zvišanju plač. V rudarskem kraju Kincardine na Škotskem se je vmesala policija, ko so stavkajoči rudarji zabavali dva premovalna vozila, ki sta hotela odpeljati premovalno rudno. Bilo je več ranjenih.

DEDINJA CHEVALIEROVEGA IMETJA — Po dobro informiranih virih je bila imenovana za edino dedinjo imetja ob Novem letu umrlega francoskega popevkarja in filmskega igralca Mauricea Chevaliera Odette Miller (na sliki desno). Madame Miller, ki je mati dveh otrok, je bila Chevalierova tesna prijateljica v zadnjih mesecih življenja francoskega sivega mladika. Na sliki je Odette Miller med Chevalierovim pogrebom.

Spopadi rudarjev s policijo

Splošna stavka britanskih rudarjev se je začela v soboto opolnoči

LONDON, 13. januarja (AP) — V več britanskih premogovnikih so se stavkajoči večer spopadli s policijo. V nekem rudniku na severu Britanije so bili trije rudarji ranjeni, ko se je tovornjak skušal prebiti skozi rudarski kordon, da bi natočil premog. Policija je več rudarjev aretirala.

V splošni stavki sodeluje 280.000 rudarjev iz 289 premogovnikov. Stavka se je začela v soboto opolnoči. Zahtevajo za 11 odstotkov višje plače, delodajalci pa so pripravili pristati na 7,9-odstotno zvišanje.

Porazna bilanca tajfuna

MANILA, 13. jan. (AFP) — Filipinski Rdeči križ je objavil, da je v tajfunu, ki je prejel teden dni pred petimi filipinskimi pokrajinskimi, izgubilo življenje 72 ljudi, več kot 120 jih poškoduje, 120.000 pa jih je ostalo brez strehe.

SOBOTNA PRILOGA

France Jeras
PET SUHIH
RUDARSKIH LET
Premogovništvo

KRATEK STIK MED
BAZO IN
SKUPŠČINAMI
Pogovor
o samoupravljanju

Zdravko Hle
POGLEJ V KRIZO
KOT IZZIV
Politična reportaža

RENTGENSKA
PODOBA ZAHODNEGA
GOSPODARSTVA
Pripetki
naših dopisnikov
v tujini

ISKANJE BOLJŠE
SREDNJE SOLE
Iz pogovora
v uredništvu

Gustav Guzej
NAJBOLJ AKTIVNA
SAMOUPRAVNO
ORGANIZIRANA
O drugih pri nas

Jože Javoršek
SAMOGOVOR
Projekti smo

RAVENSBURK
Odlomki iz zbornika

ZA
KONEC
TEDNA

Red v zračne poti

Zastopniki slovenskih aeroklubov, Inexadrie in letališča »Ljubljana« na pogovoru o letalskem prometu

BLVD, 13. jan. — Na letališču »Ljubljana« so se danes sešli zastopniki slovenskih aeroklubov, Inexadrie in letališča »Ljubljana« na pogovoru o letalskem prometu. Dogovorili so se o programiranju letalskega prometa v Sloveniji.

Direktor letališča »Ljubljana« Franc Sever je pripravil daljše poročilo o stanju letališča »Ljubljana« o njegovih pomankljivostih. Kmalu ne bo mogel slediti razvoju sodobnega letalskega prometa v Sloveniji, predvsem pa ne po večanju tega prometa, ki se ponuja Sloveniji v zadnjih letih.

Treba je izdelati, je dejal direktor Sever, program ostalih letališč, s katerimi zdaj upravljajo razni aeroklubi v Sloveniji. Naša letališča niso primerno opremljena, niti registrirana, zato takih letal ne morejo sprejemati. Po novem programu naj bi poleg centralnega letališča »Ljubljana«

uredili še okoli 14 letališč v Sloveniji, ki bi bila primerna za pristajanje športnih in turističnih letal.

Aeroklub in zastopniki občin so predlagali, kako naj bi uredili letalski promet v Sloveniji. Ker je sedaj v pripravi tudi zakon o letalskem prometu v Sloveniji, bodo letalske organizacije kmalu izdelale elaborat o razvoju graditve letališč in letalskega prometa v Sloveniji.

BOZO BENEDIK

Davisova v ječi zbolela

Bojevnice za pravice črncev nočejo osvoboditi niti proti kavčiji

SAN FRANCISCO, 13. jan. (Reuter, TASS). Znanja bojevnice za pravice ameriških črncev Angela Davis je izjavila, da ravna s sodne oblasti v Kaliforniji protustavno, ker je kljub kavčiji nočejo izpustiti pred sodno razpravo. V sodno dvorano so jo morali prinesiti na nosilih, ker je v ječi zbolela. Tudi danes sodišče ni pristalo na njeno izpustitev za polno.

Njen odvornik, profesor s Stanfordove univerze Anthony Amsterdam je izjavil, da so dokazali, na osnovi katerih so jo aretirali, upovedem ne utemeljenosti. Davisova je za prva že dobro leto zaradi obtožbe, da je preskrbelala orožje za črnce, ki so avgusta 1970 v bližini San Franciscosa sodelovali pri uboju štirih ljudi. Sojenje proti Angeli Davis se bo predvidoma začelo konec meseca v San Joseju.

Ugleden gost iz ZRN

Dr. Klaus von Dohnanyi bo na obisku v Sloveniji dva dneva

LJUBLJANA, 13. jan. — Na povabilo izvršnega sveta SR Slovenije je prisel na dvodnevni obisk v Slovenijo državni sekretar v ministrstvu za znanost in izobraževanje vlade ZR Nemčije dr. Klaus von Dohnanyi s spremljavo. Na letališču Brnik ga je danes pričel v pozdravil član IS dr. Ernest Petrič. Med bivanjem v Ljubljani se bo Dohnanyi pogovarjal s podpredsednikom republiškega izvršnega sveta Vinkom Hafnerjem in s predstavniki naših znanstvenih in kulturnih ustanov. Obiskal bo nekatere naše znanstvene ustanove in imel na univerzi predavanje o izobraževanju v ZRN.

Tržaška industrija v težavah

TRST, 13. jan. (Tanjug) — Tržaška industrija preživlja te dni hudo krizo, ki jo spremlja vsakodnevne stavke v šestih večjih tovarnah in hkrati so uprave v teh podjetjih omejele proizvodnjo, zaradi česar bo več kot 500 delavcev ostalo brez dela.

Kmalu obisk iz Avstrije

Dragoljuba Vujica bo v ZSSZ zamenjal Milan Župan, prej v Londonu

BEograd, 13. jan. (Tanjug) — Predstavnik zveznega sekretariata za znanje zadeve Dragoljuba Vujica je danes potrdil vesti, da se bo v začetku februarja zvezni sekretar za znanje zadeve Mirko Tepavac sestal z avstrijskim zunanjim ministrom Rudolfom Kirchschlagerjem. Kot je omenil Vujica, bo sestanek, ki bo v naši državi, pomenil priložnost za izmenjavo mnenj o bilateralnih ter drugih vprašanjih, zanimivih za obe sosedni in prijateljski državi.

Na vprašanje o aktivnosti Jugoslavije pri sedanjih pripravah za evropsko konferenco o varnosti je odgovoril, da je sedaj, ko prehajamo v obdobje intenzivnih priprav, povsem normalno, da ahugoslavija nadaljuje svojo dejavnost in dvostranska posvetovanja z drugimi državami. Opozoril je na pripravljenost Jugoslavije, da sodeluje tudi v multilateralnih posvetovanjih, za katere so že ugodna tla.

To je bila zadnja tiskovna konferenca Dragoljuba Vujice, ki je bil pred kratkim imenovan za izvršnega veleposlanika v Urugvaj in bo kmalu prevzel nove dolžnosti. Za novega načelnika uprave za informacije v zveznem sekretariatu so imenovali Mila Župana, ki je bil doslej svetovalec za tisk pri našem veleposlanstvu v Londonu.

Premajhna delovna storilnost

VARSAVA, 13. januarja (Tanjug) — Poljski funkcionarji izjavljajo, da je od uredniške gospodarskega plana za letošnje leto odvisen uspeh vse politike. Po sklopih 16. kongresa PZP naj bi se industrijska proizvodnja letos povečala za 8 odstotkov, v kmetijstvu za 2,3 in v potrošnji za 7,2 odstotka. Izločanje standarda je, kot določa plan, ena najpomembnejših nalog, tesno povezana z vzdrževanjem ravnotežja na notranjem tržišču. Neobvezen odkup poljščin in drugi gospodarski ukrepi, ki so začeli veljati z novim letom, naj bi vplivali na boljšo preskrbo z mesom, mlekom in drugimi živil. Izvoz bo predvidoma znašal 20 milijard zlotov. Poljsko gospodarstvo najbolj zavira nizka delovna storilnost, ki naj bi se letos predvidoma povečala za 5,7 odstotka.

Prijeta „borca za svobodo“

Mlada zlikovca v Frankfurtu zažgala naše turistične predstavništvo

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

FRANKFURT, 13. jan. — Ponoči nekaj po drugi uri sta 19-letni Ivan Andabak in 18-letni Mirko Radas, oba iz Priluke pri Livnem, razbila izločeno okno frankfurtskega predstavništva jugoslovanske turistične zveze na Götthejevem trgu št. 7, polila izločbo z bencinom in zažgala. Nekaj sekund kasneje, ko je pripeljal mimo, je delno pogasil požar, nato pa alarmiral gasilce. Škoda je za kakih 10.000 mark.

Mlada zlikovca so že čez nekaj minut ujeli v bližnji Goethestrasse. Že prej jima je namreč sledila policijska patrulja, ker sta se zdeli policistom sumljiva. Med zasliševanjem je Andabak rekel, da je atentat organiziral sam, sicer je Hrvat in se bori za svobodo. Pred tremi tedni so ga spustili iz zapora. Obsojen je bil zaradi roparskega nasilja. Frankfurtska policija je že sredi prejšnjega leta zahtevala od naših oblasti dovoljenje za Andabakov izgon v Jugoslavijo.

Preiskava se nadaljuje, ker obstajajo določena neskladja med Andabakovimi in Radasovimi izjavami. Andabak je v zdravniški oskrbi, ker ima po nogah hude opekline. V naglici se je namreč poill z bencinom tudi po hlačnicah

SLAVKO FRAS

Porcelan za Romunijo

ZAJECAR, 13. jan. (Tanjug) — Industrija in rudniki nekinov v Zajecaru so s trgovskim podjetjem Merkur iz Bukarešte sklenili poslovni dogovor, po katerem bo za ječarska industrija nekinov v prvem trimesečju letos izvozila v Romunijo za 300.000 dolarjev gospodarskega porcelana. Začeli so se tudi pogovori o izvozu porcelana v CSSR.

alpina

Posebna smučarska obutev odsej cenejša za 17 odst. zaradi ukinutve prometnega davka. Opozarjamo vas na sezonsko znižanje cen modne obutve.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Žlender ne bo kandidiral

O tem so seznani izvršni odbor občinske konference SZDL Maribor

MARIBOR, 12. januarja — Na današnji razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Maribor so udeleženci seznanili s sklepom skupne seje IO RK SZDL in koordinacijskega odbora pri RK SZDL, da predlagajo v razpravo in glasovanje občinam kandidacijskim konferencam kot možna kandidata za člana predsedstva SR Slovenije SRS Zdravka Krvič, predsednika skupščine Škofja Loka in Romana Ogriča, predsednika IO TIS občine Trebnje.

Izvršni odbor so seznanili da je predsednik Mirko Žlender, ko so ga vprašali, ali privoli na možno kandidacijo za člana predsedstva SR Slovenije tudi v primeru, če bo ta funkcija morda profesionalna, sporočil, da ni pripravljen opravljati te funkcije profesionalno in se odrekala daljnji kandidaturi.

Na osnovi informacije o do sedanjem poteku kandidiranja možnih kandidatov za člana predsedstva SR Slovenije in na osnovi razprave glede na stališča IO RK SZDL in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja RK SZDL o možni profesionalizaciji funkcije člana predsedstva je IO OBK SZDL ugotovili, da se Mirko Žlender, katerega so evidentirali izvršni odbor OBK SZDL z območja severovzhodne Slovenije kot možnega kandidata za člana predsedstva skupščine SR Slovenije, ki ga voli zasedanje delegatov občin, odrekala kandidaturi.

MARJAN KOS

V Moskvi zaprte šole

MOSKVA, 12. jan. (AFP) — V Moskvi so zaradi hudega mraza zaprle vse šole, vojaki hodijo po ulicah s krznenimi kapami čez ušesa. Nocoj pričakujejo od minus 32 do minus 38 stopinj Celzija.

Tak vaj mraza v Moskvi in okolici niso registrirali že od 1941. leta dalje.

Četrta seja na zagrebški univerzi

ZAGREB, 12. jan. (Tanjug) — Univerzitetna konferenca zveze komunistov Zagreba se je sestala danes popoldne, da bi analizirala dosedanje aktivnosti zveze komunistov na univerzi. To je že četrta seja. Na tej seji bodo izvolili tudi delegate te partijske organizacije za drugo konferenco zveze komunistov Jugoslavije in peto konferenco ZK Hrvatske.

Sporazum še ni na vidiku

RIM, 12. jan. (UPI) — Malteški nadsof Gonzi je izjavil na tiskovni konferenci, da je nagovoril nekatere države članice NATO, naj poleg 24 milijonov dolarjev, ki jih nudi britanska vlada, tudi one dajo 10 milijonov dolarjev. Malta za uporabo letalskega, pomorskega in kopenskega oporišča. Toda tudi poleg vsega tega, je dejal Gonzi, še ni mogoče pričakovati sporazuma, ker premier Malte Dom Mintoff zahteva 46 milijonov dolarjev.

Odpovedane demonstracije v La Valletti

LA VALLETTA, 12. jan. (AP) — Demonstracije, ki so bile napovedane nocoj v La Valletti v znamenje protesta proti vladi Doma Mintoffa, so bile odpovedane v zadnjem trenutku. Predstavnik opozicijske nacionalistične stranke je izjavil, da so demonstracije odpovedali, da bi preprečili ne uredi in prelitvanje krvi. V glavnem mestu Malte pa so bile danes manifestacije v znamenje podpore politiki vlade Doma Mintoffa.

Waldheim o kitajski jedrski eksploziji

NEW YORK, 12. jan. (AP) — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je izrazil obžalovanje zaradi kitajskega jedrskega poskusa, ki so ga izvršili prejšnji petek. Na vprašanje, kakšen je komentar generalnega sekretarja, je predstavnik OZN dejal, da mu je naravno žal zaradi vsakega jedrskega poskusa v kontekstu resolucije generalne skupščine o tem vprašanju, ki nasprotuje takim poskusom.

Raketa padla na otroško zavetišče

TEL AVIV, 12. jan. (UPI) — Palestinski komandosi so izstrelili ganes z libanonskega ozemlja raketo, ki je padla na otroško zavetišče v mestu Kirjat Smona, je rečeno v sporočilu izraelskega vojaškega predstavništva.

Eksplozija rakete, je rečeno v sporočilu, ni povzročila človeških žrtv, marveč samo materialno škodo. Vojaki komentator izraelskega radija je zagrozil palestinskim komandosi v Libanonu, da kotikoz se niso nič naučili iz včerajšnje poročilne izraelske akcije v južnem Libanonu, so lahko gotovi, da ta akcija ne bo zadnja.

Pogovor Luns-Pompidou

PARIZ, 12. jan. (AP) — Francoski predsednik Georges Pompidou je sprejel danes generalnega sekretarja pakta NATO Josefa Lamsa. Po enournem pogovoru s Pompidoujem je Luns izjavil, da ni prišlo do sprememb v francoskem stališču do pakta NATO.

Telegrami

DOKUMENT O ZASEDANJU — BEOGRAD. Član ZIS Ivo Jerkić in državni sekretar v francoskem zunanjem ministrstvu Lipkowski sta v Beogradu podpisala dokument o zasedanju jugoslovansko-francoskega odbora. Na zasedanju so razpravljali, kot je rečeno v skupnem sporočilu, o poglobitvi gospodarskega sodelovanja.

POSVETOVANJA KONČANA — VARŠAVA. Tu so se končala tridnevna posvetovanja med predstavniki zunanjega ministrstva in predstavnikom zveznega sekretariata za zunanje zadeve dr. Djurom Ninčcem. Govorili so o varnosti in sodelovanju v Evropi in še zlasti o sklicanju evropske konference.

MIJATOVIC V EGIPTU — KAIRO. Član izvršnega biroja ZKJ Ovjeljin Mijatović je na povabilo prevega sekretarja CK arabske socialistične unije Abdela Salama el Zajata prisel v Kairo. Mijatovića bo sprejel tudi egiptovski podpredsednik Hussein el Saef.

SOĐELOVANJE S POLJSKO — VARŠAVA. Podsekretar v zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino Vitešlav Vanček, ki se je v Varšavi mudil od 10. do 13. januarja, se je s poljskim zunanjetrgovinskim ministrom Dmochowskim pogovarjal o poljsko-jugoslovanski trgovini. Govorila sta tudi o programu za prihodnje zasedanje jugoslovansko-poljskega odbora za gospodarsko sodelovanje.

POGOVORI KOSIGIN — KEKKONEN — HELSINKI. Finski vredsednik Kekkonen in sovjetski premier Kosićin se bosta sestali prihodnji mesec. Kosićin in datum sestanka še niso določili, ker čakajo na sestavo nove finske vlade.

POKOJITVE OFICIRJEV — RAVALPINDI. Pakistanski dnevnik »New Times« je objavil vest o upokojitvi 24 visokih oficerov pakistanske vojske. Ofkar je bresel vojštev. Pakistanski vredsednik Buto (20. decembra), so upokojili že 56 brigadirjev in generalov.

KRALJU FREDERIKU SE SLABSE. — KOBENHAVN. Zdravstveno stanje danskega kralja Frederika IX., ki je imel pred kratkim nevaren srčni napad, se je ponovno poslabšalo. Kralj ima že 39,9 stopinje vročine in je v nezavesti.

PAKISTAN PREKINIL STIKE — RAVALPINDI. Pakistanska vlada je prekinila diplomatske stike z Bolgarijo, ker je ta priznala Bangla deš.

POTRES — SANTIAGO. Močan potres je zajel osrednji del Čila in povzročil veliko zmedo. Epicenter potresa je bil v Gila Alemana, 80 kilometrov severozahodno od čilske prestolnice. Potres je trajal 30 sekund.

STRMOGLAVIL HELIKOPTER — BRESCIA. V bližini Brescie je strmoglavil italijanski vojaški helikopter. Najbrž so vsi štirje člani posadke mrtvi. Podrobnosti niso znane.

UBIT ARABEC — TEL AVIV. V Gazi so ubili nekega Arabca, ko je poskušal vreči ročno granato na izraelsko patruljo. Tako je sporel vojaški predstavnik v Tel Avivu.

SPOPADI — MONTEVIDEO. Na ulicah Montevidea so se spopadli tupamarji in policisti. Policija je aretirala pet pripadnikov mestne gerile, med njimi dve dekleti.

PROTI UVOZIM CARINAM — ZENEVA. Svet splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT) je zahteval od Danske, naj dodatne carine na uvoz, uvedene oktobra, ukine prej, kot je bilo predvideno, če bo to potrebno zaradi razmer na denarnem tržišču.

Pa še to:

VZROČNA ZVEZA? — V mnogih naših gospodarskih organizacijah po vsej državi so hudo zaskrbljeni, ker najbrž ne bodo mogli pravočasno izplačati januarskih oziroma decembrskih osebnih dohodkov. Nekateri krivijo za to nelikvidnost, drugi pa — delavce beogradskega zavoda za izdelavo bankovcev, ki so pred kratkim za dva dni prekinili delo...

SONCE

vzide 7.42
zaide 16.31

VREMENSKO POROČILO

vzide 12.7
zaide 2.46

Prognostična karta za 14. januar 192 ob 0,7. uri

sončno

delno oblačno

oblačno

dež

nevihte

sneg

megla

burja

jugo

topla fronta

hladna fronta

okluzija

A srednje; ciklona

anticyklona

1000

1015

1030

1045

1060

1075

1090

1105

1120

1135

1150

1165

1180

1195

1210

1225

1240

1255

1270

1285

1300

1315

1330

1345

1360

1375

1390

1405

1420

1435

1450

1465

1480

1495

1510

1525

1540

1555

1570

1585

1600

1615

1630

1645

1660

1675

1690

1705

1720

1735

1750

1765

1780

1795

1810

1825

1840

1855

1870

1885

1900

1915

1930

1945

1960

1975

1990

2005

2020

2035

2050

2065

2080

2095

2110

2125

2140

2155

2170

2185

2200

2215

2230

2245

2260

2275

2290

2305

2320

2335

2350

2365

2380

2395

2410

2425

2440

2455

2470

2485

2500

2515

2530

2545

2560

2575

2590

2605

2620

2635

2650

2665

2680

2695

2710

2725

2740

2755

2770

2785

2800

2815

2830

2845

2860

2875

2890

2905

2920

2935

2950

2965

2980

2995

3010

3025

3040

3055

3070

3085

3100

3115

3130

3145

3160

3175

3190

3205

3220

3235

3250

3265

3280

3295

3310

3325

3340

3355

3370

3385

3400

3415

3430

3445

3460

3475

3490

3505

3520

3535

3550

3565

3580

3595

3610

3625

3640

3655

3670

3685

3700

3715

3730

3745

3760

3775

3790

3805

3820

3835

3850

3865

3880

3895

3910

3925

3940

3955

3970

3985

4000

4015

4030

4045

4060

4075

4090

4105

4120

4135

4150

4165

4180

4195

4210

4225

4240

4255

4270

4285

4300

4315

4330

4345

4360

4375

4390

4405

4420

4435

4450

4465

4480

4495

4510

4525

4540

4555

4570

4585

4600

4615

4630

4645

4660

4675

4690

4705

4720

4735

4750

4765

4780

4795

4810

4825

4840

4855

4870

4885

4900

4915

4930

4945

4960

4975

4990

5005

5020

5035

5050

5065

5080

5095

5110

5125

5140

5

Študije morajo iz predalov

Prav gotovo je mariborski ekonomski center razčisti in razvil precej dobrih idej o regionalnem načrtovanju in razvoju gospodarstva. Nobe- nega dvoma ni, da so regionalni koncepti razvoja v so- dobnem svetu pomembna sestavina nacionalnih ekono- mijskih načrtov. Na večjem prostoru, kjer upoštevamo predose- celotno ekonomskih pojmov, razporeditev proizvodnje, pri- merjalne prednosti, energetske vire, delovno silo, urba- nizacijo ter prometne, kul- turne, socialne in druge funk- cije, je mnogo lažje spodbu- jati načrti razvoj kot za teritorialnimi, upravno poli- tičnimi, občinskimi ali kra- jevinimi mejami. Ustanovitev medobčinskih svetov je prav- zaprav pri poskus uveljav- ljanja mikroregij.

Toda gospodarske razvojne programe, študije, predloge in pobude močno bremenijo razdrobljenost in občinske gospodarske politike, kolikor sploh lahko o njih govorimo. Lokalizmi in razdrobljenost, ki se navadno prikazujejo kot posledica samopravljajo- čih in pretrganost ekonomije gospodarstva, so najhujša ovira za prodor regionalnih načrtov in njihovo uveljavite- lje. Ovira tudi za razvoj samoupravnega združevanja, sodelovanja in dogovarjanja. Prav zato že mnoge pobude, zajete in proučene v idejnih načrtih, ostajajo brez obme- ra in uresničitve.

Namesto tega se občinske politike bolj trudijo z raz- laganjem in dokazovanjem vzrokov počasnega, neravn- nega in neracionalnega raz- voja, kot z upravljanjem, kako se samopravno povezovali, združevati in organizirati za uresničitev regionalnih go- spodarskih nalog. Poučiti moramo predvsem prizna- valne naloge, kajti na pod- ročju poravnitve, delitve, je sodelovanje relativno lažje doseči.

Zbiranje argumentov o po- časnem razvoju, o klasičnih centrih, policentrih, centrih moči itd. je brez haska, če se takšni argumenti ne upo- ravijo v konkretnem prizade- vanju in uresničevanju skup- nih programov in ciljev. Zdi se, da se je obdobje tekmova- nja pri zbiranju izvirnih dokazov za vsake stagnacije že pretehtalo. Čas je za ure- ničevanje programov, njihovo preveritev in obdelavo. Pravi, sicer se bodo študije in programi umikali še nap- reje v predale, praksa pa bo tekla po stari stoji lokali- zmov in tudi političantske omejenosti. D. VRESNIK

Grb društva je oblika

Petindvajset celjskih oblikovalcev ustanovilo združenje

CELJE, 13. jan. V Narodnem domu je bil sinoči usta- novni občni zbor društva oblikovalcev, ki so se ga ude- ležili tudi predstavniki kultur- ne skupnosti in družbenopoliti- čnih organizacij.

Kot je v uvodnih besedah med drugim dejal predsednik iniciativnega odbora Ljotomir Umek, sta v naši republiki le dve podjetji, ki mnogo inve- strirata v industrijsko obliko- vanje, sicer pa vseh posredov- ljuje nezaupanje v sveže ideje. Tudi pri nas mora pro- dreti spoznanje, da je indus- trijski oblikovalec nepogreš- livi člen v proizvodnem in prodajnem procesu.

Na ustanovnem obnem zbu- ru, ki se ga je udeležilo 25 oblikovalcev, so sprejeli pravilnik, po katerem bodo v društvu s sedežem v Likov- nem salonu delale tri skupi- ne oblikovalcev. To bodo obli- kovalci prostora, industrijskih izdelkov in samostojnih del. Za prvega predsednika dru- štva so izvolili Gregorja Sva- be iz Aera, ob koncu pa se dogovorili o prvi razstavi v delkov, ki naj bi bila predvi- domna junija letos v Likov- nem salonu. D. H.

Danes v Celju

KINO UNION: amer.-angl.-franc. barvni film ORLEANS LONDONOM, ob 16, 18 in 20 ur.
KINO METROPOL: amer. barvni film BALADA O DINGUSU MOGEU, ob 16, 18, 19, 20 in 21 ur.
KINO DOM: ljubljanski barvni film PU- STOLOVČINA BABE, ob 16, 18 in 20 ur.
Likovni salon: Razstava sukar- skih del Gabrijela Rumeka. Murela: Danes sta oba muzeja odprta.
Dejavnost: Dejavnost je letna Center na Vodnjaki ulici.

UGODNOST ZA NAROČNIKE DELA!

DELO NEZGODNO ZAVARUJE VSE SVOJE NAROČNIKE PRI ZAVAROVALNICI SAVA

BREGAR: MARIBORČAN LETA 2000

— Dihanje bo možno s škrgami

Drava res gnojnica?

»Varuhi narave nismo romantični zanesenjaki - Borimo se za obstoj človeka - Smo slaba vest tehnizirane potrošniške družbe,« zagotovo trdi M. Šoštaric

Mirko Šoštaric je referent za varstvo narave pri mariborskem zavodu za spome- niško varstvo. Srečamo ga v raznih komisijah, v katerih se bori za ohranitev naravnih spomenikov, za varstvo okolja in za uveljavljanje sodobnih gledanj tudi na tem področju.

■ Slišim, da tudi v Ma- riboru ustanovljate skup- nost za varstvo okolja. Kdaj boste to zamisel ure- šnili?

Do konca januarja 1972 bo- mo pripravili predlog statuta in delovnega programa sku- pnosti za varstvo okolja ter skicirali ustanovni zbor.

■ Na kaj želite skupnost opozoriti in s čim se bo ukvarjala?

Z burnim razvojem tehnolo- gije, urbanizacije in rekre- acije v naravi nastajajo tež- ki problemi, za katere se (vsaj celovito) ne znanja no- bena uradna ustanova. Treba je uskladi delo ne samo na- črtovalcev, temveč tudi izva- jalcev gradbenih del, inšpek- cijskih služb in mnenstveno- raziskovalnih ustanov. Razen tega pa moramo tudi vzgajati

ljudi, kako naj se obnašajo v naravi ali v gozdu, ter jim dopovedati, kaj je gozdni bon- ton. Skupnost bo morala zbra- ti tudi podatke o negativnih pojavih ter možnostih prepre- čevanja ter rezultate posredo- vati pristojnim občinskim in strokovnim službam.

■ Kaj menite o onesna- ženju Drave v mestu in iz- ven nje?

Na kratko bi rekel, da je Drava ganes takšna, kot je bi- la Mura pred 30 leti. To po- meni, da bo Drava čez 20 let podobna gojnici. Vse zamislil o rekreaciji na Mariborskem jezeru, načrtovanje in invec- ranje, so že danes zgrešeni, če ne bomo nicesar ukrenili.

■ Lahko navedete kon- kretne primer?

Nekatera mariborska pod- jetja še vedno neprečiščene

odpadke spuščajo v Dravo, kar lahko opazujemo tudi z mariborskih mostov.

■ Imate kakšne podat- ke o okuženosti zraka v Mariboru?

Nimam, saj dokončnih po- datkov niti nima zavod za zdravstveno varstvo. Le ta ima namreč preskromne apa- ratne za ugotavljanje onesna- ženosti zraka, ki jo povzro- čajo ne samo industrija, tem- več tudi stanovanjska kurjača; uporabljam namreč goriva (zlasti kurilna olja), ki dose- gajo celo petkratno količino žvepla, kot je dopustna po JUS. Tudi zgolšen promet na cestah ustvarja zadušljiv smrad.

■ Kako vpliva na po- krajino sprememba agrar- ne tehnologije?

Opuščanje vlogradništva in sadjarstva v mariborski oko- lici povzroča občutno razve- dnostje estetske pokrajine, ker na opuščenih površinah uspeva danes le še pleve- l, vmes pa se bohotijo počitni- ske hišice, ki so čisto bolj podobne drvarnicam in kurni- com.

■ Slišimo običke, da so varuhi narave sentimental- ni in romantični zanesenja- ki. Kaj pravite k temu?

Vsi problemi, o katerih sem danes govoril, kažejo, da so naše bojzani danes kru- ta resničnost tudi pri nas. Bojimo se za obstoj človeka. To pa nima sedve obene

Film o strupu okoli nas

Koroški kinoklub ne bo zmozel vseh stroškov — Pomagajte gozdarjem?

Koroški kinoklub na Pre- valjah bo posnel film o ogro- ženosti narave in človekove- ga okolja v Mežiški dolini. To dolino vse bolj preplavlja in- dustrija. Reka Meža je zaradi strupenih odpadkov že dolgo mrtva, zaradi industrijskih plinov propadajo gozdovi v okolici Raven in topiline svinca v Zerjavu.

Stroški snemanja za vsako minuto filma se sučejo od petsto do šeststo dinarjev, kar pa klub sam ne zmora. Upa pa, da mu bodo prisko- čili na pomoč gozdarji si- vonejraškega gozdnega go- spodarstva.

A. S.

zveze z romantično in zane- snjstvom, o katerem sem že večkrat slišal. Ob koncu bi rad poudaril, da so varuhi narave neka slaba vest tehni- zirane potrošniške družbe.

M. KOS

MIRKO ŠOŠTARIC: nismo romantični zanesenjaki

Na trg samo zvesti

Celjsani pozimi raje ku- pujejo v samopostrež- nica — Jajca cenejša

CELJE, 13. jan. Celjska tržnica je v teh dneh napol prazna. Pozimi ljudje raje ku- pujejo v samopostrežnih trgovnicah, za obisk tržnice se odločijo le ob izjemnih pri- ložnostih.

Cene na tržnici so ostale v glavnem take kot minuli teden, jajca so se pocenila na dinar, radič, motovilce in špi- nača pa še vedno »držijo« ceno.

Prodajajo jih po 20 dinar- jev za kilogram. I. B.

Konec vlomilskih zimskih podvigov

Organi javne varnosti prišli štiri vlomilce, ki so v dveh mesecih na Celjskem nakradli za 100.000 din blaga

CELJE, 13. jan. Dopoldne je Matko Kosi, sekretar UJV v Celju, obvestil novinarje, da so mileniški in UJV odkrili spretno vlomilsko tolpo, ki je skoraj dva meseca vlamijala v Celju in okolici. Okrožnemu toilstvu so zaradi suma omenjenih kazni- vih dejanj prijavili Ivan Velenšek in Alojz Kamenshek iz Celja, Oto Kolenc iz Zepine pri Celju in Jože Klemenčič iz Celja. Preiskovalni sodnik Vlado Klarič je za vse odredil preiskovalni zapor.

Sumijo, da so zagrešili okrog 30 vlomilnih in drugih tatvin. Tako bi naj Velenšek in Kamenshek v noči na 18. november lani razbila izlože- no okno v prodajalni Agro- tehniko v Celju in odnesla motorno žago.

17. decembra sta ponovno vlomila v isto prodajalno in odnesla za 7000 din raznih predmetov. Ukradla sta tudi 5 žag, ki so bile vredne več kot 20.000 din. Te so pozne- je preprodati s posredova- njem Klemenčiča.

31. decembra sta spet vlo- mila v Agrotehniko in odnesla žage ter drug razpis v vred- nosti okrog 19.000 din. Med 13. in 15. novembrom sta vlomila v prostore Slovenija- avta v Levstikovi ulici in od- nesla dve motorni žagi ter ve- rige, v vrednosti 13.000 din. 19. decembra sta razbila iz- ložbeno okno v kmetijski apo- teki in odnesla dve motorni žagi, vredni 8.850 din. 7. ja- nuarja sta vlomila v prodajal- no Elektrotehne v Stanetovi ulici in vdrli v zidno blagaj- no, kjer sta našla dve ročni- blagajni. Te sta odnesla in ju na silo odprla. V njih je bilo okrog 6000 din in za približno 3000 din deviz. Poleg tega sta takrat ukradla tudi motorno žago in dva tranzistorja.

Velenšek je osumljen, da je 6. januarja vlomil v pro- dajalno Dravinski dom v Gučevci ulici. Našel je 650 din, nato pa je ukradel še pi- salni stroj, 1. novembra lani bi naj vlomil v stanovanje Frída Mikar v Vruncovi uli- ci in ukradel 6300 din. 28. septembra pa v pisarno pod- jetja Plinarne-vodovod, kjer pa je našel le tranzistor in delovni plašč Skupaj s Ka- menskom bi naj vlomila tudi v ključavničarno delavnico Klinar v isti ulici, kjer sta ukradla razno orodje, ki bi jim naj pozneje služilo pri v- lomih. 15. novembra sta vlomila v garažo Vinke Ma- stapka v Ponikvi pri Sentjur- ju.

Bili so tudi mnenja, da mo- rajo komunisti na vseh rav- nih gospodarskega, družbe- nega in političnega življenja uresničevati stališča svoje or- ganizacije, ker bodo tako pri- pomogli k napredku in zago- tovitvi idejno in aktivno aktiv- nosti ZK. Za novega sekretarja komiteja so izvolili Maksa Vrdinca, ki je zaposlen v tovarni poljedelskega orodja na Muti.

I. P.

Hotiza: kmalu otroški vrtec

Hotizani si že dolgo želijo otroški vrtec, ki ga posebno potrebujejo pelati, ko je mnogo dela na poljih in v vinogradih. Sedaj pa kaže, da se jim bo želja že na spo- mlad izpolnila. Denarno po- moč in namestitev vzgoji- teljice jim je zagotovila TIS Lendava. Prijavilo se je že štirideset staršev, ki bi radi dali otroke v vrtec. S. S.

Oglašujte v dnevniku

DELO

Udeležba ni ujela prijavi

Šmarje pri Jelšah: revna podpora izo- braževanju — Okrožnice v predalih

Delavska univerza Šmarje pri Jelšah je za šolsko leto 1971/1972 predvidevala več vrst izobraževanja. Na raz- nih delovnih mestih v občini je veliko ljudi, ki nimajo niti osnovnošolske izobrazbe. Kazalo je, da bo odziv kar zadovoljiv, saj je bilo 73 prijavi. Toda, ko so se zmenili za pričetek, jih je prišlo le 19.

Na delavski univerzi men- jo, da je tako slabemu odz- vu potrovala negotovost, ali bodo delovne organizacije pri- sklopile na pomoč ali ne. Med prijavitelji je bil 50 takšnih, ki bi nujno potrebovali po- moč svojih kolektivov.

Za ekonomsko šolo je bilo le 5 prijavi. Sporazumi nare- kujajo, da delovne organizaci- je ne bi zaposlovali ljudi, ki nimajo ustrezne izobrazbe, to- da le-tega se ne držijo. Na razne načine, s svojimi inter- niimi pravilniki, priznavajo do- ločeno stopnjo izobrazbe. Za nekatere kategorije je to up- račeno, za starejše namreč, za nekatere pa ne.

Podoben usodbi bi doživeli delovodska šola kovinarske

smeri, če sami zainteresirani ne bi bili prizadevni. Marsi- katera okrožnica, da bi omo- gočili solanje tistim, ki so potrebni in ga želijo, je obti- čala v predalu kakšnega vse- fa. Od prvotno prijavljenih 33 je pogodbno sicer 20 po- slušateljev.

Dobro pa tečejo tečaji tu- jih jezikov, ki so že sedmo leto zaporedoma v Rogoški Slatin. Sedaj se učni nemiš- tone in italijanske 73 tečaj- nikov.

Na delavski univerzi so ne- zadovoljni, ker ne morejo vzpostaviti zaželenega stika z delovnimi organizacijami. Za dovoljni pa so, ko so vzpos- tilj dobrih stik s slušatelji.

J. TISMA

Člani ZK na vseh ravneh

Novi sekretar radeljske konference ZK je Maks Vrdinec

RADLJE OB DRAVINI, 13. ja- nuarja. — Dopoldne so se pr- vič sestali člani novoizvoljene občinske konference ZK. Po uvodnem poročilu o delu v minulem obdobju, ki ga je pripravil dosedajni sekretar Zarko Zigon, so razpravljali o aktivnosti ZK na vseh ravneh in se zavzeli za večjo disci- plino pri izvajanju sklepov in bolj dosledno angažiranje pri reševanju vseh družbenih in gospodarskih problemov.

Izrazili so tudi potrebo po sprejetju novih članov, pred- vsem delavcev in mladine, iz- popolniti pa bi morali tudi izobraževanje članov.

Bili so tudi mnenja, da mo- rajo komunisti na vseh rav- nih gospodarskega, družbe- nega in političnega življenja uresničevati stališča svoje or- ganizacije, ker bodo tako pri- pomogli k napredku in zago- tovitvi idejno in aktivno aktiv- nosti ZK. Za novega sekretarja komiteja so izvolili Maksa Vrdinca, ki je zaposlen v tovarni poljedelskega orodja na Muti.

I. P.

Hotiza: kmalu otroški vrtec

Hotizani si že dolgo želijo otroški vrtec, ki ga posebno potrebujejo pelati, ko je mnogo dela na poljih in v vinogradih. Sedaj pa kaže, da se jim bo želja že na spo- mlad izpolnila. Denarno po- moč in namestitev vzgoji- teljice jim je zagotovila TIS Lendava. Prijavilo se je že štirideset staršev, ki bi radi dali otroke v vrtec. S. S.

Oglašujte v dnevniku

DELO

Udeležba ni ujela prijavi

Šmarje pri Jelšah: revna podpora izo- braževanju — Okrožnice v predalih

Delavska univerza Šmarje pri Jelšah je za šolsko leto 1971/1972 predvidevala več vrst izobraževanja. Na raz- nih delovnih mestih v občini je veliko ljudi, ki nimajo niti osnovnošolske izobrazbe. Kazalo je, da bo odziv kar zadovoljiv, saj je bilo 73 prijavi. Toda, ko so se zmenili za pričetek, jih je prišlo le 19.

Na delavski univerzi men- jo, da je tako slabemu odz- vu potrovala negotovost, ali bodo delovne organizacije pri- sklopile na pomoč ali ne. Med prijavitelji je bil 50 takšnih, ki bi nujno potrebovali po- moč svojih kolektivov.

Za ekonomsko šolo je bilo le 5 prijavi. Sporazumi nare- kujajo, da delovne organizaci- je ne bi zaposlovali ljudi, ki nimajo ustrezne izobrazbe, to- da le-tega se ne držijo. Na razne načine, s svojimi inter- niimi pravilniki, priznavajo do- ločeno stopnjo izobrazbe. Za nekatere kategorije je to up- račeno, za starejše namreč, za nekatere pa ne.

Podoben usodbi bi doživeli delovodska šola kovinarske

ju in ukradla osebni avtomob- bil, ki so ga pozneje našli na cesti proti pokopališču. Na- slednjo noč je Klemenšek v- lomil v pisarno podjetja in- grad na Dečkovi cesti. 14. decembra pa v bife Dalmaci- ja v Linhartovi ulici. Ze 16. decembra je vlomil tudi v frizersko delavnico Rade Žu- pan v Globokem pri Rimskih Toplicah; odnesel je električni aparat za striženje.

Velenšek in Kolenc sta bila osumljena, da sta 7. ja- nuarja vlomila v osebni avto mobil Marjana Ambroža v Ve- selovi ulici. Z avtom naj bi

JANEZ SEVER

Suša lahko koristi

Ljutomer: kmetje prodali stare krave in kupili teleta

Zaradi suše so mnogi kmetje zmanjšali število goved. Krme so pridelali precej manj kot druga leta, kupiti pa je zelo ma- rali, ker je pri sedanjih cenah živine predraga. Za- to bodo letos dopolnili manj živine. Kljub temu pa je po mnenju direktorja kmetijske zadruge Kmeto- valec v Ljutomeru inž. Eda Stermana suša tudi nekaj koristila.

Kmetje na območju te zadruge so v minulih me- secih prodali precej več telet kot v istem obdobju prejšnjih let. Prodali so predvsem taka teleta, ki bi jih pitali, če bi imeli dovolj krme. Večino jih je odkupila zadruga in dala v kooperacijsko pi- tanje.

Kmetje pa so prodali tudi veliko starih krav in na njihovo mesto privesla- li teleta. Tele ne potrebu- je toliko krme kot krava, kmalu pa bo preraslo v telico, čez dve leti pa v mlado kravo.

Če bo letos dovolj kr- me, bodo kmetje gotovo hoteli imeti v hlevih to- liko glav kot lani ali pred- lanskim. Če ne bodo v hudi stiski za denar, bodo gotovo precej telet obdr- žali za plemo, da bi z njimi nadomestili odpro- dane stare krave.

J. P.

Prisilna uprava odveč?

Jeza in ogorčenje v ma- riborski enoti podjetja Transport-Radovljica

MARIBOR, 13. jan. — Do- poldne so se sestali člani sin- drikata v delovni skupnosti ma- riborske enote podjetja Tran- sport-Radovljica in razpravlja- li o dosedanjem poteku pri- silne uprave, ki jo je v pod- jetju uvedla občinska skup- ščina Radovljica. Uvodoma so z začudenjem in obalovanjem ugotovili, da se prisilni upra- vitelj in zastopnik občinske skupščine Radovljica nista od- zvala vabilu na sestanek. Od- ločno so zahtevali, naj občins- ska skupščina Radovljica pre- klicne prisilno upravo ali pa imenuje drugega prisilnega upravitelja oziroma odber za prisilno upravo, v katerem naj bi sodeloval tudi zastop- nik mariborske enote.

V razpravi so trdili, da se- danji prisilni upravitelj, ki je — po njihovih besedah zapo- sen pri konkurenčnem pod- jetju Ljubljana-transport, sla- do gospodari v škodo podjet- ju in zlasti mariborski enoti, ki je zadnja leta uspešno po- slovala in ustvarjala sklade. Vprašali so, zakaj je prisilni upravitelj odstranil iz podjet- ja direktorja enote Stanka Flisa. Udeleženci so predlagali, naj bi zastopniki občinske skupščine in občinske sin- dikalne sveta Maribor odšli v Radovljico na pogovore s prisilnim upraviteljem in za- stopnikom občinske skupšči- ne Radovljica. Izrazili so ja- sno željo, naj bi kolektiv ma- riborske enote v prihodnje samostojno gospodari.

M. K.

Sloveni Gradec: v šoli tudi starši

V Starem trgu pri Slove- ni Gradcu prireja delavska univerza Slovenj Gradec ob sodelovanju tamkajšnjega prosvetnega društva 36-urno šolo za starše, ki se je priče- lala včeraj. Šolo obiskuje 40 slušateljev. Program predvi- duje 14 zdravstvenih in pe- dagoških tem.

HOTIZA

Kaj bo dobrega v loncu?

HOTIZA, 13. jan. — Zene in dekleta Hotize so se v vol- kem številu vključile v kuhar- ski tečaj, ki ga je priredila delavska univerza Lendava. Tečaj bodo končale v sobo- to, pridobile novo znanje pa naj- prej pokažale javno in sicer v nedeljo, ko bodo pripravile razstavo kuharskih veščin. Na- povedale so tudi družabni večer, na katerem bo moč do- brote tudi poskusiti. S. S.

Podpora Požarju

MARIBOR, 13. jan. — Sinoči sta izvršni odbor ob- činske konference SZDL Ma- ribor in predsedstvo občins- kega sindikalnega sveta Ma- ribor na ločenih sejah pod- prija evidentiranje Stojana Požarja kot možnega kandi- data za predsednika SO Ma- ribor.

M.

